

NAQQIUT

Siunnersuut 13. februaari 2019-imeersoq taarserpaa (Siunnersuummi § 11, imm. 1 nr. 3-imi aamma § 44-imi oqaatsit atorneqartut “allanngutsaaliuilluni sungiusaaneq” ukuninnga taarserneqarpoq “piginnaanngorsarneq” aamma “piginnaanngorsaqqinneq”). Tamatuma saniatigut tamanna tunngavigalugu immikkoortut pineqartut annikitsumik allanngortinneqarput.)

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Siunnersuummut nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1. Siunnersuummut tunuliaqutaasoq aamma siunertaa pingaarneq

Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat inunnut innarluutilinnut tapersiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut matumunnga pingaarnertut tunngavigitinneqassasoq Naalakkersuisut isumaqarput.

Kalaallit Nunaanni innuttaasutut allatulli, inuit innarluutillit inuit pisinnaatitaaffiini aamma tunngaviummik kiffaangissuseqarnermut pisinnaatitaaffiini tamakkiisumik atuisinnaanerannik siuarsaanissamut Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat ikorfartuutaasussaavoq, illersuisussaavoq isumannaarisussaallunilu. Peqatigisaanik taassuma inunnut innarluutilinnut ataqqinninnerup pissusissamisoortumillu ataqqinassusaasa tapersersorneqarnissaasa siuarsarneqarnissaat iluaqusissavaa.

Isumaqatigiissutip suliassaqarfinni tamaginni inuit innarluutillit nalogiimmik periarfissaqarnissaannik Kalaallit Nunaat pisussaaffilerpaa, matumani ilinniartitaanermut, peqqinnissaqarfimmit sullississutinut, sulinissamut aamma politikikkut aalajangeeqataanissamut assigiimmik periarfissaqarneq ilanngullugit.

Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut inunnut innarluutilinnut suliassaqarfimmi najoqqutassanik nutaanik eqqussivoq. Inuit innarluutillit innarluuteqarnertik kisiat naapertorlugu isiginiarneqarunnaartussaapput, kisianni innarluuteqarneq inuit innarluutillit ataasiakkaat inuiaqatigiillu naapeqatigiinneranni aporfittut isiginiarneqassalluni.

Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni tunngaviusut nalinginnaasut makkuupput:

- 1) Inuup pissusissamisoorumik ataqqinassuseqarnera, inuttut nammineersinnaanera, matumani nammineq aalajangiinissamat kiffaanngissuseqarnera, aammalu inunnik allanik isumalluuteqannginnera ilanngullugit.
- 2) Immikkoortitsinnginneq.
- 3) Inuiaqatigiinni tamakkiisumik sunniuteqarluartumillu peqataaneq akuutinneqarnerlu.
- 4) Assigiinngissutsinut ataqqinninneq aamma inuit innarluutillit inuit assigiinngisitaarnerannut ilaaginnarnerannik akuersaarneq.
- 5) Naligiimmik periarfissaqarneq.
- 6) Tikikkuminassuseqartitsineq.
- 7) Inuit innarluutillit ineriartornissamat periarfissaannik ataqqinninneq kiisalu kinaassutsimik attatiinnarnissaanut pisinnaatitaaffeqarnerannik ataqqinninneq.

Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni tunngaviusuni ukkatarineqartut ilaat tassaavoq artikeli 9-mi nassuiarneqartoq tikikkuminassuseqartitsineq. Artikelip taassuma malitsigisaanik, inuit innarluutillit inuiaqatigiinni tikikkuminartuni inuunissaasa qulakkeernissaanut naalagaaffik pisussaaffeqarpoq. Tikikkuminassuseqartitsineq atitoorujussuarmik paasineqassaaq, tassanilu ilaatinneqarlutik nammineq ornigunnermi, digitalikkut, attaveqatigiinnermi aamma oqartussaaqatigiinnermi tikikkuminassuseqartitsineq.

Taamaalilluni naalagaaffiup qularnaassavaa, inuit innarluutillit innuttaasut allat naligalugit makkununga isersinnaanissaat:

- avatangiisinut allat iserfigisinaasaannut, matumani angallassinermi periarfissat ilanngullugit
- paasissutissiisutitut attaveqatigiinnerinullu tamanut ammasunut imaluunniit tamanut tunniunneqartartunut, matumani paasissutissiinnermi attaveqaateqarnermilu teknologiit aaqqissuussinerillu ilanngullugit
- atortunut neqeroorutinullu allanut tamanut ammasunut tunniunneqartartunulluunniit.

2009-mi Danmarkip Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat Kalaallit Nunaannut immikkut piunasaqaatitaqanngitsumik atuuttussanngorlugu akueraa, 2012-milu isumaqatigiissutip atuutlernissaa Inatsisartut akuersissutigaa.

2014-imi septembarimi Danmarki Naalagaaffiit Peqatigiit inunnut innarluutilinnut komitéanni siullermeertumik misilitsippoq. Kalaallit Nunaat aamma Savalimmiut danskit nalunaarusiornerannut immersueqataapput, taamatuttaarlu misilitsinnermut danskit angalatitaannut ilaatinneqarlutik.

Misilitsinnermi inunnut innarluutilinnut suliassaqarfimmi Kalaallit Nunaat nunamut tamarmut iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnissamik pisussaaffeqalerpoq, tassani inunnut

innarluutilinnut isumaqatigiissut naapertorlugu inunnut innarluutilinnut suliassa qarfiup iluani inatsisit tulluarsarneqarnissaat misissorneqassalluni.

Isumaginninnermut sulia qarfiup iluani, kiisalu suliassa qarfinni immikkuullarissuni allani Inatsisartut Inatsisaat manna malillugu tapersorneqarnikkut, inunnut innarluutilinnut inuttut pisinnaatitaaffiit piviusunngortinneqarnissaat siunnersuummi matumani kissaatigineqarpoq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip siunertai pingaarnerit makkuupput:

- 1) innarluuteqarnerup malitsigisaanik ajornartorsiutit ikiorsiivigineqarnissaannut siunnersuineramik tapersuinermillu neqerooruteqarneq.
- 2) ataasiakkaat nammineersinnaanermut periarfissaannik siuarsaaneq aamma ulluinnarni inuunerannik oqilisaassineq taamaalillunilu inuunermi atukkanik pitsaanerulersitsineq.
- 3) ataasiakkaat ineriartornissamut periarfissaannik aammalu ataasiakkaanut tamanna ajornangippat, nammineq ilippannartuinik atorluanaanissamik siuarsaaneq.
- 4) inuit innarluutillit inuiaqatigiinni naligiimmik periarfissaqarnissaat kiisalu innarluuteqarneq pissutigalugu assigiinngisitsineramik pineqarnerup akerrilernerneqarnissaa, tassuuna sapinngisamik tamatigut sunniuteqarluartumillu inuiaqatigiinni peqataatinneqarnissaat akuutinneqarnissaallu qulakkiissallugu aamma
- 5) ataasiakkaat suliffeqarnissamut periarfissaqarnerannik siuarsaaneq.

1.2. Inatsisip piareersarneqarnerani tunaartarinqartut pingaarnerit

Siunnersuummi ilaatigut Inatsisartunit politikikkut suliniutit arlallit, kiisalu inatsisini atuuttuni misilittakkat aallaavigalugit ajornartorsiutit aalajangersimasut malitseqartinneqarput.

Tamatuma saniatigut inunnut innarluutilinnut suliassa qarfimmi suliaqartuusunit aammalu kommunini sullissisunit aamma kommunini pisortaanit kissaatigineqartut inassuteqaatillu siunnersuummi eqqarsaatigineqarput.

Naggataagut inunnit ilisimasalinnit aamma qanigisaasunit inunnut innarluutilinnut ikiorsiisarneq pillugu inatsisit nutarterneqarnissaannut pitsaanerulersinnissaannullu kissaatigineqartut malitseqartinneqarput.

Nukissat kommunimeereersut pitsaanerpaamik atorluarneqarnissaannut nukittorsarneqarnissaannullu sinaakkutissiisumik siunnersuutip ilusilersorneqarnissaa Naalackersuisunit pingaartinneqarsimavoq.

Inunnut innarluutilinnut suliassa qarfimmi inatsisitigut sinaakkutit siunnersuummi annertuumik nutarterneqarput, aammalu inuit innarluutillit tamarmik ataqinassuseqartumik inuuneqarlutik inuttullu allatut pisinnaatitaaffeqarlutik periarfissaqartitaallutillu inuunissaannut tapersiinnissamut kommunit Naalackersuisullu periarfissaat nutaat pitsaanerusullu imaralugit.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

Akisussaaffiit suliassallu agguagaanerat ersarissuutillugit, inunnut innarluutilinnut tamaginnut sullissinerup aamma inatsisitigut isumannaatsuutitsinerup nukittorsarneqarnissaa, siunnersuummi pingaarnertut siunertaavoq. Ataasiakkaanik aamma tamakkiisumik isiginnilluni tapersiisarnissaq ukkatarineqarpoq, tamatumalu kingunerissavaa siunissami inuit innarluutilit angerlarsimaffiup avataaniittariaqartartut ikinnerulernissaat, kiisalu Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiivigineqarsinnaaneq, inunnut innarluutilinnut tamanut tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsisutut, atorineqarsinnaalissaaq.

Inuit innarluutilit pisinnaatitaaffiisa patajaallisarneqarnissaat aamma ingerlatsinermi oqartussaasut akornanni suleqatigiinneq, pingaartumik kommunalbestyrelsit Naalakkersuisullu akornanni, ersarissarneqarpoq oqilisaavigineqarlunilu. Kommunalbestyrelsit siunnersuummi inunnut innarluutilinnut taakkualu ilaqutaannut amerlanerusunik pitsaanerusunillu tapersiinissamut periarfissaqalersinneqarput.

2.1. Sullinniakkat

Siunnersuummi Kalaallit Nunaanni inuit innarluutilit tamarmik, Kalaallit Nunaanni najugallit tapersiivigineqarsinnaanerata periarfissiissutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni innuttaasut, Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorutitut innersuuneqarsimappata, tapersiiviginissaat periarfissinneqarpoq. Siunnersuummi aammattaaq inunnut innarluutilinnut qanigisaasunut tapersiinissamut periarfissiisoqarpoq.

2.2 Sullissineq

2.2.1 Qulaajaaneq aamma iliuusissanut pilersaarut

Iliuusissanut pilersaarutip suliniutissanut anguniakkat aalajangersarpai sullissinermullu tunngaviulluni, qulaajaanerli inuup innarluutilip ajornartorsiutaanik, nukiinik ilaqutaanilu pissutsinik allaaserinnippoq.

Qulaajaanerit iliuusissanullu pilersaarutit peqqissaartumik maleruagassiivigineqarnerat siunnersuutip nassatarivaa. Sullissinermi iliuusissanut pilersaarut sakkussatut pingaaruteqartut ukkatarineqarpoq. Ullumikkut taamaaqataannik sullissinermut qulaajaanermullu sunik piumasqaateqartoqarnera pillugu ersarissunik kommunalbestyrelse maleruagassaqqanngilaq. Taamaattumik kommunimit kommunimut inuit innarluutilillit pillugit suliat assigiinngitsumik paasissutissiissutigineqartarput suliarineqartarlutillu.

Siunnersuut naapertorlugu inuit innarluutilit pillugit suliani ataatsimoortumik isiginneriaaseqarluni suliniuteqarnissaq kommunalbestyrelsip qulakkiissavaa, aamma qulaajaanerup ingerlanerani pissutsit arlallit nalilerneqartussat siunnersuummi saqqummiunneqarput. Taamaalilluni qulaajaanerup nalilersussavai:

- 1) Timikkut tarnikkulluunniit innarluuteqarnerup annertussusaa.
- 2) Imminut isumassorneq.
- 3) Pissusilersorneq, atugarissaarneq ineriartornerlu.

- 4) Attaveqatigiinneq.
- 5) Ilaqutariinnermi pissutsit.
- 6) Inooqatigiinnermi pissutsit aamma inooqatigiinni inooqataaneq.
- 7) Peqqissutsimut tunngasut.
- 8) Suliffeqarneq aamma suliffeqarnissamut periarfissat.
- 9) Inuiaqatigiinni peqataaneq.
- 10) Inatsisartut inatsisaat manna malillugu imaluunniit inatsisit allat malillugit tapersersuineq inummut ikiorsiissutigineqareersaq.

Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 7, 3. november 1994-imeersumi atuuttumi, iliuusissanut pilersaarutit pillugit aalajangersagaqareerpoq. Siunnersuummi matumani iliuusissanut pilersaarutit pillugit piumasaqaatit malunnaatilimmik annertusitinneqarput. Kommunalbestyrelse qaqugukku iliuusissanut pilersaarutitik suliaqartassanersoq, iliuusissanut pilersaarutit sunik imaqaassanersut, kiisalu iliuusissanut pilersaarutitik suliaqarnermut atatillugu pisortatigoortumik piumasaqaatit suut naammassineqarsimassanersut malittarisassiuunneqarput. Taamaalilluni siunnersuut kommunini sullissinermut assigiinnik pisariillisakkanillu sinaakkusiivoq.

2.2.2 Oqaloqateqarneq

Siunnersuut naapertorlugu inuup innarluutillip taperserneqarnissaata aalajangiiffiginnginnerani pineqartumik oqaloqatiginnilluni peqataatitsinissamik kommunalbestyrelse pisussaaffilerneqarpoq. Inuup pineqartup sapinngisaq naapertorlugu aalajangiiffigisassatut takorloorneqartoq pillugu nammineq isummernerata paasiniarnissaa oqaloqatigiinnerup siunertaraa.

2.2.3 Ineriartortitsinissamut pilersaarut

Innuttaasut innarluutillit ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqarsimasut minnerpaamik ukiumut ataasiarlutik ineriartortitsinissamut pilersaarusiunneqarnissartik pisinnaatitaaffigivaat. Ineriartortitsinissamut pilersaarummik ulloq unnuarlu neqeroorut suliaqartuussaaq. Iliuusissanut pilersaarutit siunertaa anguniagaalu aallaavigalugit, inummut innarluutilimmut perorsaanermi suliassat allaaserineqassapput, taamaaliornikkut qulakkeerniarlugu iliuusissanut pilersaarummi anguniakkat anguneqarnissaat.

2.3 Tapersiinnermi iliuusissat

Inuit innarluutillit pitsaanerusumik illersugaanissaannik pilersitsinissaq aamma inuiaqatigiinni pisinnaatitaaffii pillugit pitsaanerusumik ilisimasaqalernissamik pilersitsinissaq tamatigoortumik politikkikkut kissaataavoq. Taamaammat tapersiissutit suut kommunalbestyrelsimit isumagineqartarnissaat pillugit erseqqinnerusunik aalajangersagalioqqullugit siunnersuutip Naalakkersuisut pisussaaffilerpai, matumani ilanngullugit:

- 1) Inuttut ikiorserneqartarneq isumassorneqarnerlu.

- 2) Atortorissaarutit ikiuutaasussat.
- 3) Ingiaqateqarneq.
- 4) Inigisap aaqqissuunnera.
- 5) Qamutit motoorillit.
- 6) Ataatsimoorussamik angallassisarnermik aaqqissuussineq.
- 7) Aningaasartuutaanerusut.
- 8) Suliffissanik sammisassanillu neqeroorutit.
- 9) Pikkorissarnerit ilinniartinneqarnerlu.

Tapersiinerimi iliuusissat nalunaarutikkut malittarisassiuunneqassasut siunnersuummi siunnerfigineqarpoq. Atortorissaarutinut ikiuutaasussanut tunngatillugu malittarisassat inuiaqatigiinni teknikkikkullu ineriartornermut ingerlaavartumik naleqqussarnissaannut periarfissiinissaq malittarisassat nalunaarutikkut aalajangersarneqarnissaasa siunertaraat.

Aammattaaq inuup innarluutillip tapersernejartarnera nammineq angerlarsimaffiani isumagineqartartillugu tapersiinissamik siunnersuut periarfissiivoq. Matumani assersuutigalugu eqqarsaatigineqarput aappaasut, aappaminnik innarluutilimmik namminneq angerlarsimaffimmini paarsisartut, aamma angajoqqaat meeqqamik innarluutillip isumassorneranik namminneq angerlarsimaffimmini isumaginnittut.

Taakkua saniatigut, inersimasut innarluutillit ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami inissinneqarsinnaanerannut inatsisitigut tunngavissaq, siunnersuutip nutaatut imarivaa. Ulloq unnuarlu neqeroorutit isumannaallisakkat tassaapput najugaqarfiit, igalaavisa matuisalu silarliit ulloq unnuarlu kaajalallugu parnaaqqatinnissaannut akuerisaasut. Tamanna tassaavoq immikkut suliniuteqarneq, eqqartuussivimmit eqqartuussissutigineqarsinnaasoq imaluunniit innuttaasup innarluutillip inissinneqarfissaatut pinerluttunik isumaginnittut aalajangiussinnaasaat.

2.4 Inunnut Innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuqqoq

Inunnut innarluutilinnut sullissivimmik nunamut tamarmut atuuttumik pilersitseqqullugit (Inunnut Innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuqqoq) siunnersuutip Naalakkersuisut pisussaaffilerpai, taassuma inunnut innarluutilinnut taakkualu qanigisaannut, kiisalu kommunalbestyrelsinut siunnersuinissaq ilitsersuinissarlu isumagissavai. Tamatuma saniatigut Inunnut Innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuqqoq tapersiinissamut periarfissat pillugit siunnersuisassaaq, piginnaanngorsarneqarnermik piginnaanngorsaaqqinneqarnermillu neqerooruteqassalluni aammalu innarluuteqarneq aamma tapersiissutinut periarfissat pillugit pikkorissaanernik aallartitsisassalluni. Sullissivik tamatuma saniatigut suliani immikkut pisariusuni kommunit sullillugit qulaajaanernik ingerlatsisinnaavoq aammalu ilitsersuutaasunik oqaaseqaateqarsinnaalluni.

Inunnut Innarluutilinnut Sullissivimmik Nunamut Tamarmut Atuuttumik atuineq kommuninut atuisutut akiliuteqarnermik kinguneqassanngitsoq politikikkut kissaatigineqarsimavoq. Innuttaasut sullissivimmut innersuuttarnissaasa tunuarsimaarfigineqarsinnaanera pinaveersaartinneqarnissaa politikikkut kissaatigineqarmat tamatumunnga tunuliaqutaavoq.

Kingusinnerusukkut tamanna pisariaqartoq paasineqassappat, sullissinerit akileqquneqarsinnaanerannut inatsisitigut tunngavissaq siunnersuutip imarisaasa ilagivaat. Taamaattorli aallaaviuvoq sullissivimmik atuineq Inatsisartut inatsisaata atuutilernerani atuisunut akeqassanngitsoq.

2.5 Nakkutilliineq

Nakkutilliisarneq pillugu malittarisassat siunnersuutip imarisaasa ilagivaat, matumani kommunalbestyrelsip inunnut aamma ingerlatsinermit sammititamik nakkutilliinissaat, kiisalu Naalackersuisut nakkutilliinissaat ilanngullugit. Naalackersuisut nakkutilliinermik ingerlatsiveqarnissaannik siunnersuutip pisussaaffilerpai. Ulloq unnuarlu neqeroorutini ingerlatsinermit sammisumik nakkutilliineq, kiisalu kommunit inunnut innarluutilinnut suliaassarfimmi ingerlatsinerannut allaffissornerannullu nakkutilliineq Nakkutilliinermik ingerlatsiviup pingaarnertut suliarissavaa.

Siunnersuut naapertorlugu kommunini inunnut innarluutilinnut suliaasat pillugit paasissutissanik naapertuuttunik tamaginnik nakkutilliinermik ingerlatsivik pissarsisinnaavoq, aammalu kommunalbestyrelse qulaajaanernik aallartitsissasoq iliuusissanullu pilersaarutiniq suliaqassasoq, aamma suliat naammassereersut nutaamik suliarineqartussanngorlugit qaqeqqinnissaannik peqqusisinnaalluni.

Aammattaaq najugaqarfissatut neqeroorutit oqaloqatigalugit, najugaqarfissatut neqeroorutini pitsaassuseqartitsiinnarnissaq aammalu pitsaassutsinik ineriartortitsinissaq siunertaralugit nakkutilliineq ingerlanneqassaaq.

2.6 Inunnut innarluutilinnut politikki

Inunnut innarluutilinnut pisinnaatitaaffiit patajaallisarnissaat siunertaralugu aalajangersakkat arlallit kommunalbestyrelsit Naalackersuisullu suliniuteqarnissanik pisussaaffiliisut, siunnersuummi ilanngunneqarput.

Inunnut innarluutilinnut politikki ataqatigiissoq kommunalbestyrelsit ilusilersussavaat, pitsaassusissanut malitassat allaganngorlugit suliarissallugit kiisalu inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsissallutik, taakku kommunalbestyrelsip inunnut innarluutilinnut politikkiata inerisarnissaanut suleqataallutik peqataassallutik.

Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat naapertorlugit kommunalbestyrelsip oqartussatut pisussaaffiisa naammassinissaat annertuumik imaluunniit arlaleriarluni sumiginnarpagu imaluunniit qarsupippagu, Naalackersuisut kommunalbestyrelse

pinngitsaaliissummik akiliinissamik pisussaaffilersinnaagaa siunnersuummi periarfissinneqarpoq. Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat sunniuteqarluartumik maleruarneqarnissaasa qulakkeernissaat aalajangersakkap siunertaraa.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Inuit innarluutillit pillugit inatsimmi nutaami Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat aamma innuttaasut innarluutillit, taanna malillugu pisinnaatitaaffii tunaartarineqarput. Innuttaasut innarluutillit arlalinnik nutaanik pisinnaatitaaffeqalernerat, tamatumalu aamma malitsigisaanik allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu arlalinnik sunniuteqarnissaa inuit innarluutillit pillugit inatsisip nutaap kingunerissavaa.

3.1 Sullinniakkat

Siunnersuutip §§ 6-7-anni, Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni nassuiaassutinut naapertuuttumik, siunnersuummi sullinniarneqartut nassuiarneqarput. Siunnersuummi aalajangersakkani ukioqqortussutsit tamarmik pineqarlutik ilaalerput, inatsisimmi atuuttumi taamaangitsoq. Taamaattoq utoqqalinersiaqartitsinerup aaqqissuuteqqinneqarneranut atatillugu tamanna atuutsinneqalereerpoq, tamannalu isumaqarpoq utoqqalinersiallit innarluutillit inuit innarluutillit allat assigalugit assigiimmik pisinnaatitaaffeqalermata. Tamatuma saniatigut sullinniakkat annertuumik tarnimikkut imaluunniit timimikkut innarluutilinniit inuit ataavartumik timikkut, tarnikkut, silassorissutsikkut imaluunniit malugisaqarsinnaanikkut pisinnaanikillisimasunut allanngortinneqarpoq. Taamaattoq, ataatsimut isigalugu amerlanerusut aalajangersakkani ilaalernissaat tamatuma kingunerissanngilaa, tassami taakku inatsisini atuuttuni ilaatitaareermata.

3.2 Inunnut Innarluutilinnut Sullissiviik Nunamut Tamarmut Atuuttoq

Inunnut Innarluutilinnut Sullissiviup Nunamut Tamarmut Atuuttup pilersinneqarnerani, inunnut innarluutilinnut neqeroorutit annertuumik pitsanngorsarneqarnissaat kiisalu kommunit inunnut innarluutilinnut suliassaqarfimmi suliniuteqarnerannik tapersiisarnerup pitsanngorsarneqarnissaa siunnerfigineqarpoq. Suliniutit, IPIS-imit isumagineqarnikut, sullissiviup suliassaasa ilaattut ilaatilerlugit, ullumikkut inunnik innarluutilinnik sullissivimmut ilanngutsinneqarput. Siunnersuummi sullissiviup suliassai annertusitinneqarput, pingaartumik kommuninut siunnersuineranut tapersersuinerumullu tunngatillugu. Inunnik innarluutilinnik sullissivimmi suliarineqartut aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutinit aningaasalersorneqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Piffissaq qanittoq isigalugu inuit innarluutillit sullissivimmiinnerannut kommunit akigitamik akiliisalernissaanik atuutsitsilersoqarnissaa eqqarsaataanngilaq. Taamaattoq tamanna naapertuuttoq pisariaqartorlu paasinarsissagaluarpat, akigititamut akiliuteqartarnissamik atuutsitsilersinnaanermut inatsimmi tunngavissaq ilanngunneqarpoq. Tamatuma pisariaqartinneqarnera pilissappat, apeqqut kommuninut isumaqatiginninniarnermi qaqinneqassaaq.

Sullissiviup suliassaasa annertusinerannut atatillugu sulisut amerlinerannut aningaasartuuteqarnerulernissaq naatsorsuutigineqartariaqarpoq, missiliorlugu ukiumut piffissaq tamaat sulisartussat 3 nalinganik. Tamatumunnga allaffissornermut ingerlatsinermullu aningaasaqarnikkut kingunissai, angalanerit ilanngullugit, ukiumut 2,1 mio. kr.-inut missiliorneqarput.

3.3 Nammineq angerlarsimaffimmi isumassorneqarnerup isumaginissaanut tapersiisarneq

Inummut, inuup innarluutillip nammineq angerlarsimaffimmini najugaqartup ulluinnarni isumassorneqarneranik isumaginittumut, kommunalbestyrelse aningaasanik tapiisassasoq siunnersuummi inassutigineqarpoq. Paaqqutarinninneq isumassuinerlu ima annertutigippat, inuup isumassuisuusup, isumassuinermi paaqqutarinninnermilu saniatigut piffissaq tamaat sulinissaa ajornarluni, tapiissutit tunniunneqartassapput. Nalunaaquttap akunnerisa akilerneqartussat annertussusaat kommunalbestyrelsip aalajangersartassavaa.

Akissarsianut atugassarititaasut, naatsorsorneqarneri naleqqussarneqarnerilu pillugit siunnersuut aqqutigalugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaaqqullugit pisussaaffilerneqarput. Ataatsimut isigalugu naatsorsoruminaappoq aningaasartuuteqarnerusoqassanersoq imaluunniit aningaasartuutikinnerusoqassanersoq. Peqatigisaanik aningaasaqarnermut kingunissaanut apeqqutaassaaq maleruagassat aalajangersimasut kingusinnerusukkut qanoq suliarineqarumaarnersut.

3.4 Oqilisaassineq

Oqilisaassinermit inissanik kommunit neqerooruteqassasut siunnersuutikkut pisussaaffiliunneqarpoq. Inuup innarluutillip sapinggisamik sivisunerpaamik nammineq angerlarsimaffimminiiginnarnissamut periarfissaqarnissaata qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkami siunertarineqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit oqilisaassinermit inissanik neqerooruteqartarnermut naleqqussartinneqassasut taamaalilluni siunnerfigineqarpoq. Piffissaq sivikinnerusoq isigalugu naatsorsuutigineqartariaqarpoq kommunit oqilisaassinermit inissanut aningaasartuuteqarnerulissasut, tassami kommunit maannamut oqilisaassivissanik neqerooruteqarnissamut tunuarsimaarpallaarsimapput, taamaalillunilu inunnik innarluutilinnik inuuneq naallugu ulloq unnuarlu neqeroorutini inissiisarnerit ikilisinnerisigut nukissat pitsaanerpaamik atorneqarsinnaassagaluarlutik. Inuit innarluutillit 200-t ulluni unnuanilu 3-ni, ukiup sisamararterutaata ingerlanerani oqilisaassinermit pisariaqartitsissasut naatsorsuutigineqarpoq. Ilaqutariinni oqilisaassisartuni inisseqqanermut akigititaq ulloq unnuarlu 1.030 kr.-qarpoq, ulloq unnuarlu neqeroorutini nammineq pigineqarlutik ingerlanneqartuni ullormut unnuamullu akigititaq 3.200 kr.-iulluni. Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu neqeroorutaanni agguaqatigiissillugu akigititaq 3.200 kr.-qarpoq. Inuit innarluutillit 200-t affaat ilaqutariinni oqilisaassiffiusuni inissinneqarnissaminnut neqeroorfigineqarsinnaasut naatsorsuutigineqarpoq, naatsorsoraanni ukiumut 1.236.000 kr.-nik aningaasartuuteqarneruffiusussamik. Inuit innarluutillit affaasa aappaat namminersortuni imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat ingerlataanni

neqeroorfigineqassasut naatsorsuutigineqarpoq, ukiumut 3.840.000 kr.-nik aningaasartuuteqarneruffiunerussaaq. Aningaasartuutaanerusussat katillugit 5.076.000 kr.-ussapput.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni oqilisaassinermut neqeroorutit tamakkiisumik atuisunut inissanik 5-inik pisariaqartitsissapput, taakkulu sanaartornissamut aningaasaliissutinik 3,0 mio. kr.-inik naleqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

3.5 Nuunnissamut ikiorsiissutit

Meeqqamut innarluutilimmut angajoqqaatut akisussaasunut najugaqarfiup nuunneqarneranut aningaasartuutitut matussutissanik aningaasatigut tapersiinissamut kommune siunnersuummi inatsisitigut tunngavissaqalersinneqarpoq. Aalajangersagaq kommunimut pisussaaffiliinngilaq, kisianni tamanna pisariaqartoq naliliisoqarpat periarfissaalluni.

Ulloq unnuarlu neqeroorutit immikkut ittumik ukkataqarlutik sullissisut ukiuni aggersuni amerliartuinnarnissaat ilimagineqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit immikkut ittumik ukkataqarlutik sullissineruleriartornerat ilutigalugu, tapersersorneqarnermik immikkut ittumik tunineqarnissaq siunertaralugu, inuit innarluutillit ulloq unnuarlu neqeroorutini angajoqqaanit qanigisanillu ungasissumiittuni akulikinnerusumik inissinneqartarnissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Taamaattumik angajoqqaat qanigisaasulluunniit meeqqamik qanigisamilluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqartup qanittuanut nuunnissamik kissaateqarnissaat naatsorsuutigineqassaaq.

Tamanna tunngavigalugu kommunalbestyrelsit katillugit ukiumut 0,5 mio. kr.-inik aningaasartuuteqarnerunissaat missiliorneqarpoq.

3.6 Illersorti

Inuit innarluutillit amerlasuut pisinnaasakillisismanerat ima annertutigisarpoq, sutigulluunniit namminneq soqutigisaminnik isumaginnissinnaanatik, taamaattumillu aamma kommunimut attaveqarnissartik isumagisinnaanagu. Peqatigisaanik amerlasuut ilaqutaqanngillat imaluunniit nukissakitsunik ilaqutaqarsinnaallutik. Inuit taakkua – pingaarnertut inatsisitigut isumannaatsuunissaat eqqarsaatigalugu – illersortimik pisariaqartitsippot, kommunip oqaloqatigineranik, naammagittaalliummik suliaqarnermik il.il. ikiuussinnaasumik. Taamaattumik illersortinut, illersortinik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik inuttaqartumik, aaqqissuussinermik pilersitsinissamik kommunit pisussaaffilerneqarput.

Inuit innarluutillit 1.400-nik amerlassuseqartut affaasa missaat illersorteqarnissamik pisariaqartitsissasut naatsorsuutigineqarpoq, affai illersortitut atorneqarsinnaasunik ilaqutaqartut imaluunniit ilisarimasaaqartut naatsorsuutigineqarluni.

Illersortit inummut innarluutilimmut ataatsimut illersukkaminnut ukiumut 5.000 kr.-inik missiliukkamik aningaasarsiaqartinneqartussaassapput, aningaasartuutaanerusussat ataatsimut

katillugit 3,5 mio. kr.-inik annertussuseqassallutik. Tassunga ilanngutissapput pilersitsinerup nalaani ilinniartitsinermut ataasiartumik aningaasartuutit 1 mio. kr.-iusut kiisalu ukiuni tulliini ilinniartitsinermut ingerlaavartumik aningaasartuutit ukiumut 0,5 mio. kr.-iusut.

Illersortitut suliaqarneq assersuutigalugu meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunit, politiinit, palasinit, inuit innarluutillit kattuffiinit aallartitanit il.il. isumagineqarsinnaassaaq.

3.7. Tikeraarluni angalasarnerit

Siunnersuutip kapitali 12-ani, § 55-imi meeqqat innarluutillit meeqqap angerlarsimaffiata avataani ulloq unnuarlu neqeroorutiniittut nunaminnut tikeraarsinnaatitaanerat nassuiarneqarpoq. Meeqqat ukioqanngitsuniit 18-inut ukiullit aallaaviatigut ukiumut marloriarlutik tikeraarsinnaatitaapput. Siunnersuut aqcutigalugu tikeraarsinnaanerit tikeraarnermik 1-mik ilaneqarput, matumani meeqqap angajoqqaatullu akisussaassuseqartut akornanni attaveqatigiinnerup ingerlatiinnarnissaa pisariaqartut nalilerneqarpat. Meeqqanit innarluutilinnit inissinneqarsimasunit 50-iusunit meeqqat 30-t missaat ukiumut ataasiarlutik immikkut angalaneramik atuilissasut naatsorsuutigineqarpoq. Meeqqat tamakkerlutik angalaneramik pisariaqartitsinaviannigillat, tassami angajoqqaatut akisussaassuseqartut ilaat illoqarfimmi ulloq unnuarlu neqerooruteqarfiusumi najugaqartarmata. Tamarmik ingiaqateqarnissamik pisariaqartitsisassasut nalilerneqarpoq. Taamatut tikeraartitsisarnerit amerlinerat meeqqap ingiaqataatalu angalaneranut najugaqarnerinullu kommuninut 1 mio. kr.-nit missaannik aningaasartuutaanerunermik kinguneqassaaq.

3.8 Nakkutilliineq

Kommunit inunnut sammititamik nakkutilliinerannut kiisalu Namminersorlutik Oqartussat kommunit inunnut innarluutilinnut suliaqarfimmi ingerlatsinerannik nakkutilliinerannut piunasaqaatit annertuumik sakkortusarneqartut §§ 62-imiit 68-imut ersippoq.

Taamaalilluni kommunalbestyrelse inunnik innarluutilinnik najugaqarfissatut neqeroorutini najugalinnik inummut sammititamik nakkutilliissaaq. Najugaqarfissatut neqeroorummiinnermi inuup timikkut, tarnikkut inooqatigiinnikkullu pisariaqartitai naammassineqartuarnersut kommunalbestyrelsip nakkutilliinermini ilaatigut qulakkiissavaa. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelse nakkutilliinerminit nalunaarusiortassaaq aammattaarlu qitiusumi nakkutilliinermik ingerlatsiviup paasisutissanik pisariaqartunik pissarsisarnissaa nakkutigissallugu.

Ataatsimut isigalugu kommunini ataasiakkaani ukiumut piffissaq tamaat sulisartussat 0,5 missaat pisariaqartinneqassasut naatsorsuutigineqarpoq, tamassumalu assigaa ukiumut piffissaq tamaat sulisartussat katillugit 2,5-it, angalanernullu aningaasartuutaanerusussat 2 mio. kr.-iusut. Tamatuma saniatigut 0,75 mio. kr. Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliinerannut immikkoortinneqassapput, taakkulu ukiumut piffissaq tamaat sulisartussap 1-p nalinganik naleqarpoq angalaneranut aningaasartuutit ilanngullugit.

3.9 Nalinginnaasumik allaffissornikkut sunniutaasussat

Kommunit siunnersuinissamut ilitersuinissamullu pisussaaffeqarnerat siunnersuummi erseqqissarneqarpoq, peqatigisaanillu kommunit qanigisaasunut siunnersuinissamik ilitersuinissamillu pisussaaffeqarnerat nutaatut aallartinneqarluni. Tamatuma saniatigut ataasiakkaat aammalu qanigisaasut ulluinnarni iliuuseqarsinnaalernissaat siunertaralugu, pikkorissaanernik ilinniartitsinernillu neqerooruteqarnissamut kommunit pisussaaffilerneqarput. Siunnersuutip atuutilernerani sulisunik amerlanerusunik pisariaqartitsisussaavoq.

Malittarisassat maanna atuuttut malillugit kommunalbestyrelse tungaviummik ilaatinneqarsinnaanermik nalilersuisassaaq, tassani aalajangerneqassalluni innuttaasoq annertuumik innarluuteqarnersoq, taava siunnersuummi massumani suliamut tungasumik sullinniakkat nassuiarneqarnerannut ilaasumik innuttaasoq innarluuteqarnersoq nalilerneqassasoq siunnerfigineqarpoq.

Tapersiinissaq, ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissaq kiisalu tapersiinerup allanngortinneqarnissaa aamma unitsinneqarnissaa pillugit aalajangiinermut atatillugu, inuk innarluutilik minnerpaamik ataasiarluni oqaloqatigineqassasoq, siunnersuummi kommunit pisussaaffilerneqarput. Taamaalilluni innuttaasoq siusinnerusukkut pisartunit annertuneroqisumik, innuttaasup pisariaqartitaasa nalilersorneqarneranni akuutinneqartassaaq. Tamanna allaffissornikkut sulisut amerlisariaqarnerannik kinguneqassasoq nalilerneqarpoq.

Inuit innarluutillit sukumiinerusumik annertuumillu qulaajaavigineqarnissaannut kommunit siunnersuummi pisussaaffilerneqarput. Qulaajaaneq nutaatut iliuusissanut pilersaarummik kinguneqassaaq.

Kommune taamaalilluni inunnut innarluutilinnut tapersiinermi iliuusissat pillugit aalajangiinermut atatillugu qulaajaanermik suliaqartassaaq, matumani inuup ataavartumik timikkut, tarnikkut, eqqarsartaatsikkut imaluunniit malussarissutsikkut pisinnaanikillismaneranik nassuiaaneq aamma inuup innarluutillip imaluunniit pineqartumik angajoqqaatut sinniisup imaluunniit angajoqqaatut akisussaasut oqaloqatigineqarneri ilanngullugit. Inuup innarluutillip annertuumik innarluutillit pillugit peqqussummut atuuttumut ilaalernissaanik, qulaajaanissamik iliuusissatullu pilersaarusiornissamik piunasaqaatitaqarfiumngitsumi, kommunip naliliisarnera, aalajangersakkap taarserpaa.

Siunnersuummi sullissinermut piffissanut atorneqartunut killissaliussanik aalajangersaanissamut kommunalbestyrelse inatsit aqutugalugu pisussaaffeqalissaaq. Piffissap sullissinermut atorneqartartup sivikinnerulersinnissaa siunnersuummi siunertaavoq. Kommunit tamarmik sullissinermut piffissaliussanik aalajangersaasalerpata, tamanna kommunimi allaffissornikkut sulisunik pisariaqartitsinerup annertusinissaanik pisariaqartitsissaaq. Sullissinermut sulisut amerlisinneqarnissaanik pisariaqartitsineq kommunimit kommunimut nikerassaaq, ilaatigut inuit innarluutillit amerlassusaat assigiinngimmata, ilaatigullu inuit innarluutillit amerlassusaannut sanilliullugu maannakkut sulisoqarneq assigiinngitsuummat.

Pisussaaffiit ataatsimut amerlinerat allaffissornikkut annertuumik aningaasartornerunermik kinguneqassaaq. Taamaattoq allaffissornerup annertusinera erseqqissumik nalileruminaappoq. Kommunit allaffissornikkut suliaasaqarnerulissasut taakkulu ukiumut piffissaq tamaat sulisartussat 8 nalinganik naleqassasut imaluunniit aningaasartuutaanerusussat 4 mio. kr.-iunissaat naatsorsuutigineqarpoq.

3.10. Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit, inunnut innarluutilinnut politikki aamma pitsaassusissanut malitassat

Kommunit tamarmik inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsereerput imaluunniit pilersitsileruttorlutik aammalu kommunit tamarmik inunnut innarluutilinnut politikkeqarput imaluunniit suliaqaleruttorlutik. Taamaattumik suliaasaqarfinni taakkunani kommunit aningaasartuuteqarnerunissamik pisussaaffilerneqanngillat. Kisiannili kommune ataasiinnaq inunnut innarluutilinnut suliaasaqarfinni sullissinernut tamanut pitsaassusissanut malitassanik ineriartortitsisimavoq. Pitsaassusissanut malitassanik taamaattunik siunissami ineriartortitsinissaannut kommunit pisussaaffilerneqarput, tamatumalu kingunerisaanik kommuninit 5-sunit 4-it allaffissornikkut suliaqarnerulissasut. Siunnersuutip malitsigisaanik ukiumut tamakkiisumik sulisunut 3-nut naapertuuttumik allaffissornikkut suliaqarnerulissasut aammalu 1,5 mio. kr.-inik aningaasartuuteqarnerulissasut naatsorsuutigineqarpoq.

3.11. Inatsisip nalunaarutillu atuutilersinneqarnerannut piviusunngortinneqarnerannullu aningaasartuutaanerusut

Inatsimmi aalajangersakkat arlallit Naalakkersuisut maleruagassanik ersarinnerusunik suliaqaqqullugit tunngaviliipput. Taakku ilaat aningaasaqarnermut kinguneqartussaapput, matumani assersuutigalugu qanigisaasunut paaqqutarinnikkut isumassuinikkullu inummut innarluutilimmut nammineq angerlarsimaffimmini suliaqartunut, sulinikkut isertitassatut annaasanut taartisisitsisarnermut maleruagassat ersarinnerusut, kommunit kisitsisit atorlugit nassuiaatinik nalunaarusiortussaataanerat il.il. Taamaattumik inatsisip maleruagassaanic nalunaarutit aqutugalugit atuutilersinneqarneranut piviusunngortinneqarnerannullu aningaasaqarnermut kingunissaanut sillimmatinik immikkoortitsisoqarpoq.

Aningaasartuutaanerusussat mio. kr.	2019	2020	2021	2022
Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuttoq	2,1	2,1	2,1	2,1
Oqilisaassivimmiinneq	5,1	5,1	5,1	5,1
Nuunnissamut ikiorsiissutit	0,5	0,5	0,5	0,5
Illersorti	4,5	4	4	4
Allaffissornikkut kingunerisassat nalinginnaasut	4	4	4	4

Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit, inunnut innarluutilinnut politikkit aamma pitsaassusissanut malitassat	1,5	1,5	1,5	1,5
Tikeraarluni angalasarnerit	1,0	1,0	1,0	1,0
Nakkutilliinerup patajaallisarnera	2,75	2,75	2,75	2,75
Piviusunngortitsinermit allaffissornermut malitseqartitsinernullu aningaasartuutaanerusussat	1,5	2	1,5	1,5
Inatsimmik nalunaarutinillu piviusunngortitsineq	3,1	3,6	3,1	2,1
Katillugit	26,1	26,6	25,6	24,6
Sanaartornermut aningaasartuutit	1,5	1,5		

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornermut kingunerisassai

Siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornermut kinguneqassanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunerisassai

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqassanngilaq.

Siunnersuutip kingunerisaanik inuit innarluutillit taakkualu qanigisaat atugarissaarnerulissapput. Tamanna inuit peqqissusaannut iluaqutaassaaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Siunnersuutip malitsigisaanik inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii patajaallisarneqassapput.

Inuit innarluutillit tamarmik, meeqqat taamatullu inersimasut, nammineq nukimminnik sapinngisamik pitsaanerpaamik atuinissamat periarfissaqarlutik, pitsaasumik toqqissimasumillu inuunermi atugaqarnissaat siunnersuummi aalajangersakkat aqutugalugit siunertarineqarpoq. Tamanna aqutugalugu meeqqat innarluutillit pitsaasumik meeqqat atuarfianni atuarnissamat aamma ilinniartitaanermut periarfissaqassapput, taamaalillutillu inersimasunngorunik ulluinnarni pitsaasumik inuuneqarnissamat kiisalu immaq sulilernissamat, pitsaanerpaanik periarfissaqassallutik.

Inunnut innarluutilinnut suna pitsaanerunersoq, ilutigisaanillu akimmiffiit inuit innarluutillit akimmiffiginnaasaasa sapinngisamik akimmiffiinnaarnissaannut inuiaqatigiit pisussaaffeqarnerat piviusunngortinneqarluni, taamaalillutik inuiaqatigiinni sapinngisamik tamakkiisumik peqataallutillu ilaatinneqalernissaat qulakkeerneqassammat Inatsisartut inatsisaanni ukkatarineqarpoq.

7. Kingunerisassat annertuut allat

Siunnersuut allanik annertuunik kinguneqassanngilaq.

8. Oqartussanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq il.il.

Siunnersuut piffissami 4. oktober 2018-imiit 8. november 2018-imut tusarniutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut siunnersuut piffissami tassani Naalakkersuisut tusarniaanermut nittartagaanni tamanut saqqummersinneqarpoq.

Tusarniaanermut akissuteqaatit tiguneqartut suliarineqarnerat ilanngussaq 1-imiittoq takuuk.

Tusarniaanermut akissuteqaatit siunnersuummut oqaaseqaatitaqartut, oqaasertaat tamakkiisuutillugit naqinneqarput aammalu siunnersuummut ilanngussaq 1-imi attuumassuteqarnera malillugu oqaaseqarfigineqarlutik. Tusarniaanermut akissuteqaatinut oqaaseqaatit uingasumik allassimapput.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Inatsisartut inatsisaata siunertaata pingaernerup siunertaasalu allanneqarnerat aalajangersakkami taaneqarput.

Nr. 1-imut

Siunertaasooq siulleq tassaavoq innarluuteqarnerup malitsigisaanik ajornartorsiutit ikiorsiiviginiarlugit inuit innarluutillit siunnersuineramik tapersiinermillu neqeroorfigineqarnissaat. Tunngaviusumik siunnersuineramik tapersiinermillu paasinnineq annertunerusumik nassuiarneqassaaq, taamaalillunilu pitsaaliuilluni siunnersuisoqarsinnaalluni tapersiisoqarsinnaallunilu.

Nr. 2-mut

Siunertaasup aappaa tassaavoq ataasiakkaat nammineernissamut periarfissaasa imaluunniit ulluinnarni inuunerisa oqinnerulersinnissaat, aammalu inuunermi atugaasa pitsanngorsarnissaasa siuarsarneqarnissaat. Taamaalilluni Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiineq, ikiorserneqartup nammineq nukimminik atuisinnaanissaanut iluaqutaassaaq, tamannalu aqputigalugu ulluinnarni inuuneranik oqinnerulersitsilluni, pineqartorlu sapinngisamik annertunerpaamik nammineersinnaalersillugu.

Nr. 3-mut

Siunertaasut pingajuat tassaavoq ataasiakkaat ineriartornissaminut periarfissaasa siuarsarnissaat namminnerlu periarfissaqarfimminnik - sapinngisartik tamaat - atorluaanissaat. Inunnut annertuumik tarnikkut pisinnaasakillimasunut, assersuutigalugu tarnikkut ineriartormikkut akornutilinnut, Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuinerup ilaata siunertarivaa qulakkiissallugu pineqartup ineriartortinneqarnissaa, taamaalilluni ulluinnarni inuuniarnermini nammineq pisinnaasaasa periarfissaasalu annertusarneqarnissaat siunertarineqarluni.

Inunnut annertuumik timikkut innarluutilinnut tapersersuinerup siunertarivaa inuup isumassorneqarnerata sungiusarneqarneratalu qulakkeerneqarnissaa, taamaalilluni pisinnaasaasa ataavartillugillu pitsanngorsarnissaat, tamannalu aqputigalugu inuup inuttut ineriartornissaminut inuunerissaarnissaminullu periarfissaasa ineriartortinneqarnissaa.

Nr. 4-mut

Siunertaasut sisamaat tassaavoq inuit innarluutillit inuiaqatigiinni naligiimmik periarfissaqarnissaat, kiisalu innarluuteqarneq pissutigalugu assigiinngisitsineramik pineqarnerup akerlilerneqarnissaa, tassuuna sapinngisamik tamakkiisumik sunnuteqarluartumillu inuiaqatigiinni peqataatinneqarnissaat ilanngunneqarnissaallu qulakkeerniarlugu. Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiinermi taamaalilluni ilaatigut inuup innarluutillip sapinngisamik ulluinnarni suliasat nalinginnaasut suliarisinnaanissaannut

periarfissaqarnissaa aammalu inuiaqatigiinni sammisani nalinginnaasuni peqataanissaa qulakkeerneqassaaq. Aalajangersagaq taamaalilluni aamma Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni inuit innarluutillit kulturikkut pisuni, sukisaarsaarnermut neqeroorutini, sunngiffimmi sammisani timersornermilu allat assigalugit peqataanissamut pisinnaatitaanerisa akuersaarnissaa pillugu artikeli 30-mut ataqatigiissillugu isigineqassaaq.

Nr. 5-imut

Naggataagut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiinermi, ataasiakkaat ilinniagaqarnissamut aamma suliffissaqartinneqarnissamut periarfissaasa siuarsarneqarnissaat siunertarineqarpoq. Tapersiisoqassanersoq, tapersiineq qanoq ittoq tunniunneqassanersoq tapersiinerlu qanoq aaqqissuunneqassanersoq pillugit tamanna aalajangiinermi pingaartinneqassaaq. Siunertaasoq taanna, assersuutigalugu atortorissaarutinut ikiuutaasussanut sorlernut tapersiisoqarnissaanut sunniuteqarsinnaavoq. Aammattaq ilaatigut innuttaasup suliffeqalernissaa aammalu suliffeqarfeqarfimmut attuumassuteqartuaannarnissaa siunertaralugu, oqartussaasoq tamakkiisumik isiginnittumik, ataqatigiissumik ataqatigiissagaasumillu innuttaasumut suliniuteqarnissamut pisussaaffeqartoq isiginiassallugu pingaaruteqarpoq. Tassunga atatillugu oqartussaasup inatsisinut allanut ataqatigiissaarinissamik qulakkeerininnissaa naleqqussinnaassaaq, taamaalilluni Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiineq, siunertaasumut sunniuteqarluarnerpaamik iluaqutaasinnaaniassammat. Aalajangersakkami tassunga tunngasortaa, inuunerup ingerlannissaanut aningaasarsiorsinnaatitaanermut, inuit innarluutillit suliffeqarnissamut suliffissaqartinneqarnissamullu pisinnaatitaaffeqarnerisa akuersaarneqarnera pillugu Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artekili 27-mi allassimasut eqqarsaatigalugit isiginiarneqassaaq.

Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiineq, assersuutigalugu inummut innarluutilimmut suliffeqarnermi ikiuutaasinnaasunut atortorissaarutinut ikiuutaasussanut tapersiineq imaluunniit qamutinut motoorilinnut tapersiineq, taamaalilluni inuk angerlarsimaffimmi ilinniarfimmilu imaluunniit suliffimmi akornanni ingerlasinnaanissamut periarfissaqalernerata, Naalagaaffiit Peqatigiit inuit innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaanni artekili 27-ip piviusunngortinnissaanut peqataasinnaavoq.

§ 2-mut

§ 2-mi aalajangersakkat siunnersuutigineqartut Inatsisartut inatsisaannut tunngaviusumik ataatsimoortumik sinaakkusiissapput. Oqartussaasut tamarmik Inatsisartut inatsisaanni aalajangiisinnaatitaaffilerneqartut, killissaliussamut taakkununga naapertuuttumik allaffissornikkut aqutsissapput. Tamatuma ilaatigut kingunerisaanik, oqartussaasut, matumani kommunit aamma Naalakkersuisut ilanngullugit, inuit innarluutillit inuttut pisinnaatitaaffiisa aammalu tunngaviusumik pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnissaat piviusunngortinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni siunertaasumut naapertuuttumik aalajangiisassapput. Kisianni tamatuma aamma kinguneraa oqartussaasut allanik suliaqarnermini, matumani Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiinermit suliaqarnermi,

Inatsisartut inatsisaat malillugu sulianik sullissisunik ilinniartitsinerup aamma pikkorissaanerit aaqqissuunneqarneranni, aammalu isumaginninnermut suliassaqarfimmi ineriartortitsinissamik pilersaarusiormi, inuit innarluutillit inuttut pisinnaatitaaffii aammalu tunngaviusumik kiffaanngissuseqarnermut pisinnaatitaaffii aallaavigissagaat ataqqissallugillu.

Imm. 1-imut

Inuk innarluutilik inuit pisinnaatitaaffiisa aammalu tunngaviusumik kiffaanngissuseqarnermut pisinnaatitaaffiisa tamarmiusut allatulli atorsinnaanissaannut tamakkiisumik pisinnaatitaaffeqartoq, aammalu Inatsisartut inatsisaat manna tamatuma qularnaarnissaannut tapertaassasoq, imm. 1-imi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artekili 1-imi siunertani isiginnittaaseq aalajangersakkami aallaavigineqarpoq. Inatsisartut inatsisaanni isumaginninnermut suliassaqarfiup iluani, aammali suliassaqarfinni allani, Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiisarnikkut, inuit innarluutillit inuttut pisinnaatitaaffiisa piviusunnagortinneqarnissaat kissaatigineqarpoq.

Inatsisartut inatsisaat malillugu taannaannaq isigalugu tapersiinissamut aamma sularinninnermut atatillugu aalajangersagaq pingaaruteqarpoq, aammali isumaginninnermi suliassaqarfimmi oqartussat suliagarnerannut allanut atatillugu atitunerusumik isiginninnermut pingaaruteqarluni. Assersuutigalugu inuttut eqqiluisaarnissap qulakkeerneqarnissaa, imaluunniit inuup innarluutillip nerisarnissaa Inatsisartut inatsisaat malillugu inunnut innarluutilinnut tapersiinnermi pisariaqartitsinerit pingaaruteqartut ikiorsernissaat siunertaasimasinnaavoq. Taamatut ataqatigiinnerni pingaaruteqarpoq kommune pisariaqartitsinnermut pingaaruteqartunut taamaattunut tapersiinissaq pillugu aalajangiisoq, aammalu sulisut tapersiissummik ikiuuttut, inuup inuttut pisinnaatitaaffii ukkatarissagaat. Tamanna ilaatigut tapersiineq qanoq ittoq aalajangiiffigineqassanersoq, aammalu tapersiineq qanoq tunniunneqassanersoq, inuup akuutinneqarneratigut ersersinneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut siunertanut aalajangersakkami, tapersiinnermi inuup pisariaqartitaanut pingaaruteqartuinnaangitsunut, kisianni aamma tapersiinnermi assersuutigalugu inuup inuiaqatigiinni peqataanissaanut pisinnaatitaaffeqarnerata qulakkeerneqarnissaa, matumani politikkimut tunngasut ilanngullugit, qulakkeerneqassasoq oqartussaasunut pisussaaffiliunneqarpoq. Oqartussaasut atitunerusumik isigalugit isumaginninnermut suliassaqarfimmi sulinerannut tunngatillugu, aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiisa sunut tamanut tunngasuni qulakkeerneqarnissaannut oqartussaasut pisussaaffilerneqarput. Taamaalilluni assersuutigalugu inunnut innarluutilinnut suliassaqarfimmi allannguutissat pillugit siunnersuutini, inuit innarluutillit akuutinnissaannut kommune pisussaaffeqarpoq. Tamanna assersuutigalugu, kommune allanngortitsinissamik eqqarsaateqarpat, najugaqatigiiffimmi najugaqartut akuutinnerisigut naammassineqarsinnaavoq. Pisussaaffeqarneq ilaatigut inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit aamma kommunit inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnik inunnut innarluutilinnut politikkimik inerisaanermi akuutitsinissaannut pisussaaffeqarnerat pillugit § 69-imi aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi oqaatigineqarpoq.

Aalajangersakkami inuit pisinnaatitaaffinut aamma tunngaviusumik kiffaangissuseqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnernut innersuussinermi, pingaartumik pisinnaatitaaffiit Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaata ataani illersugaasut, siunnerfigineqarput. Tassani immikkut pingaarutilittut taaneqarsinnaapput:

- Assigiinningsitsinninnissaq
- Naligiimmik periarfissaqarneq
- Tikikkuminassuseq
- Meeqqat innarluutillit ineriartoqqinnissamut periarfissaasa ataqqineqarnerat aamma kinaassutsimik pigiinnarnissaanut pisinnaatitaaffiannik ataqqinninneq
- Iluanaarniutigineqarnissamut, persuttarneqarnissamut aamma atornerlunneqarnissamut illersugaaneq
- Timikkut tarnikkullu innarligassaanginnerup ataqqineqarnissaanik pisinnaatitaaffeqarneq
- Nammineerluni inuuneqarsinnaatitaaneq aammalu inuiaqatigiinni akuutinneqarsinnaatitaaneq
- Inuttut nikerarsinnaassuseq
- Killiligaanani oqaaseqarsinnaanermut isummanillu anitsisinnaanermut kiffaangissuseqarneq
- Inuttut inuunerup ataqqineqarnissaa
- Angerlarsimaffiup aamma ilaqttat ataqqineqarnissaat
- Kulturikkut pisunut peqataasinnaatitaaneq

Taamaattoq aalajangersagaq pisinnaatitaaffinnut Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaata ataaniittunik illersuinissamuinnaq killeqanngilaq, kisianni aamma nunani tamalaani isumaqatigiissutit allat malillugit inuit pisinnaatitaaffii aamma tunngaviusumik kiffaangissuseqarluni pisinnaatitaaffeqarnerit, Kalaallit Nunaanni atuuttut ilaatinneqarlutik, matumani pingaartumik, kisianni taakkuinnaanngitsut, Inuit pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut isumaqatigiissutaat (EMRK), Inuit pisinnaatitaaffii pillugit Europami naalagaaffiit isumaqatigiissutaat pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqarnissaanik peqqussut nr. 814, 18. september 2001-imeersoq ilanngullugit.

Matuma siulianiittunut nangissutigalugu Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiineq, inuup inuttut pisinnaatitaaffii aammalu tunngaviusumik kiffaangissuseqarluni pisinnaatitaaffii ataqqillugit tapersiisoqassaaq. Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiinnissaq pillugu oqartussaasut aalajangiinissaannut aammalu aalajangiinerup pinissaata tungaanut oqartussaasut sullissinerannut aalajangersagaq pingaaruteqarpoq. Taamaalillutik ilaatigut inuit innarluutillit nammineq inuunertik pillugu aalajangiisooqartillugu akuutinneqarnissaat oqartussaasut qulakkiissavaat, aammalu ilaatigut inuit attaveqatigiinnermut periarfissaasa piviusumik qulakkeernerisigut, piviusumik akuutinneqarnissaat qulakkiissallugu. Tamanna ilaatigut oqaloqateqarneq pillugu § 23-mi aalajangersakkani siunnersuutigineqartuni oqaatigineqarpoq.

Aalajangersagaq aamma oqartussaasut ilumut ingerlatsinerannut pingaaruteqarpoq. Tamanna Inatsisartut inatsisaat malillugu siunnersuinerup, ilitsersuinerup tapersiisarnerullu ingerlanneqarnerani atuutissaaq. Tapersiineq inuup inuttut pisinnaatitaaffii ataqqillugit qanoq piviusumik tapersiissutigineqassanersoq, oqartussaasup tassani ukkatarissavaa. Tamanna ilaatigut innuttaasup tapersiinerup aaqqissuunneqarnerani akuutinneqarnerani, aammalu tapersiinermut atatillugu pissaanermik atuinissap pisariaqalernissaata pinngitsoorniarneqarnissaani ersersinneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Tapersiineq ataasiakkaat pissusissamisoortumik ataqqinassuseqarnerat, inuttut nammineq aalajangiisinnaanerat, matumani nammineq aalajangiinissamut kiffaanngissuseqarnerat, aammalu inunnut allanut attuumassuteqannginnerat ilanngullugit, ataqqillugu aammalu nukittorsarlugu tapersiisoqassasoq imm. 2-mi aalajangersakkami aamma siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersakkami imm. 2 imm. 1-imi aalajangersagaq eqqarsaatigalugu isiginiarneqassaaq, tassanilu aalajangersagaq assigalugu oqartussaasut aalajangiinernik suliaqarnerannut, ingerlatsivinnerannullu kiisalu pilersaarusiormi aammalu suliassani allani nalinginnaasuni, pingaaruteqarluni.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Inuk innarluutilik ataqatigiissagaasumik, ataqatigiissumik aamma tamakkiisumik isiginnittumik, inummut aammalu inuup inuuneranut tunngassutillit tamaasa mianerinerlugit, tapersiivigineqarsinnaatitaasoq imm. 1-imi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkap kingunerisaanik oqartussaasoq, Inatsisartut inatsisaat malillugu aalajangiinissamut imaluunniit siunnersuinissamut ilitsersuinissamullu pisinnaatitaatinneqartoq pisussaaffilerneqarpoq. Pisussaaffeqarnerup kingunerisaanik oqartussaasoq inuup pisariaqartitaanik, nukissanik ajornartorsiutaanillu tamakkiisumik nalilersuinissamut pisussaaffeqarpoq. Tamakkiisumik nalilersuinissaq isumaqarpoq, oqartussaasoq aamma inummut innarluutilimuinnaq tunngaassuteqanngitsunut isummersussasoq. Tamakkua assersuutigalugu tassaasinnaapput isumaginninnermi ajornartorsiutit, inuup ilinniagaqarneq suna ingerlanneraa imaluunniit aallartissallugu kissaatiginneraa, inuup suliffissaqarnikkut inissisimanagera kiisalu periarfissai aammalu peqqissutsikkut inissisimanagera. § 23-imi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu innuttaasup ataasiarluni arlaleriarluniluunniit oqaloqatigineqarnera tassunga ilaatillugu ingerlanneqassaaq. Oqartussaasup tapersiineq suna tapersiissutigineqassanersoq aammalu tapersiineq qanoq tapersiissutigineqassanersoq pillugu aalajangiinerani, oqartussaasup inuup tamakkiisumik naliliiffigineqarnera aallaavigissavaa. Tapersiinerup inatsisit allat malillugit tapersiinermut ataqatigiissinneqarnissaa, inuullu pisariaqartitaasa sapinngisamik pitsaanerpaamik naammassiniarnissaasa qulakkeerneqarnissaa tamatumunnga siunertaavoq.

Oqartussaasup Inatsisartut inatsisaat manna malillugu qanoq tapersiisoqassanersoq pillugu, inuup tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitai, inatsisit allat malillugit naammassineqarsinnaasut, aammalu allat tapersiinerit, inatsit manna aammalu inatsisit allat malillugit tapersiissutigineqartut isumaliutersuuteqarnermini ilaatissagai pisussaaffeqarnerup ilaatigut kingunerai. Innuttaasunut ataasiakkaanut ataqatigiissumik ataqatigiissagaasumillu suliniuteqarnerup anguneqarnissaa siunertaavoq. Taamaattumik Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiineq, inatsisit allat malillugit suliniuteqarnernut annertunerpaamik tunngavissiisaaq. Taamaattumik oqartussaasup, suna tapersiissutigineqassanersoq aammalu tapersiineq qanoq tapersiissutigineqassanersoq aalajangiinermini, tapersiineq qanoq tapersiinermit inuup inatsisit allat malillugit tigusartagaanut ataqatigiissinneqassanersoq pillugu isummersussaaq. Ilaatigut kommunimi ingerlatsiviit assigiinngitsut akornanni aammalu oqartussaasut akornanni iluminni ataqatigiissaarinissamut oqartussaasoq tassani akisussaaffeqarpoq. Inatsisit allat malillugit tapersiinissamut periarfissat pillugit, imaluunniit oqartussaasoq sorleq inatsisit allat pillugit innuttaasumut siunnersuisinnaanersoq ilitersuisinnaanersorlu, siunnersuinissamut ilitersuinissamullu pisussaaffeqarneq aamma tassaniippoq.

Imm. 2-mut

Tapersiinissaq pillugu aalajangiinermini innuttaasunut ataasiakkaanut inunnut innarluutilinnut suna pitsaanerpaanersoq tamakkiisumik naliliineq aallaavigalugu oqartussaasoq aalajangiissasoq, imm. 2-mi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Tapersiinissaq pillugu aalajangiisoqartillugu, oqartussaasup inuup tapersiivigineqarnissamut pisariaqartitai, nukissai aamma ajornartorsiutai, piviusumik aallaavigineqartassasut erseqqissarneqassasoq aalajangersakkami siunertaavoq. Ilaatigut § 23-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu innuttaasup oqaloqatigineqarnissaa tassunga sakkussaavoq. Aalajangersagaq aamma imm. 1-imi aalajangersakkamut, oqartussaasup tamakkiisumik isiginnittumik tapersiisarnissaanik pisussaaffiliisumut, ataqatigiissillugu isiginiarneqassaaq. Taamaalilluni tapersiinermini innuttaasut ataasiakkaat inissisimanerat aallaavigineqassaaq, aammalu oqartussaasup aalajangiinermini innuttaasumut sapinngisamik pitsaanerpaamik tapersiinissaa qulakkiissavaa.

Oqartussaasup aalajangiinermini mianerisassat tunngavilersukkat allat suli ilaatissinnaavai. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq tapersiinissamut periarfissat suut innuttaasup nunaani tapersiissutigineqarsinnaanerisa eqqarsaatigineqarnissaat.

Imm. 3-mut

Pissutsini inunnut innarluutilinnut tunngasuni, inuup nammineq isumai aallaavigineqartassasut aalajangersakkami siunertaavoq ersersissallugu, kisiannili inuup ukiui, inerissimassusaa aammalu silatussutsimigut pisinnaaneqarnera mianeralugit tamanna pissaaq.

Pissutsit inummut tunngasut aalajangiiffigineqaraangata, inuk innarluutilik suliamut tunngatillugu suliani naapertuuttunik ilisimatinneqartassaaq. Inuk peqataaniarnersoq aammalu isummersuutiminik saqqummiussiniarnersoq nammineq kajumissutsini malillugu aalajangissavaa.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami matumani imm. 1-imi inuit annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 1, imm. 3-mi tunngaviusoq ingerlatiinnarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Inuup taassumalu angajoqqaatut sinnisuata imaluunniit angajoqqaatut akisussaasuisa tamanna kissaatigalugu oqaatigippatigit, inuk innarluutilik sapinngisamik nammineq angerlarsimaffimminiiginnarsinnaanissamut tapersiivigineqarsinnaatitaasoq taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq. Taamaattoq inuup nammineq imaluunniit allat atugarissaarnerat nammineq angerlarsimaffimmiiginnarnermi navianartorsiortinneqassanngitsut pissutaatinneqassaaq.

Allat assigalugit inissamik killilersugaanngitsumik toqqaasinnaatitaaneq, inuit innarluutillit tunngaviusumik inuttut pisinnaatitaaffigaat. Inuup tamanna kissaatigippagu, inuk innarluutilik nammineq najukkamini nunaqarfimmini/illoqarfimmini angerlarsimaffimmini najugaqaannarsinnaanissaanut tapersiivigineqarnissaa annertuumik pingaartinneqassaaq. Inuup assersuutigalugu pitsaanerumsumik piukkunnaatilmillu ikiorneqarsinnaaffimminut ulloq unnuarlu neqeroorummut nuussinnaanerani tamanna aamma atuutissaaq. Taamatut pisoqarnerani inuup tapersiivigineqarluni nammineq angerlarsimaffimminiiginnarnissaa pingaaruteqarpoq, pissutigalugu inuup piukkunnaateqartumik paasissutissiiiviusumillu tunngaveqartumik aammalu sullissisuni suleqatigalugu, inuup nammineq angerlarsimaffimminiiginnarnissani kissaatiginerlugu aalajangertussaammagu. Inuup nammineq imaluunniit allat atugarissaarnerat, inuup nammineq angerlarsimaffimminiiginnarnerani navianartorsiortinneqassanngitsoq pissutigineqassamat erseqqissarneqarpoq. Allat atugarissaarnerat tassaatinneqarpoq qanigisaasut, inuit inummut tapersiisut aammalu allat inuup avatangiisaanniittut, matumani sanilit il.il. Inuk Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiivigineqarluni nammineq angerlarsimaffimminiiginnarpat, inuup nammineq atugarissaarnera imaluunniit allat atugarissaarnerat navianartorsiortinneqarnerasoq, oqartussaasoq naliliisussaavoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq nutaajuvoq aammalu imm. 1-imi aalajangersakkamut siunnersuutigineqartumut tapertaliunneqassalluni. Inuup pisariaqartitai naammassisinnaanarlugit inuup innarluutillip nammineq angerlarsimaffimmini naammattumik tapersorsorneqarnissaa ajornarpat imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq, inuk tulluartumik najugaqarfissatut neqeroorummi tapersiivigineqarsinnaatitaasoq. Oqaatsimi najugaqarfissatut neqeroorummi innersuunneqarput Inatsisartut inatsisaanni kapitali 9-mi §§ 46, 47, 48, 49

aamma 50 malillugit najugaqatigiiffiit, najugaqarfiit illersugaasut aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit. Najugaqarfissatut neqeroorummi, Inatsisartut inatsisaanni tapersiinissamut siunertaasut eqqarsaatigalugit, inuup innarluutillip immikkuullarissumik pisariaqartitsinera naammassineqassaaq. Taamaattumik inuup innarluutillip kommunip avataani najugaqarfissatut neqeroorummiinnissaa pisariaqarsinnaavoq. Aalajangersakkap aamma malitsigaa, inuk innarluutilik najugaqarfissatut neqeroorummi, inunnik innarluutilinnik sullitaqartumi, aammalu assersuutigalugu utoqqaat illuanniingitsoq, sapinngisaaq malillugu neqeroorfigineqassasoq.

§ 5-imut

Aalajangersagaq inuit annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 1, imm. 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Tamatuma kingunerisaanik illuutit tamanit ornigarneqartartut tamarmik sapinngisamik inunnut innarluutilinnit atoruminartunngortinneqassapput, matumani inissialiortiternerit aamma ilanngullugit.

Nutaanik illuliortiternernut tunngatillugu siunnersuutip kingunerisaanik illuliornermut maleruagassat il.il. naleqqussarneqassapput, taamaalilluni tamanit orninneqarsinnaasuni illuliornermut akuersissummik tunniussinnginnermi, illuliassaq inunnit innarluutilinnit atorneqarsinnaanngorlugu aqqissuunneqarsinnaanersoq pillugu isummertoqassalluni.

Tamanna aamma assartuussissutinut tamanit atorneqartartunut atuutissaaq.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-mi aalajangersakkatut siunnersuut Inatsisartut inatsisaat malillugu siunnersorneqarnissamut, iltisorneqarnissamut, tapersiivigineqarnissamut il.il. sullinniakkat nassuiarneqarneranik imaqarpoq. Inatsisartut inatsisaat malillugu ikiorserneqartussatut sullinniarneqartut annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaannut sanilliullugu annertusitinneqassasut siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni ukiussarititaasunut killiliussisoqarunnarluni. Inuit innarluutillit utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu utoqqalinersiaqalernissamut ukiunut killiliussaq sinnerlugu utoqqaassusillit, tamatuma kingorna aamma Inatsisartut inatsisaat manna malillugu ikiorserneqarnissamut pisinnaatitaassapput.

Imm. 2-mut

Inatsisartut inatsisaanni sullinniarneqartut tassaapput inuit innarluutillit. Tamanna ima paasineqassaaq inuit ataavartumik timikkut, tarnikkut, eqqarsartaatsikkut imaluunniit malussarissutsikkut pisinnaasakillimasat, aporfillu assigiinngitsut sunniivigeqatigiinnerisigut, allat assigalugit inuiaqatigiinni tamakkiisumik sunniuteqarluartumillu peqataanissaannut akornuserneqartut. Sullinniakkat

killissalersorneqarnerat Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artekili 1-imi allassimasut assigaat. Taamaalilluni aalajangersakkap atuunnerani inuup innarluutaa avatangiisini akimmiffiit nalaanneranni pilertarpoq. Tamanna peqatigisaanik isumaqarpoq, innarluuteqarnermik paasinnittariaaseq allanngorartuusooq aammalu inuiaqatigiinni ineriartorneq ilutigalugu allanngoriartortussaasoq.

Inuup ulluinnarni inuunermini periarfissaasa isigineqarneranni, allanut sanilliullugu inuup pisinnaasai annikillisimanersut - pisinnaasakillisimanersooq - inatsisartut inatsisaanni sullinniarneqartut killissalersorneqarneranni taamaalilluni ukkatarineqassaaq, matumani inuiaqatigiinni inooqataaneq ilanngullugu.

Innarluuteqarneq timikkut, tarnikkut, eqqarsartaatsikkut imaluunniit malussarissutsikkut pisinnaasakillisimanermik pissuteqarsinnaavoq. Timikkut innarluutinut ilaatigut taakkuupput qamutinik kaassuartakkanik atuisut, inuit pitsorluttut aamma inuit avatiminnik ataatsimik arlalinnilluunniit amigaatillit. Tarnikkut pisinnaasakillisimaneq assersuutigalugu sivisuumik uteqattaartumillu isumatsassimangaarnermik, annilaanganermik nappaateqarnermik imaluunniit skizofreniimik nappaateqarnermik pissuteqarsinnaavoq. Eqqarsartaatsikkut pisinnaasakillisimanermut assersuutissaapput inuit ineriartornermikkut akornutillit, tamatumunnga ilanngullugit Down's syndromillit. Malussarissutsikkut pisinnaasakillisimasunut assersuutitut tikkuarneqarsinnaapput tappiitsuuneq, isigiarsuttuuneq, tutsarluttuuneq, tusilarneq, tusilartuullunilu tappiitsuuneq aamma malugisaatsikkut ajornartorsiuteqarneq, assersuutigalugu qaratsakkut ajoqusersimaneq pissutigalugu malugisaatsikkut ajornartorsiuteqarneq.

Innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu tapersiivigineqarnissamut sullinniarneqartut killissalersorneqarnerannut atuuttumut sanilliullugu § 6, imm. 2-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq annertusititsinermik malitseqassaaq. Killissalersuinerimi siunnersuutigineqartumi inuit innarluutillit, peqqussut atuuttoq naapertorlugu annertuumik innarluuteqartut isigineqanngitsut, tapersiivigineqarnissamut siunnerfigineqartuni pineqartunut ilaalissapput. Tamanna isumaqanngilaq taakkua Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiivigineqarnissamut ataatsimut isigalugu pisinnaatitaalissasut, tassami tapersiineq inuup tapersiivigineqarnissamut pisariaqartitsineranik, aammalu inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiinikkut ikiorsiivigineqarsinnaasumik inuk pisinnaasakillisimanersooq, piviusumik inummullu tunngasutigut nalilersuineq tunngavigalugu pisartussaammat. Siunnersuinermit ilitsersuinernullu tunngatillugu, inuit innarluutillit tamarmik tamatumunnga pisinnaatitaassasut siunnersuutigineqarpoq. Sullinniarneqartut amerlineqarnissaannut siunnersuut aqutigalugu Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaannut naapertuuttumik inatsisitigut inissisimalersitsisoqarpoq.

Imm. 3-mut.

Imm. 1-imi Kalaallit Nunaanni najugaqartuunissamik piumasaqaat sanioqqunneqarsinnaassasoq, imm. 3-mi aalajangersagaq naapertorlugu siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 1 naapertorlugu Kalaallit Nunaanni najugaqarnissamik piumasaqaat sanioqqunneqassapat, piumasaqaatit uku naammassisariaqarput:

- 1) Pineqartoq tassaassaaq inuk innarluutilik.
- 2) Inuk Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimassaaq.
- 3) Kalaallit Nunaata avataanut inissiinissaq Kalaallit Nunaanni kommunalbestyrelsimit aalajangiunneqarsimassaaq.

Aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq §§ 49-50-imi Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqerorummiiinneq pillugu aalajangersagaq, aamma innarluuteqarnertik pissutigalugu tamatumalu malitsigisaanik tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsisut Kalaallit Nunaata avataaniinnissamik neqerorfigineqartunut aamma atuutissasoq. Aammattaaq najoqqutassat § 56, imm. 3, aamma § 57, imm. 3 malillugit tikeraarluni angalasarneq pillugu aalajangersarneqartut, taakkununga aamma atuutissasut aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq. Aalajangersagaq inatsisunik atuuttunik ingerlatitseqqinneruvoq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami nutaajusumi, innarluuteqarneq pissutigalugu inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiivigineqarnissamik aammalu Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsisunut, tamakkiisumik isiginnittumik, ataqatigiissagaasumik naammattumillu meeqqanut tapersiinissap qulakkeerneqarnissaa siunertaavoq. Taamaalilluni pingaarnertut meeqqanut innarluutilinnut, ilutigisaanillu inooqatigiinnermi ajornartorsiuteqarnermik misigisaqartartunut aalajangersagaq pingaaruteqarpoq.

Meeqqat Inatsisartut inatsisaat manna aamma Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugit tapersiivigineqarnissamut sullinniarneqartut imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq, taamaalillutik Inatsisartut inatsisai marluusut tamaasa malillugit pisariaqartunik tapersiivigineqartassallutik. Tamatuma pinissaa kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa. Aammattaaq tapersiinerup ataqatigiissagaanissaa kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa. Taamaalilluni meeqqap Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiivigineqarnissaa, aammalu tapersiissutaasup meeqqap pisariaqartitaasa naammassinissaannut naammattumik annertussuseqarnissaa, kommunalbestyrelsip qulakkeersimanngippagu, meeqqap pisariaqartitai Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu naammassineqassasut innersuussutigalugu, Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiinissaq kommunalbestyrelsip itigartitsissutigisinnaanngilaa. Meeqqap Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiivigineqarnissamut

pisariaqartitsinera, meeqqap innarluuteqarnera pissutigalugu annertunerulersimasinnaasoq, kommunalbestyrelsimit eqqumaffigineqarnissaa tassunga tunngatillugu pingaaruteqarpoq.

Inatsisartut inatsisaat manna aamma Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu meeqqanut tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsisunut tunngatillugu, pisut ilaanni tapersiivigineqarnissamut pisariaqartitsinerup inatsisit suut ataanniissaneramik ersarissumik immikkoortitsiniarneq ajornarsinnaavoq. Taamatut pisoqartillugu, tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsineq Inatsisartut inatsisaat alla malillugu ikiorsiivigineqassasoq innersuussutigalugu, kommunalbestyrelsip tapersiinissaq itigartinngisaannassavaa. Akerlianik tunaartarineqartussat tassaassapput, suut meeqqamut pitsaanerpaanersut aamma qanoq iliorluni meeqqap pisariaqartitaanik piviusunngortitsisumik meeqqamillu pitsaanerpaamik ikiorsiisumik tapersiisoqarsinnaanersoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi, Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiinerup aammalu, Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu imaluunniit inatsisit allat malillugit meeqqamut taassumalu ilaquataanut imaluunniit isumassuisuinit allanut suliniuteqarnerup aallartinneqartup, imminnut ataqatigiinnissaasa ataqatigiissaarnissaannut qulakkeernissaannullu kommunalbestyrelse pisussaaffeqarpoq. Kommunip ingerlatsiviisa assigiinngitsut akornanni iluminni ataqatigiissaarisooqarnissaa suleqatigiittoqarnissaalu aalajangersakkami piumasaaqatigineqarpoq. Kommunalbestyrelse piviusumik ataqatigiissumik suliniuteqarnermik qanoq qulakkeerinnittassanersoq, aalajangersakkami aalajangerneqanngilaq. Inatsisartut inatsisaat marluusut tamaasa malillugit meeqqanut tapersiinissaq pillugu sullissisunit aalajangersimasunit suliassat suliarineqartarnerinik kommunalbestyrelsip ataatsimoortitsineratigut imaluunniit ingerlatsivinni assigiinngitsuni sullissisut akornanni aalajangersimasunik suleqatigiiffeqalersitsinikkut ataqatigiissaarisartoqartitsilernikkut tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq. Kommunalbestyrelsit kaammattorneqarput tapersiinissamut periarfissaminnik, taakkuninngalu ineriartortitsinerminnik naleqquttumik annertussusilimmik ataqatigiissaarissasut.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Inunnut innarluutilinnut Inatsisartut inatsisaat malillugu pisariaqartunik tapersiinissamut periarfissaqassasoq, taamaattoq tak. § 9 ulloq unnuarlu neqeroorutitut tunngasoq, aammalu inuit innarluutillit pisariaqartumik tapersiivigineqartassasut kommunalbestyrelsip isumagissagaa imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Aallaaviatigut kommunalbestyrelse tassaassasoq Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiissutissatut periarfissanut pilersuinissamik akisussaasuussasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Kommunalbestyrelsip tapersiinissamut periarfissanik, assersuutigalugu najugaqarfissatut neqeroorutitut tunngatillugu, kommuninit allanit pilersinneqarsimasunik ingerlanneqartunillu

atuilluni pilersuisussaataitanini naammassisinnaavaa. Tamanna pingaartumik najugaqaqatigiiffinnut aamma najugaqarfinnut illersugaasunut tunngatillugu naleqqutissaaq, tassani taamaalilluni annertunerusumik ataatsimik ukkataqarluni aammalu piukkunnaateqarnerusumik sullinniakkani ikinnerusuni innuttaasunut piukkunnaateqarnerusumik tapersiinissaq qulakkeerneqarsinnaalluni.

Inuup tamanna pisariaqartippagu, Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu tapersernejarnissaata qulakkeernejarnissaa kommunalbestyrelsip inissiisup akisussaaffigimmagu aalajangersakkap nassataraa. Kommunalbestyrelsip pisussaaffik tamanna piviusunngortissinnaavaa ilaatigut makku aqutigalugit:

- 1) Inatsisartut inatsisaata sullinniagaanik kommunimi tapersiinissamut periarfissat pillugit innuttaasunut nalinginnaasumik paasititsiniaaneq,
- 2) tamanna naapertuuttutut isigineqarpat, Inatsisartut inatsisaanni kapitali 6 naapertorlugu siunnersuineranut iltersuinernullu atatillugu, tapersiinissamut periarfissat allat pillugit ilisimatitsineq, aamma
- 3) kommunalbestyrelsip inatsisit allat naapertorlugit siunnersuineranut iltersuineranullu imaluunniit tapersiineranut atatillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu tapersiinissamut periarfissanik ilanngutsitsineq.

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq ataatsimut isigalugu inatsisinik atuuttunik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersagassatut siunnersuut annertuumik innarluutillit ikiorsernejartarnerat pillugu nalunaarummi § 40, imm. 1-imik ingerlatitseqqinneruvoq, kommunini ataasiakkaani najugaqaqatigiiffiit najugaqarfiillu illersugaasut amerlassutsimikkut naammattut pigineqarnerisa qularnaarnissaannut kommunalbestyrelsimik pisussaaffiliisoq. Aalajangersakkakkut inatsisitigut inissisimanermik allannngortinnissaq siunertaanngilaq.

§ 9 -mut

Imm. 1-imut

Inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutini inissat naammattut isumaginissaannut Naalackersuisut pisussaaffilerneqassasut, aalajangersakkakkut siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Inunnut innarluutilinnut, § 48 naapertorlugu ulloq unnuarlu neqeroorutini najugaqartunut, sannaviit illersugaasut, illersugaasumik suliffeqartitsinissamik, sammisaqartitsinissamik, katerisimaaqateqartitsisarnissanillu neqerooruteqartassasat Naalackersuisut pisussaaffigissagaat imm. 2 aqutigalugu siunnersuutigineqarpoq. Naalackersuisut ulloq unnuarlu neqeroorutinit akisusaanerat eqqarsaatigalugu siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq, Naalackersuisut aammattaaq suliffiit illersugaasut, kiisalu

sammisaqartitsinissamik, katerisimaaqateqartitsisarnissanillu neqeroorutit neqeroorutiginiisaannut pisussaaffeqarnissaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap suliffeqartitsinissamik, sammisaqartitsinissamik, katerisimaaqateqartitsisarnissanillu neqeroorutit pillugit nalunaarutitut ilusilerlugu malittarisassanik aalajangersaanissaannut Naalakkersuisut pisussaaffilerpai.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut qitiusumik Inissiinissamut innersuussisarfik (Qitiusumik Inissiinissamut innersuussisarfik) pilersitsinissamut ingerlatsinissamullu pisussaaffilerneqassasut. Qitiusumik Inissiinissamut innersuussisarfeqarnissamut isuma tunuliaqutaasoq tassaavoq, § 18 malillugu ulloq unnuarlu neqeroorutini Naalakkersuisunit pilersinneqartuni, ulloq unnuarlu neqeroorutinit suliaasaqarfimmi nukissat pitsaanerpaamik atorluarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, kiisalu innuttaasup aamma ulloq unnuarlu neqeroorutip akornanni imminnut naapertuuttuunissaasa qulakkeernissaa.

Imm. 2-mut.

Inissiinissamut qitiusumi innersuussisarfimmik aqqissuussineq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissaannut aalajangersakkap Naalakkersuisut pisussaaffilerpai, matumani ulloq unnuarlu neqeroorutinit aamma Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuttumut innersuussisarnerit ilanngullugit.

§ 11-mut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsinut kiisalu inuit innarluutillit taakkualu qanigisaanut, ilaatigut siunnersuinermik, ilitsersuinermik aamma inunnut innarluutilinnut piginnaangorsarnissaannut piginnaangorsaqqinnissaannullu suliaasaqarfinni arlalinni erseqqinnerusumik aalajangersagaasuni, sullissisussatut suliaqartussamik Naalakkersuisut Inunnut innarluutilinnut Sullissivimmik Nunamut Tamarmut Atuuttumik ingerlatsissasut imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imi Inunnut innarluutilinnut Sullissiviup Nunamut Tamarmut Atuuttup atuuffiit arlallit isumagisassatut pisussaaffigisai allattorneqarput.

Nr. 1-imut

Imm.1, nr. 1 malillugu, inuit innarluutillit taakkualu qanigisaat Inunnut innarluutilinnut Sullissivimmut Nunamut Tamarmut Atuuttumut siunnersorneqarnissamik

ilitsersorneqarnissamillu ujartuisinnaapput. Aalajangersagaq manna malillugu siunnersuinermi ilitsersuinermilu, ilaatigut inatsisip massuma paasineqarnissaa imaluunniit atorneqarnissaa pillugu saaffiginnissutit pineqartunut ilaasinnaapput.

Tassunga atatillugu kommunalbestyrelsip tapersersuinissaq pillugu aalajangiineranut Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuttoq naammagittaalliorsinnaanermut periarfissaq pillugu aamma siunnersuisinnaavoq.

Inuk innarluutilik taassumaluunniit qanigisai Inuit Innarluutillit illersuisuat pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Inuit Innarluutillit illersuisuannut pisinnaatitaaffiit naammagittaalliorsinnaanermullu periarfissat pillugit ilitsersorneqarnissamik ujartuisinnaapput, taamatullu aalajangiineranut naammagittaalliorinissamut ikiorneqarnissamik nalinginnaasumik periarfissaqarneq tamanna pillugu Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuttup siunnersuisoqarsimaneranik unitsinneqassanngilaq. Akuttunngitsumik Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuttoq oqaloqatigiinnikkut katsorsaasarnernut kiisalu inuuniarnikkut atugarisanut peqqissutsimullu sulianut annerusumik paasisaqarnerulersussaassaaq, taamaammallu aalajangersagaq aalajangiineranut naammagittaalliorinissaq pillugu siunnersorneqarnissap periarfissaaneranik imaqarluni, tamannalu Inuit Innarluutillit illersuisuat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nalinginnaasumik periarfissanut ilanngunneqarpoq.

Nr. 2-mut

Siunnersuineq ilitsersuinerlu Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuttup kommunalbestyrelsimut imm. 1, nr. 2, malillugu sullississutigisinnaasaa, assersuutigalugu Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat nassuiarneqarnerannut imaluunniit atuuffissaannut tunngassuteqarsinnaavoq.

Nr. 3-mut

Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuttoq inunnut innarluutilinnut pisariaqartitsisunut piginnaangorsarneqarnermik piginnaangorsarneqaaqqinnermillu neqerooruteqassaaq. Piginnaangorsaaneq tassaavoq inunnut inunnguuseralugu innarluuteqartumut imaluunniit inuunermi siusissukkat ajoqusersimanerup kinguneranik innarluuteqartumut suliniutigineqartoq, piginnaangorsaaqqinnerlu tassaalluni inunnut ajoquteqalersimasunut suliniut. Piginnaangorsaaneq taamaammat pikkorissutsimik nutaamik ilinniarnermik tunngassuteqarpoq, piginnaangorsaaqqinneqarnerli pikkoriffinnik pigereernikuusimasanik kingumut ilinniaqqinnerulluni.

Neqeroorutit ataasiakkaatigut aalajangersimasumik nalilersuineq malillugu neqeroorutigineqassapput aammalu timikkut imaluunniit tarnikkut pisinnaasat annikillisimanerisa malittai annertuut ikiorsiiviginissaannut iluaqutaassallutik. Timikkut imaluunniit tarnikkut pikkoriffiit piginnaangorsarneqarnissaat piginnaangorsaaqqinneqarnissaalluunniit siunertaralugu aammalu ulluinnarni sapinngisamik

pitsaasumik pisinnaasaqalernissaq anguniarlugu inuit ataasiakkaarlutik sungiusarnissamik imaluunniit sungiusarteqqinneqarnissamik pisariaqartitsisut neqeroorfigineqassapput.

Nr. 4-mut

Nr. 1-2 aamma nr. 5 naapertorlugit Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuattoq innarluuteqarneq aammalu inunnut innarluutilinnut tapersiisarneq pillugu, kiisalu inunnut innarluutilinnut tunngasut pillugit ilisimasanut nalinginnaasunut ilisimasaqarfittut atuutissaaq, ilaatigut sullissiviup siunnersuineramik atuartitsinermillu atuuffeqarnissaata tunngavissinnissaa siunertaralugu.

Nr. 5-imut

Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuattoq inuit innarluutillit taakkualu qanigisaasa ikiorserneqarnissaat siunertaralugu, inuup innarluuteqarnerata malitsigisaanik aporfittit anigorniarnissaanut, aammalu sapinngisamik inuit innarluutillit inuiaqatigiinni naligiimmik periarfissaqarnissaat, kiisalu innarluuteqarneq pissutigalugu assigiinngisitsinermik pineqarsinnaanerup akerlilernerneqarnissaanut, tassuuna sapinngisamik tamatigut sunniuteqarluartumillu inuiaqatigiinni peqataatinneqarnissaat ilanngunneqarnissaallu qulakkeerniarlugu, pikkorissaanernik neqerooruteqassaaq. Pikkorissaanerit ilaatigut tapersiissutitut iliuusissat atorneqarnissaanut tunngassuteqarsinnaapput, imaluunniit innarluuteqarneq pillugu nalinginnaasumik paasinninnissamut tunngassuteqarsinnaallutik. Tamatuma saniatigut Inunnut Innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuattoq kommunini sulisunik ilinniartitsilluni pikkorissaasinnaavoq.

Nr. 6-imut

Inunnut innarluutilinnut Sullissiviup Nunamut Tamarmut Atuattoq kommunit ilisimasanik imaluunniit ilinniarsimasunik isumalluutinik, qulaajaanerup ingerlannissaanut pisariaqartunik peqarsimangippata, immikkut pisuni, kommune qulaajaanerup ingerlannissaanut ikiorsinnaavaa. Suliatut immikkut pisariusutut suut isigineqarnersut, kommunimi pineqartumi isumalluutaasut aallaavigalugit nalilersorneqassamat oqaatigineqassaaq.

Nr. 7-imut

§ 61, imm. 4 naapertorlugi ulloq unnuarlu neqeroorut inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummiinnerata unitsinneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinera akerlilerlugu oqaaseqaateqarpat, Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuattoq pissutsinik nalilersuilluni oqaaseqaateqassaaq.

Inunnut innarluutilinnut Sullissivimmit Nunamut Tamarmut Atuattoq oqaaseqaat kommunalbestyrelsimut pisussaaffiliinngilaq. Ulloq unnuarlu neqeroorut ulloq unnuarlu neqeroorumminneq unitsinneqartariaqanngitsoq isumaqarpat, taamaallaat kommunalbestyrelse sullissivimmit oqaaseqaammik piniarnissamik pisussaaffeqarpoq. Taamaalluni sullissiviup oqaaseqaataa apeqqutaatinnagu, angerlartitsinissaaq pillugu

kommunalbestyrelse aalajangiisinnaavoq. Kommunalbestyrelsip aalajangiinera naammagittaalliuutigineqassappat, sullissiviup oqaaseqaataa pingaaruteqartut ilaatinneqartariaqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2 Naalakkersuisut Inunnut innarluutilinnut Sullissivimmik Nunamut Tamarmut Atuuttumik kommunalbestyrelsip atuinerminik akiliisarnissaanut maleruagassanik aalajangersaasinnaaneranut imaqarpoq. Aallaaviusorli tassaavoq inatsisip atuutilerneranit sullissivimmik atuisunik akiliisitsisoqartassanngitsoq, tak. nalinginnaasumik nassuiaatini imm. 2.4.

§ 12-imut

Imm. 1-imut.

Inunnut innarluutilinnut Sullissiviup Nunamut Tamarmut Atuuttup suliami aalajangersimasumi kommunalbestyrelsimut siunnersuineranut ilaatillugu, inuk pillugu paasissutissat, matumani inuk pillugu paasissutissat mianernartut, suliap suliarineqarneranut pingaaruteqarpata, kommunalbestyrelsip Inunnut innarluutilinnut Sullissiviup Nunamut Tamarmut Atuuttumut ingerlateqqissinnaagai imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Tamanna siunnersuineq pillugu suliani taamatullu piginnaanngorsarneq piginnaanngorsaqqinnerluunniit pillugu suliani naleqqussinnaavoq. Paasissutissat suliamut pingaaruteqartut kisimik ingerlateqqinneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Inuk pillugu paasissutissanik ingerlatitseqqiinnermi, pingaartumik inuk pillugu paasissutissat mianernartut ilanngullugit, aallaaviatigut inummit innarluutilimmit, taassuma angajoqqaatut sinniisuanit imaluunniit angajoqqaatut akisussaasunit akuersissummik pinissaq pisariaqartoq imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq. Inatsisartut inatsisaat massuma inuk pillugu paasissutissat suliarineqartarneranut inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalernissaa pillugu peqqussummi §§ 6-imi aamma 7-imi inuk pillugu paasissutissat suliarineqartarneranut maleruagassani pineqartunut ilaanera aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 2 malillugu akuersinissaq pillugu piunasaqaateqarnermut ilanngunneqanngitsoq imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq.

§ 13-imut

Najugaqatigiiffik najugaqarfissatut neqeroorutitut ingerlatiinnarneqassasoq § 13-imi siunnersuutigineqarpoq. Najugaqatigiiffik toqqissisimanartumik atugaqarluni nammineq inigisatut neqeroorutaassaaq, tassani inuit nammineq inigisaminni najugaqassagaluarunik annertuallaamik tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsisut, tapersersorneqarsinnaassallutik.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip najugaqaqatigiiffinnik pilersitsinissamut pisinnaatitaanera ingerlateqqinneqassasoq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Kommunalbestyrelse najugaqaqatigiiffinnik ingerlatsisuusoq aammalu najugaqaqatigiiffiup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu aalajangiisinnaasoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Aammattaaq najugaqaqatigiiffik ulluunerani najugaqartunut tapersersuinissamik neqeroruteqassasoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Tapersersuineq tassaasinnaavoq:

- 1) timikkut naleqquttumik ikiuineq, matumani eqqiaaneq, atisanik errorsineq, nerisassiorneq aamma uffarneq ilanngullugit,
- 2) ilitsersuineq, matumani ullup ingerlanissaata pilersaarusionera pillugu ilitsersuineq, soorlu nerisassiornermi atugassanik pisiniarneq, nakorsiarnissamut piffissanik inniminniineq, il.il. aamma
- 3) ulluinnarni suliaasinik naammassinnissinnaalernissaq siunertaralugu pisinnaasanik ineriartortitsinermik ikiorsiineq.

Qulaani taagorneqartut tamakkiisuunngillat.

Tapersiinerup siunertaraa inuk innarluutilik imminut ikiorsinnaalernissaq siunertaralugu ikiorsiinissaq, inuk nammineq piumasaqaatini aallaavigalugit inuulersinnaaqullugu. Inuup tarnikkut, timikkut aamma inuit akunnermini pissusiinut tunngatillugu pisinnaasaminik ingerlatsiinnarsinnaanera imaluunniit pitsannguisinnaanera siunertaavoq. Pisut ilaanni inuup pisinnaasaasa ineriartortinneqarnissaat ukkatarineqartassaaq, pisunilu allani inuup kinaassutsiminik misigisaqalernissaa taassuminngalu attassinissaa aamma nammineq iliuseqarnerulluni inuunerminik ingerlatsisinnaanera ukkatarineqartassaaq. Tamatigit inuup maanna inuunermini pissutsit atugai apeqquaatillugit ikiuinerup siunertarivaa.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq, inuit annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi § 40, imm. 2-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Aalajangersakkami inatsisini inissisimanerup allanngortinneqarnissaa siunertarinqanngilaq.

Aalajangersagaq pisuni kommunalbestyrelsip najugaqaqatigiiffinni inissanik naammattunik pilersitsisimanninnerani atorneqarsinnaavoq. Naalakkersuisulli kommunalbestyrelsip najugaqaqatigiiffissanik allanik pilersitsinissaa pillugu pisussaaffiliinnginnerani kommunalbestyrelsip pineqartup aamma Naalakkersuisuisut akornanni oqaloqatigiittoqareersimanissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Naalackersuisut najugaqaqatigiiffiit pillugit malittarisassanik aalajangersaanissaannik pisussaaffilerneqassasut imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, matumani aaqqissugaanera, pisortaqaqnera kiisalu najugaqaqatigiiffimmi sulisunut pisortanullu pineqaatissinneqarsimanninnermik uppernarsaammik aamma meeqqanik pinerliisimanninnermut uppernarsaammik piumasaqaateqartarneq ilanngullugit.

§ 14-imut

Najugaqarfiit illersugaasut neqeroorutitut ingerlatiinnarneqassasut § 14-imi siunnersuutigineqarpoq. Najugaqarfiit illersugaasut toqqissisimasumik atugaqarluni nammineq inigisatut neqeroorutaassapput, tassani inuit ulloq unnuarlu tamaat tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisutut nalilerneqarsimasut tapersersorneqarsinnaassallutik.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip najugaqarfinnik illersugaasunik pilersitsinissamut pisinnaatitaanera ingerlatiinnarneqassasoq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Taamatuttaaq kommunalbestyrelse najugaqarfinnik illersugaasunik ingerlatsisuussasoq, aammalu najugaqarfiup illersugaasup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu aalajangiisinnaassasoq, aalajangersakkami erseqqissarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq inuit annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi § 43, imm. 2-mik ingerlatitseqqineruvoq. Aalajangersakkami inatsisini inissisimanerup allanngortinneqarnissaa siunertarineqanngilaq.

Aalajangersagaq pisuni kommunalbestyrelsip najugaqarfinni illersugaasuni inissanik naammattunik pilersitsisimanninnerani atorneqarsinnaavoq. Naalackersuisulli kommunalbestyrelsip najugaqarfinnik illersugaasunik allanik pilersitsinissaa pillugu pisussaaffiliinnginnerani kommunalbestyrelsip pineqartup aamma Naalackersuisuisut akornanni oqaloqatigiittoqareersimanissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Naalackersuisut najugaqarfiit illersugaasut pillugit malittarisassanik aalajangersaanissaannik pisussaaffilerneqassasut imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, matumani aaqqissugaanera, pisortaqaqnera taakkualu ilinniagaqarsimanissaat, sulisut katitigaanerat kiisalu najugaqarfinni illersugaasuni sulisunut pisortanullu pineqaatissinneqarsimanninnermik uppernarsaammik aamma meeqqanik pinerliisimanninnermut uppernarsaammik piumasaqaateqartarneq ilanngullugit.

§ 15-imut

§ 13 naapertorlugu najugaqaqatigiiffinnut aamma § 14 naapertorlugu najugaqarfinni illersugaasunut, kommunalbestyrelsinit pilersinneqarsimasunut ingerlanneqartunullu pitsaassutsit pitsaassusissaat qanoq ittut atorneqassanersut pillugit, malittarisassanik aalajangersaanissaannik Naalakkersuisut pisussaaffilerneqassasut aalajangersakkami uani inatsisikkut tunngavilerneqarpoq.

Kommunalbestyrelsit najugaqaqatigiiffinnik aamma najugaqarfinnik illersugaasunik pilersitsigaangamik ingerlatsigaangamillu piumasaqaatit pitsaassutsillu qanoq ittut pillugit malittarisassanik erseqqarissunik naammassisaqarnissaat pillugu aalajangersaasoqarnissaa pitsaassutsinut malitassat siunertaraat. Tamatuma saniatigut sullissinerup qaffasissuseqarnera qanoq ittoq innuttaasut naatsorsuutigisinnaaneraat pitsaassutsinut malitassat ersersissavaat paasinarnerulepillugillu.

Pitsaassutsinut malitassat ilaatigut ataani taaneqartunut aalajangersakkap atorneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq:

- 1) Najugaqarfissatut neqeroorutip illuutaanut
- 2) Najugaqarfissatut neqeroorutip sulisuisa pisinnaasaannut
- 3) Najugaqarfissatut neqeroorutip sullitanik pineqartunik sullissinermini periaatsinik aalajangersaanissaani, matumani ilanngullugit:
  - a) najugaqartut ilinniagaqarnissaannut, suliffeqarnermut, sammisaqarnermut periarfissaannut, kiisalu
  - b) najugaqartut sapinngisamik imminnut ikiorsinnaanngornissaminnut aamma nammineersinnaassuseqarnerulernissaminnut aamma attavissarsiorsinnaanissaminnut ineriartortitsinissaminnut periarfissaannut.

§ 16-imut

Innuttaasup kommunimi allami inissinneqarnissaa pisariaqarsimatillugu, innuttaasumut innarluutilimmut kommune angerlarsimaffiusoq, innuttaasup najugaqaqatigiiffimmiinneranut imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumiinneranut akiliisussaatitaasoq pillugu tunngaviusoq aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi erseqqissarneqarpoq.

Innuttaasup innarluutillip kommunimi allami najugaqaqatigiiffimmiinnissamik imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumiinnissamik neqeroorfigineqarnissaanut periarfissaq, qanittumiinnissamut tunngaviusoq eqqarsaatigalugu isigineqassaaq. Inuit innarluutillit nammineq angersimaffimmini nammineersinnaanngitsut pissutaatinnegassaaq, taamaattumillu innuttaasup nunaani sumiiffimmut sapinngisamik qaninnerpaamiittumi najugaqaqatigiiffimmiinnissamik imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumiinnissamik neqeroorfigineqassasut.

Aalajangersakkap kommunit najugaqatigiiffinni aamma inissiani illersugaasuni inissanik pisariaqartumik amerlassusilinnik pilersitsinissamut pilersuisussaataitanerannik, takukkit siunnersuummi § 13, imm. 2, aamma § 14, imm. 2, pisussaaffiianngilai, kisianni taamaallaat kommunip angerlarsimaffigisap akiliisussaataitanerata erseqqissarnissaa siunertarineqarpoq. Tassani pingaartumik eqqarsaatigineqarput, *immikkut ittumik pisoqartillugu* innuttaasup kommunimi allami inissinneqarnissaa pisariaqarsimatillugu, assersuutigalugu innuttaasup piffissami naleqquttumi inissinneqarnissamik neqeroorfigineqarnissaa ajornarsimappat, imaluunniit pisumi aalajangersimasumi atortunik imaluunniit immikkut ittunik ilisimasanik pisariaqartunik neqerooruteqarnissaq periarfissaqarsimangippat.

Aalajangersagaq kommunit akunnerminni akiliisussaataitaneranut erseqqissaatittut isigineqassaaq, tassami Kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni inunnet innarluutilinnut suliasaqarfiup kommuninut tamakkiisumik 1. januaari 2011-mit tunniunneqarsimanera isiginiarneqarsimangimmat.

Imm. 2-mut

Inuk kommunimi allami najugaqatigiiffimmi najugaqarfimmiluunniit illersugaasumi najugaqarnissaanik neqeroorfigineqarpat, nuunnermi aningaasartuutit matussusernissaannut kommunalbestyrelse tapersiinissamik neqerooruteqassasoq aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq. Inuup innarluutillip kommunimi allami najugaqatigiiffimmut imaluunniit najugaqarfimmut illersugaasumut atortunik imaluunniit immikkut ittunik ilisimasanik neqeroorsinnaasumik nuussinnaanissaanut qulakkeerinninnissaq aalajangersakkap siunertarivaa.

§ 17-imut

Aalajangersakkami nutaajusumi siunertaavoq kommunimi najugaqarfissatut neqeroorutini, pikkorissuseqartumik ingerlatsinerup aammalu immikkut ilisimasaqarnerup annertusitinnissaata qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, kommunini ataasiakkaani kommunimi suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliamik pilersitsisoqarsinnaassasoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi kommunip najugaqatigiiffiinit aamma najugaqarfiinit illersugaasunit tamanit imaluunniit aalajangersimasunit, sinniisunik kommunalbestyrelsit suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliamik pilersitsisinnaanerata inatsimmi tunngavissalerneqarpoq. Aammalu najugaqatigiiffinni aamma najugaqarfinni illersugaasuni najugaqartut pillugit tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqarnerup ataqatigiissaarneqarnerani ilanngutitinnissaannut naleqquttutut isigineqartut, ingerlataqarfinnit allanit sinniisut ilanngutitinneqarsinnaapput.

Najugaqarfissatut neqeroorutit akornanni suleqatigiinnerup siuarsarneqarnissaa aalajangersakkami siunertaavoq pingaaruteqartoq, taamaattumik kommunimi

najugaqatigiiffiit aamma najugaqarfiit illersugaasut tamarmik sapinngisamik
suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliami sinniisoqassasut imm. 1-imi siunnerfigineqarpoq.

Suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliaq aamma inunnut innarluutilinnut ingerlatsivimmit,
meeqqanut inuusuttunullu ingerlatsivimmit, ilinniarfinnit, aamma peqqissutsimut
suliassaqarfimmit sinniisoqarsinnaavoq. Allattukkat tamakkiisuunngillat, taamatullu
suleqatigineqartartut pineqartut sinniisuunissaat piumasaqaataangilaq. Aalajangiisuusoq
tassaavoq, suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliaq sulianut naleqquttumik ilisimasalinnik
aamma inunnik, inuit innarluutillit pillugit tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqarnermi
ilaasunik ilaasortaqaassasq, taamaalilluni oqalliffissaq pilersinneqassaaq, tassani
misilittakkanik ilisimasanillu avitseqatigiittoqarsinnaassalluni.

Suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliamut siunertaavoq immikkoortut assigiinngitsut akornanni
suleqatiginnerup ataqatigiissaarinerullu siuarsarneqarnissaat, kiisalu inunnut innarluutilinnut
ataasiakkaanut tamakkiisumik isiginninnerusumik suliniuteqarnerup qulakkeerneqarnissaa.
Suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliami inuit innarluutillit periaatsimut ataatsimoortumut
ineriartortuarnerusumik naapitsisarnermik misigisaqartarnissaannut peqataanissaat
siunertaavoq. Suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliami ilaatigut sullissiviit peqataasut
akornanni ataatsimut isigalugu suleqatigiinneq kiisalu suliani aalajangersimasuni
ataqatigiissarineq, oqallisigineqarsinnaapput.

Sullissiviit akuusut aamma sulianut naleqquttumik ilisimasallit assigiinngitsunik suliallit
akornanni, suliat ingerlanerannik kiisalu ilisimasat misilittakkallu
paasissutissiissutigineqartarnerannik ingerlaavartumik pitsanngorsaaniarsarissasut ilaatigut
siunnerfigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Inunnik paasissutissanik suliarinnittarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni
atuutilersinneqarnera pillugu peqqussummi §§ 6-imiit 8-mut aalajangersakkanut Inatsisartut
inatsisaat manna ilaammat, aalajangersakkami imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 2, naapertorlugu akuersinissaq tunniukkumaneqanngippat imaluunniit allanik
pissuteqartumik akuersinissaq piniarneqarsinnaanngippat, suliami pisut, matumani inuup
inatsisitigut isumannaatsuunissaa eqqarsaatigalugu, inuk pillugu paasissutissat
pisariaqartinneqarpata paarlaasseqatigiissutigineqarsinnaasut aalajangersakkami imm. 3-mi
aalajangersarneqarpoq, matumani inuk pillugu paasissutissat mianernartut ilanngullugit.

Imm. 3 imm. 2-mut ilanngunneqanngitsunut tunngassuteqarpoq, taamatuttaarlu aamma inuk
pillugu paasissutissanik mianernartunik suliarinnittarneq pillugu Kalaallit Nunaannut
atuutilersinneqarneranut peqqussummi tunngaviusunik ingerlatitseqqinnerulluni.

§ 18-imut

Aalajangersakkami inatsit atuuttoq ingerlatiinnarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, tassanili siunnersuummi Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaaneersoq taaguut paaqqinniffik, taaguummik pitsaanagerusumik ulloq unnuarlu neqeroorummik taarserneqassasoq aalajangerneqarsimalluni.

Ulloq unnuarlu neqeroorut tassaavoq inuit timikkut tarnikkulluunniit pisinnaasamikkut annertuumik ataavartumillu annikillisimanerat pissutigalugu ulluinnarni suliasanut annertuumik ikiorneqarnissaminnik, aamma paaqqutarineqarnissamik, isumassorneqarnissamik imaluunniit katsorsarneqarnissamik annertuumik pisariaqartitsisunut aamma pisariaqartitaminnik taakkuninnga allatut naammassinnissinnaanngitsunut sivisuumik najugaqarfissatut tulluortoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap inunntu innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutit, matumani ulloq unnuarlu neqeroorutit isumannaallisakkat ilanngullugit, pilersinneqarnissaat, ingerlanneqarnissaat atorunnaarsinneqarnissaallu pillugit Naalakkersuisut pisinnaatippaat, tassunga atatillugu takuuk imm. 2.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi ulloq unnuarlu neqeroorutit isumannaallisakkat, matut silarliit igalaallu parnaaqatinnissaat akuerisaalluni ulloq unnuarlu neqeroorutit pilersinneqarnissaannut ingerlanneqarnissaannullu inatsimmi tungavissaq ilanngunneqarpoq. Ulloq unnuarlu neqeroorutinut isumannaallisakkamut siunnerfigineqartut tassaapput inuit innarluutillit, pinerluttulerinermut inatsimmik unioqqutitsisimasutut pasineqartut imaluunniit eqqartuunneqarsimasut, aamma §§ 51 aamma 52 malillugit eqqartuussivik inuk innarluutilik ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami inissinnissinneqarnissaanik aalajangiisimappat.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisut ulloq unnuarlu neqeroorutit erseqqinnerusumik malittarisassaannik aalajangersaanissaannik pisussaaffilerneqassasut aalajangersakkami imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq. Malittarisassat siunertaraat ulloq unnuarlu najugaqarfiit pilersinneqarnerat, aaqqissugaanerat, aqutsisoqarnerallu pillugit sinaakkusiinissaq. Taakku erseqqinnerusumik tassaasinnaapput illup iluani malittarisassat, siunertaq siunnerfigineqartullu, inissiinissamut innersuussisarneq, sulisut katitigaanerat, aqutsisoqarneq aamma akisussaassutsimut tunngasut kiisalu aaqqissugaaneq. Taagukkat tamakkiisuunngillat.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelse inissiisoq inuit innarluutillit ulloq unnuarlu neqeroorummiinnerannut akiliisussaataitaasoq, aammalu akigitaq ulloq unnuarlu inissiiviusumut ataatsimut

anigaasartaqartillugu naatsorsorneqassasoq aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Imm. 1, Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 3. november 1994-imeersumi, tamatuma kingorna allannguuteqartartumi § 16 a-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2 malillugu kommunalbestyrelsip inuit innarluutillit ulloq unnuarlu neqeroorummiinnerannut akiliutissaannut akigititamik ukiut tamaasa Naalakkersuisut aalajangersaasassapput. Akigititap annertussusissaa anigaasartuutit ulloq unnuarlu neqeroorutit ingerlanneqarneranut malittaasut aallaavigalugit Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsip akornanni imaluunniit kommunit kattullutik aallartitaannik isumaqatiginninniartoqareernerup kingorna aalajangersarneqassaaq.

Ulloq unnuarlu neqeroorutitut tamanut aammalu inunnut innarluutilinnut immikkoortortanut tamanut, ataasiakkaatut akigititamik aalajangersaasoqassaaq.

Akigititaq atuuttoq isumaginninnermi anigaasat ikiorsiissutaasartut atuuttut pillugit kaajallaasitami, Naalakkersuisut.gl-imi tamanut saqqummiunneqartartumi, allassimassapput.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Siunnersuummi imm.1-imi Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 3.november 1994-imeersumi § 17 a, imm. 1-imi. aalajangersagaq ingerlatitseqqinneqassasoq siunnersuutaavoq.

Ukiumoortumik nalunaarummi siullermik pingaarnertullu ingerlatanut pingaaruteqartunut, ukiumi qaangiuttumi ingerlanneqarsimasunut nassuiaammik suliaqarnissaq siunertaavoq. Ukiumoortumik nalunaarummi politikerit allallu soqutigisallit politikikkut oqartussaasoqarfiup aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit suliniutit tigussaasut suut aallartissimaneraat piviusunngortissimaneraallu paasissutissiiviginissaat, kiisalu paaqqinniffiit ataasiakkaat naatsumik takussutissinnissaat siunertaavortaaq. Siunnersuummi allanngortitsinissaq siunertarineqanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi Naalakkersuisut ukiumoortumik nalunaarutitut maleruagassanik aalajangersaanissamut pisinnaatitaanerit, matumani tunniussinissaq, ilusissaa imarisaalu ilanngullugit ingerlateqqinneqarput.

§ 21-mut

Aalajangersakkami nutaajusumi, Naalackersuisut ulloq unnuarlu neqeroorutitut suliassaqarfimmi periusissamik suliaqarnissamik pisussaaffilerneqarput. Inunnut annertuumik ataavartumillu innarluutilinnut suliassaqarfimmi pissusiviusut ineriartornerannik malinnaasumik, ulloq unnuarlu neqeroorutit ingerlaavartumik ineriartortinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat siunertaavoq.

Imm. 1-imut

Siunnersuummi imm. 1-imi p ulloq unnuarlu neqeroorutitut suliassaqarfimmi ukiut 4-
kkarlugit periusissamik nutaamik suliaqarnissamut, kiisalu periusissaq nuna tamakkerlugu
ulloq unnuarlu neqeroorutitut tunngassuteqassasoq, Naalackersuisut
pisussaaffilerneqarnissaat, siunnerfigineqarpoq. Ulloq unnuarlu neqeroorutitut periusissamik
ingerlaavartumik suliaqarnissamut siunertaavoq, ulloq unnuarlu neqeroorutit suliaqarnerisa
pitsaanerusemik pilersaarusiorneqarneranut aaqqissuunneqarneranullu peqataanissaq kiisalu
suliassaqarfimmi maannakkut ajornartorsiutaasunut pisariaqartitsinermullu tunngatillugu
eqqumaffiginninnerulernissap aamma annertunerusemik immikkut ilisimasaqarnerulernissap
qulakkeernissaa.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi, ulloq unnuarlu neqeroorutitut periusissami
ilanngunneqartussat allanneqassapput.

Tamatuma saniatigut unammilligassat aalajangersimasut maanna pioreersut, kiisalu piffissami
pineqartumi inuit innarluutillit pillugit suliassaqarfimmi unammilligassat pilersussatut qanoq
ittut naatsorsuutigineqarnersut, isummerfiginerannik periusissaq imaqartinneqartariaqarpoq.
Naalackersuisut sapinngisamik pitsaanerpaamik ulloq unnuarlu neqeroorutit suliaqarnerannut
pilersaarusiorsinnaanerit pitsannorsaasinnaanerallu aalajangiisuulluinnartumik
pingaaruteqarpoq, assersuutigalugu suliassaqarfimmi pisariaqartitsiviunerpaasuni,
siunnerfigineqartunut aalajangersimasunut ulloq unnuarlu neqeroorummik pilersitsinikkut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3-mi kommunalbestyrelsinik, soqutigisaqaqatigiit kattuffiannik
attuumassuteqartunik aamma ulloq unnuarlu neqeroorutitini pisortanik periusissamik
suliaqarnermi akuutitsinissamik, Naalackersuisut pisussaaffilerneqarput. Akuutitsinermut
siunertaavoq ilaatigut mianerisassat aalajangersimasut eqqumaffigineqarnissaat kiisalu
kommunit aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit misilittagaasa aamma piffissami aggersumi
pitsannorsaattissatut siunnersuutaasa ilanngunneqarnissaat.

§ 22-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq, kommunalbestyrelse tapersiinissaq pillugu
aalajangiinernut tunngasunik sulianik sularinninnermi sunniuteqarluartumik sulinissamut
pisussaaffeqartoq, taamaalilluni suliat pisariaqanngitsumik sivitsuuttooqqunagit.

Imm. 2-mut

Suliassaqarfimmi sullissinermi kommunit qanoq sullississanersut, kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangertassagaat aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Piffissamut sullissinermut atorneqartartumut tunngatillugu, sullissinerup qaffasissusaa qanoq ittoq naatsorsuutigisinnaanerlugu, inuup innarluutillip piffissamut killissaliinerit aqutugalugit paasissavaa. Kommunalbestyrelsit killeqanngitsumik piffissamut killissaliinerit piunasaannarminnik aalajangersaasinnaanerannik, aalajangersagaq malitseqaassanngilaq, tassami tamatumani pisortat ingerlatsivianni ileqqorissaarneq malinneqartussaammat, tassalu piffissap naleqquttup iluani aalajangiisoqarsimassasoq, aammalu imm. 1 naapertorlugu sullissineq sapinngisamik sukkanerpaamik pissasoq piunasaqaateqarmat. Kommunalbestyrelsi minnerpaamik ukioq allortarlugu piffissanik aalajangersakkanik misissuisassaaq. Taamaaliornikkut suliassaqarfinni ataasiakkaani kommunit sulianik massakkut suliarinninnerisa aamma piffissat aalajangersakkat akornanni ataqatigiittoqarnersoq pillugu malinnaajuarnissaaq qulakkeerseqassaaq.

Imm. 3-mut

Suliami aalajangersimasumi suliassaq piffissamut killissaliussap iluani suliarineqarsinnaanngippat, kommunalbestyrelsip qinnuteqartoq tamanna pillugu, matumani piffissap killissaliussap iluani suliarineqarsinnaannginneranut tunngavilersuut ilanngullugu, kiisalu aalajangiineq qaqugu pisinnaassanersoq pillugu, allakkatigut nalunaarfigissavaa aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq.

§ 23-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1, Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni, aalajangiinissanut suliat ingerlaneranni inuit innarluutillit imminnut tunngasunik aalajangiinerni akuutinneqarnissamut periarfissaqartariartut pillugu tunngavimmik piviusunngortitsineruvoq.

Inuk innarluutilik aalajangersakkap imarisai malillugit suliani tamaginni aammalu suliap suliarineqarnerata nalaani sukkulluunniit oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqarpoq. Taamaattoq inuk oqaaseqaateqarnissamik pisussaaffilerneqanngilaq, taamatullu inuup allanit sinniiseqarnissaa imaluunniit ikiorteqarnissaa, aalajangersakkami akornuserneqanngilaq.

Kommunalbestyrelsip inuup innarluutillip kissaatai imaluunniit isumai malissagai piunasaqaataanngilaq, kisianni inuup pisinnaasaqarnera inerisimassusaalu apeqqutaatillugu pingaartinneqassallutik.

Oqaloqateqarnermi aalajangiinissamut naatsorsuutigineqartumut inuup innarluutillip nammineq isumaa ersarissitineqassaaq. Misissuinermut atatillugu inuk oqaloqatigineqarsimagaluartoq, aamma tapersiineri iliuusissat pillugit aalajangiisoqannginnerani, oqaloqateqarneq ingerlanneqassaaq. Tamatumunnga tunngavilersuutaasoq tassaavoq, inuit aalajangiinissamik eqqarsaatigineqartup imarisaanut aalajangersimasumut isummaminnik saqqummiussinissamut periarfissaqarnissaasa pingaaruteqarnera.

Imm. 2-mut

Oqaloqateqarneq pitsaassusilimmik ataqinnittumillu ingerlanneqassasoq, aammalu inuup nammineq suliama isummaminik saqqummiussineranik kinguneqassasoq aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Oqaloqateqarnerup ilusissaanut piunasaqaateqanngilaq. Taanna inuup tikillugu oqaloqatiginerani, oqarasuaatikkut, videolink aqutugalugu allatulluunniit ingerlanneqarsinnaavoq. Inuup innarluutillip isumai paasinarneqassapput, aammalu isummersuutit inuup inerisimassusaanut pisinnaaneqarneranullu naapertuuttumik, isumagininnermi suliaqarnerup ingerlaqqinnerani, naleqquttumik pingaaruteqartillugit, ilanngunneqassallutik.

Inunnut timikkut tarnikkulluunniit pisinnaanikillimasunut, aalajangiinermi inuit taakkua isumaasa ilanngunneqarnissaat qulakkeernarlugu, immikkut mianerinninnissaq imaluunniit periaatsit immikkut atornissaat, pisariaqarsinnaavoq. Pisinnaaneqarneq aamma inerisimaneq uuttuutugalugit kommunalbestyrelse naliliisinnaavoq, inuup inissisimanini paasisimaneraa aammalu isummat isummersuutillu inuup oqaloqateqarnerup nalaani saqqummiussaasa kingunissai paasisimaarinerai.

Imm. 3-mut

Inuk innarluutilik nakkutigineqartuusimappat imaluunniit ukiukitsuuppat angajoqqaatut sinniisusooq imaluunniit angajoqqaatut akisussaasut inummik innarluutilimmik oqaloqateqarnermi peqataassasut imaluunniit inummik innarluutilimmik oqaloqatiginninneq angajoqqaatut sinniisooq aamma angajoqqaatut akisussaasut peqataatinnagit ingerlanneqarsinnaasoq akuersissutigissagaat aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq.

Tamatumunnga siunertaavoq inuup isummaminik saqqummiussaqaarnissaata aamma soqutigisaasa isumagineqarnissaata qulakkeerneqarnissaat.

Aalajangersakkalli kommunalbestyrelse periarfississavaa angajoqqaatut sinniisooq imaluunniit angajoqqaatut akisussaasut peqataannikkaluarpata imaluunniit akuersiteqqaarnagit inummik innarluutilimmik oqaloqatiginnissinnaalersillugu, inummut tamanna pitsaanerpaasoq nalilerneqarpat, aamma eqqarsarnartortaqaanngippat. Aalajangersagaq qanoq pisoqarnera tunngavigalugu atorneqartussaavoq, atuuffianilu assersuutugalugu taaneqarsinnaavoq

angajoqqaatut akisussaassusillip sinniisulluunniit pissusilersornermigut oqaloqatigiinnermik akornusersuisinnaanera unitsitsisinnaaneraluunniit. Assersuutitut taaneqarsinnaapput isumaginninnermik ingerlatsivik imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik aqqutigalugit inummik attavigisassamik peqareersut sulisunullu allanut attaveqaaqusaanngitsut oqaatsimikkut timimikkullu pissusilersorsimanertik pissutigalugit.

Immikkut ittumik pisoqartillugu aalajangersagaq atorneqassaaq, matumani angajoqqaatut akisussaassuseqartoq imaluunniit angajoqqaatut sinniisoq peqatiginagit oqaloqatigiinnerup ingerlannissaa inuup innarluutillip piumanerussaneraa tigussaasumik ersarissumillu naliliiffigereerneratigut tamanna pissalluni.

Oqaloqatigiinneq angajoqqaatut akisussaassuseqartoq nakkutilliisorluunniit akuersiteqqaarnagit najuutsinnagilluunniit ingerlanneqarpat illersuisussamik oqaloqatigiinnermi najuuttussamik toqqaasoqassaaq, takuuk § 24, tamannalu aqqutigalugu inuup soqutigisai isumagineqarlutik pisinnaatitaaffiilu eqqortinneqarlutik.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami imm. 4 imm. 1-imi maleruagassamut pingaarnermut ilanngunneqanngitsunut tunngavoq. Nalornissuteqarnermi, inuup innarluutillip isummani saqqummiussinnaassaneraa kommunalbestyrelsip nalornissutigalugu, kommunalbestyrelsip pineqartoq misilillugu oqaloqatiginiassavaa. Oqaloqateqarnerup nalaani paasinarsippat, inuup isummani oqaatigisinnaanngikkai, oqaloqateqarnek unitsinneqarsinnaavoq.

Oqaloqateqarnerup inuk naleqqutinngitsumik inissisimalersillugu pisoqarsinnaavoq. Pisuni taakkunani inuup mianerineqarnissaa, pineqartup tusarniarneqarnissaanut imaluunniit akuutinneqarnissaanut aalajangiisuusumik akerliunersoq, piviusumik nalilersuisoqassaaq. Nalilersuinnermi, oqaloqateqarnerup ingerlanneqarnera inummut iluaqutaanani ajoqutaaginnassanersoq, ilaatinneqassaaq. Tamanna assersuutigalugu inuup innarluutillip oqaaseqarnissani kissaatiginagu erseqqissumik oqaatigalugu pisoqarnerani, pisinnaavoq.

Pisut ilaanni aalajangersimasuni oqaloqateqarnerup ingerlanneqarnissaa inummut innarluutilimmut iluaqutaassanngilaq. Tamatumunnga pissutaasinnaavoq inuup inerisimannginera imaluunniit pisinnaaneqannginnera, pineqartup inissisimanani paasisimanagu, aammalu isummaminik imaluunniit isummersuutiminik saqqummiussisinnaassanani. Inuk assersuutigalugu illersorti ikiorsiullugu oqaloqatigineqarnermini isummaminik saqqummiussisinnaanera periarfissaqarpat, oqaloqateqarnek ingerlanneqartariaqarpoq.

Inuup innarluutillip oqaloqatigineqarnera ingerlanneqanngippat, allatut aalajangiinnermut inuup isumaata pissarsiariniarnissaanut kommunalbestyrelse pisussaaffeqarpoq. Oqaloqateqarnek sooq ingerlanneqarsimannginnersoq tunngavilersuutitalerlugu suliami allassimassaaq. Tassani allanneqartariaqarpoq, inuk oqaloqatigineqarsimanngippat, inummut periarfissat qanoq paasinarsisimanersut.

§ 24-mut

Inummut tapersiinissaq pillugu aalajangiinnermut atatillugu inummut innarluutilimmut illersorteqarnissamik neqerooruteqarnissamut kommunalbestyrelse pisussaaffeqartoq aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq.

Inuk illersortaanissamut suliamut ilisimasaqarluni tunngavissaqartoq tassaasinnaavoq, inuk ukiorpassuarni isumaginninnermut innarluutilinnullu suliassaqaqfiup iluani sulisuusimasoq, assersuutigalugu ingerlatsivimmi sullissisutut, imaluunniit inuk inatsisilerituutut, isumaginninnermi siunnersortitut, perorsaasutut assigisaannilluunniit ilinniarsimasoq. Pingaarnerpaajuvoq inuk illersortitut sulisussaq sulianut ilisimasaqarnikkut misilittagaqarnikkullu inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiunik aamma isumaginninnermi periaatsimut ilisimasaqartuussasoq.

Nr. 1-imut

Inuit innarluutillit tapersiisarneq pillugu suliaqarnermut atatillugu Inatsisartut inatsisaat una malillugu ikiorserneqartarnissaat, aalajangersakkap qulakkeerpaa.

Illersortip kommunalbestyrelsimi tapersiinissaq pillugu suliap suliarineqarnerata nalaani, inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit ilitersorsinnaassagai, kiisalu isumaginninnermi periaatsimi qanoq ataqatigiittoqarnersoq aammalu inuk tassani qanoq ingerlassanersoq pillugu inuk oqaluttuussinnaassagaa, naatsorsuutigineqarpoq.

Inuup oqartussamik attuumassuteqartumik ataatsimeeqateqarnerata nalaani tapersersornissaanik illersortip periarfissaqarnissaa, pingaaruteqarpoq. Inuup apeqqutit pineqartumut suliamullu attuumassuteqartut tamaasa ataatsimiinnerup nalaani saqqummiunnissaannut periarfissaqarnissaa, illersortip qulakkeersinnaassavaa. Suliap ingerlanera tamaat illersorti peqataasinnaavoq, aammalu suliami aalajangiisoqannginnerani inuup innarluutillip tusaaneqarnissaata, aammalu inuup isumaasa oqartussaasumut saqqummiunneqarnissaasa qulakkeernissaanut ikiuutissasoq naatsorsuutigineqarluni.

Nr. 2-mut

Inuk innarluutilik tapersiisarneq pillugu suliaqarnermut atatillugu inatsisartut inatsisaat manna malillugu najugaqatigiffinni najugaqarneq pillugu ikiorserneqartarnissaat pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinerata naammagittaalliuutiginissaanik kissaateqartoq, aalajangersagaq manna naapertorlugu, naammagittaalliummik suliaqarnermut aammalu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut tunniussinermut, § 70 naapertorlugu, illersortimit ikiorneqarnissamik pisinnaatitaavoq.

Inuup innarluutillip periarfissaqarfiisa naammagittaalliummi ilaatinneqarnissaat, kiisalu naammagittaalliuutip suliarineqarnissaa aammalu maleruagassat piffissamullu killiliussat naapertorlugit tunniunneqarnissaa, illersortip isumagissavaa.

Nr. 3-mut

Inuup innarluutillip illersorteqarnissamik pisinnaatitaanera, suliap ingerlanera tamaat atuutissasoq Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, matumani aalajangiineq pillugu naammagittaalliuutigineqarneranik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliarinninneranut atatillugu tapersersuinissaq ilanngullugu.

Inuup tusarniaaffigineqarnissaa aammalu paasisutissat isummersuutillu pineqartumut suliamullu attuumassuteqartut, naammagittaalliuutip Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliakkiunnissaanut tunngaviusut, tamarmik saqqummiunnissaannut periarfissaqarsimanera, illersortip qulakkeersinnaassavaa. Tamatuma saniatigut paasisutissat, pineqartup naammagittaalliuuteqartarfimmit tigusaasa inuup innarluutillip paasisimagai, qulakkiissallugu illersortip suliasaraa.

Imm. 2-mut

Imm. 2.-mi aalajangersakkami Naalakkersuisut illersortinut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissineqarput, ilanngullugit toqqaasarneq, aningaasarsiaqartitsineq, pinerluuteqarsimannginnermut uppersaammik piniartarneq, kiisalu piukkunnassutsinut pisinnaasaqarnernullu piunasaqaatit suut piunasaqaatigineqassanersut.

Illersortinik toqqaasarneq pillugu maleruagassani ilaatigut, Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat meeqqanut illersortinik toqqaasarnermut aaqqissuussineq assigalugu, illersortit kommunalbestyrelsimut tunngatillugu attuumassuteqannginnissaat qulakkeerneqassaaq.

§ 25-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersagaq malillugu kommunalbestyrelse qulaajaanermik inummut innarluutilimmut suliaqassaaq isumaqartoqarpat kapitali 8 naapertorlugu tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisoq imaluunniit kapitali 9 naapertorlugu najugaqatigiffinni najugaarneq pillugu ikiorserneqarnissaminik pisariaqartitsisoq, qulaajaanissarli ersittumik pisariaqartinneqanngippat tamanna pissanngilaq. Qulaajaanermi siunertaq tassaavoq, inuup pisariaqartitaannut naapertuuttumik aammalu inuup ineriartorneranut iluaqutaasussamik kommunalbestyrelsip suliniuteqarnissamik katiterisinaanissaanut ikiuunnissaq. Pissutsini taamaattuni qulaajaaneq ingerlanneqassasoq ersarissumik aallaaviussaaq.

Qulaajaanerup ersarissumik pisariaqanngitsuunissaa akimmisaarnartumik nassuiarneqassaaq. Inuk siusinnerusukkut tapersiinnermik aalajangersimasumik suussusilimmik

ikiorserneqarsimappat, qulaajaaneq ingerlanneqartariaqanngilaq aamma inuup innarluutaa taamaaginnarsimappat, aammalu tapersiinissamik pisariaqartitsineq allannguuteqarsimangippat.

Imm. 2-mut

Qulaajaaneq sapinngisamik inuk innarluutilik peqatigalugu, inuk nakkutigineqartuusimappat taassuma angajoqqaatut sinniisua, meeraq pineqarsimappat tassunga angajoqqaatut akisussaasut, kiisalu isumassuisut allat, suleqatigalugit ingerlanneqassasoq aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Isumassuisut allat kikkorpassuusinnaapput, taakkunungalugu ilaapput inuup innarluutillip immikkut misigissutsikkut attavigisinnaasai, soorlu atsa ajaluunniit, illooraq, sanilerisaq allallu.

Pisariaqartitsinernut taakkununga naapertuuttumik suliniuteqarnissap katiterneqarnissaa siunertaralugu, inuup tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsinerata erseqqinnerusup paasinarsinneqarnissaa qulaajaanermi siunertaavoq. Qulaajaanerup nalaani inuk innarluutilik, imaluunniit inuit taaneqartut taakkua ilai attuumassuteqartut allat, akuutinneqarnissaat ajornarsimappat, taakkua qulaajaanerup nutarterneqarnissaa siunertaralugu kingusinnerusukkut akuutinneqarnissaat anguniarneqartariaqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3 malillugu qulaajaaneq pisariaqartunit annertunerussanngilaq, qulaajaaneq pissutsinut inuup innarluutillip tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsineranut tunngaviusutut ilimagineqartunut taamaallaat isummorsorfiusaaq. Kommunalbestyrelsip qulaajaanermut atatillugu pisinnaanikillisismanerit allat, tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsinermut pissutaasinnaasut paasippagit, imm. 1 aamma imm. 2 qulaajaanermut maleruagassat eqqarsaatigalugit, kommunalbestyrelsip taakkua tapersiinissamut ilaatittariaqarpai.

Tamatuma saniatigut aalajangersagaq qajassuussinissamik tunngavissarititaasumik imaqarpoq, taassuma malitsigisaanik inuup tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsinerata qulaajarneqarnera, inummut qulaajaavigineqartumut sapinngisamik annikinnerpaamik ajoqutissartaqartillugu ingerlanneqassalluni. Periaatsit assigiinngitsut arlallit atorneqarsinnaappata, periaaseq annikinnerpaamik akuliuttutut misigisimaneqartoq, toqqarneqartariaqarpoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami imm. 4-imi pissutsinut kommunalbestyrelsip qulaajaanermut atatillugu nalilersugassaannut allattuiffimmik allattuisoqarpoq.

Tamatuma kingorna kommunalbestyrelsip qulakkiissavaa inunnut innarluutilinnut tunngatillugu suliani tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqartoqarnissaq aamma

taamaattumik aalajangersakkami pissutsit arlallit pillugit allattuisoqarsimavoq, taakkualu qulaajaanermi nalilersuiffigineqartassapput. Qulaajaanermi ukua nalilersorneqassapput:

- 1) Timikkut, tarnikkut, eqqarsartaatsikkut imaluunniit malussarissutsikkut ataavartumik pisinnaanikillissimaneq
- 2) Imminut isumassorsinnaaneq
- 3) Pissuserisat, atugarissaarneq ineriartornerlu
- 4) Attaveqartarneq
- 5) Ilaqutariinni pissutsit
- 6) Isumaginninnermi pissutsit aamma inoqatit akornanni inooqataaneq
- 7) Peqqissutsimut tunngasut
- 8) Ilinniagaqarneq, suliffeqarneq suliffissaqarnermullu periarfissat
- 9) Inuiaqatigiinni peqataaneq
- 10) Inuup innarluutillip ikiorserneqarnera Inatsisartut inatsisaat una imaluunniit inatsit alla malillugu.

Aalajangersagaq taamaalilluni qulaajaanerup imai pillugit piumasaqaateqarpoq, taamaalilluni inuup ajornartorsiutai isumalluutaalu tamakkiisumik isiginnittumik qulaajaaffigineqarnissaat qulakkeerneqassamat.

Imm. 9 malillugu allattukkat qulit taakku Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersagaanni sukumiinerusumik allaaserineqarumaarput.

Imm. 5-imut

Inuup innarluutillip inuunermi atugai pillugit qulaajaanerup, tapersiisoqassappat tapersiinerup qanoq annertutiginnissanik, aalajangiinissaq tunngavilissagaa imm. 5-imi maleruagassap aalajangerpaa. Taamaalilluni kommunalbestyrelsip tapersiinissamik aalajangiinini qulaajaanermi suliarineqarsimasumit tunngavilissavaa.

Imm. 6-imut

Qulaajaaneq aallaavigalugu iliuusissanut pilersaarut allaganngorlugu suliarineqassasoq imm. 6-imi maleruagassap aalajangerpaa, tassani § 26 malillugu inummut innarluutilimmut siunnerfilimmik aamma tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqarnissaq qulakkeerneqassaaq. Taamaalilluni allassimavoq iliuusissanut pilersaarummi qulaajaaneq aallaavigineqassasoq.

Imm. 7-imut

§ 38 imm. 4 naapertorlugu tapersiissutinut iliuusissaagallartut pillugit aalajangiineq ingerlaannassanersoq imaluunniit atorunnaassanersoq pillugu, kommunalbestyrelse qulaajaanermut atatillugu isummissasoq, imm. 7-imi aalajangersarneqarpoq.

Inuup innarluutillip tapersiivigineqarnissamut pisariaqartitsinera, utaqqiisaasumik tapersiinissaq pillugu aalajangernerup nalaanut naleqqiullugu allannorsimasoq, qulaajaanermut atatillugu eqqumaffigineqalersimappat, assersuutigalugu tapersiinissamut

iliuusissat naammagiunnaarsimanerat pissutigalugu, imaluunniit pisariaqarunnaarsimanerat pissutigalugu, utaqqiisaasumik tapersiinerup allangortinneqarnissaa imaluunniit atorunnaarsinneqarnissaa pillugu aalajangiinissaq ilaatigut pisariaqalersinnaavoq.

Tamatuma saniatigut, inuk pineqartoq, angajoqqaatut sinniisua imaluunniit angajoqqaatut akisussaasut, pineqartup tapersiinissamut isummernissamut periarfissinneqassasut maleruagassami aalajangerneqarpoq. Tamanna amerlanertigut pisarpoq, pineqartut oqaloqatiginerisigut, oqaloqatiginninnermilu tapersiissummut qanoq isumaqarnerlutik oqaatigisinnaavaat. Oqaloqateqarneq ingerlanneqarsimasoq, aammalu inuk innarluutilik aamma angajoqqaatut sinniisua imaluunniit angajoqqaatut akisussaasut tassunga atatillugu qanoq oqaaseqarsimanersut kommunalbestyrelsip uppersarsinnaassavaa. Tamanna assersuutigalugu oqaloqateqarnerup allaganngorlugu imaqarniliorneqarneratut iluseqarsinnaavoq. Inuup innarluutillip kissaataasa malinnissaannut kommunalbestyrelse pisussaaffeqanngilaq, kisianni inuup oqaaseqaatai kommunalbestyrelsip aalajangiineranut ilaatinneqassapput.

Imm. 8-mut

Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut attuuttup kommunalbestyrelsimit qinnuigineqarnermini imm. 1 naapertorlugu inunnut innarluutilinnut tunngatillugu suliani immikkut pisariusuni qulaajaanermik suliaqarsinnaanera periarfissaqartoq imm. 8-imi aalajangersarneqarpoq.

Qulaajaaneq nammineq pissutaatinneqartussanik kommunalbestyrelsip piginnigisaanik piunasaqaatitaqassappat, aalajangersagaq atorneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, matumani immikkut ittumik ilisimasaqarluni piginnaasaqarnerit ilanngullugit.

Imm. 9-mut

Qulaajaasarneq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanissamut pisussaaffilerneqartut imm. 9-mi maleruagassap aalajangerpaa. Pisinnaatissummut aalajangersagaq, tamanna ilaatigut qulaajaanermik ingerlatsisinnaaneq pillugu maleruagassanut, kiisalu qulaajaanerup ingerlanneqarnerata ilusissaanut imarisaannullu kiisalu suliap ingerlaneranut piffissaliussatigut piunasaqaatinut aamma qulaajaanerup naammassinissaanut, tunngassuteqarsinnaavoq.

§ 26-mut

Imm. 1-imut

Inummumut innarluutilimmumut tapersiinissaq pillugu aalajangiisoqannginnerani, iliuusissanut pilersaarummik allaganngorlugu suliaqarnissamut kommunalbestyrelse pisussaaffeqartoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnermi, kommunalbestyrelsip inummumut innarluutilimmumut suliniuteqarnissamut siunnerfiit sukumiisumik isumaliuutersuuteqarfigissagai, taamaalillunilu aallaqaammullu tapersiinissaq

naapertuunnerpaaq aallartinneqassasoq, qulakkeerneqassaaq, taamaaliornikkut suliniuteqarnermi anguniagassat ersersinnerulerlugit aamma ataqatigiisumik tamakkiisumillu isiginnittumik suliniuteqarnissaq qulakkeerneqarluni.

Iliuusissanut pilersaarut suliniuteqarnermut tunngatillugu tigussaasuusaaq aammalu inunntut ataasiakkaanut tunngassalluni, taamaalillunilu inuup, aamma taassuma angajoqqaatut sinniisua kiisalu angajoqqaatut akisussaasui attuumassuteqartut il.il., suliniuteqarnermut malinnaanissamut aammalu inuup unammilligassaanik aaqqiiniarnermi eqeersimaartumik peqataanissamut periarfissinneqassallutik.

Taamaaliornikkut inuup innarluutillip suliniuteqarnermut tapersersuinissaata, aammalu angajoqqaatut sinniisup allallu isumassuisut suliniuteqarnermut akuersaarnissaasa, ataqqinninnissaasa tapersersuinissaasalu qulakkeernissaa, annertunerpaamik taamaaliornikkut kissaatigineqarpoq. Suliniuteqarnerup tamakkiisumik isiginnittuusinnaanissaanut, ilaatigut nukissat suut inummi innarluutilimmi kiisalu inuup qanigisaasa qaninnerpaat akornanni atuunnersut, isummerfigineqassaaq.

Qanoq pisuni kommunalbestyrelse iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnissamik pisussaaffeqarnersoq aalajangersakkami imm. 1, nr. 1-miit 6-imut allatorneqarput.

Iliuusissanut pilersaarutip qanoq issusaa apeqqutaalluni, iliuusissanut pilersaarummik nutaarluinnarmik suliaqarnissamut taarsiullugu, iliuusissanut pilersaarutip paasissutissanik immikkuullarissunik nalilersuinernillu taakkunanga, tapersiinermi iliuusissanut atasunik, nutarterneqartarnissaa naammassaaq.

Imm. 2-mut

Iliuusissanut pilersaarummi inuit innarluutillit ataasiakkaat aamma pissutsit tassunga tunngasut aalajangersimasut, aallaavigineqassasut imm. 2-mi pissutaatinneqarpoq. Iliuusissanut pilersaarut, siunertaasup allassimaneranit annertunerussanngilaq. Ilaatigut uani pineqarpoq misissuinermi sapinngisamik annertunerpaamik ilisimasat pigineqareersut ilaatinneqartariaqartut, assersuutigalugu inuup isumassuisunit ilisimasaat inuillu allat inummut pissutsinik piviusunik ilisimasallit ilisimasaat.

Imm. 3-mut

Iliuusissanut pilersaarut sunik imaqassanersooq imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq.

Iliuusissanut pilersaarummi tapersersuinermi siunertaq anguniagassallu allassimassasut nr. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Siunertaq inummut innarluutilimmut sullissinermi pingaarnertigut siunertatut paasineqassaaq, anguniagassamili isumaginninnikkut suliniutigisat aalajangersimasunik angusassat pineqarput.

Anguniagassap naammassineqarnissaanut tapersiineq qanoq ittoq pisariaqartinneqarnersoq iliuusissanut pilersaarummi allassimassasooq nr. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Anguniagassat

immikkuullarissuussapput aamma tigussaasuussapput, taamaalilluni anguniagassap angunissaanut suut piviusunnngortinneqarsimanersut erseqqarissammat. Taamaattumik anguniagassat piviusorsioruussapput, piffissap aalajangersimasup iliuusissanut pilersaarummi suliniuteqarfiusussatut taaneqartup ingerlanerani anguneqarsimanissaat naatsorsuutigineqarsinnaalluni.

Tapersiinnermut akuersissutaasimasumut piffissap atorneqartussap qanoq siviutiginissaa pillugu naatsorsuutigineqartoq aamma qaqugu malitseqartitsisoqassanersoq iliuusissanut pilersaarummi allassimassasoq nr. 3-mi aamma nr. 4-mi aalajangersarneqarpoq. Inuup pineqartup maanna pisariaqartitai tunngavigalugit kommunalbestyrelsimit ingerlaavartumit nalilersuiffigineqartartoq aamma nutarterneqartartoq, iliuusissanut pilersaarutit ineriartortuutut sakkuulernissaa tamatuma qulakkiissavaa.

Inatsisartut inatsisaat manna malillugu iliuusissanut pilersaarut malillugu tapersiineq ingerlanneqartoq inatsit alla malillugu tapersiisimasinnaanermut ataneqartillugu isiginiarneqassasoq nr. 5-imi aalajangersarneqarpoq. Taamaannerata ataqatigiissaarneqartumik tamakkiisumik isiginnittumik sulianut naleqquttumik ilisimasallit allat suleqatigalugit suliniuteqarneq qulakkiissavaa.

Iliuusissanut pilersaarut taamaalilluni suleqatigiinnermut sakkunngorsinnaavoq, suliassaqarfiit assigiinngitsut tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqarnermut peqataasut akornanni suleqatigiinnerannik pitsanngorsaaqataasinnaasoq, kiisalu sullissisut ataasiakkaat, inuup nammineq, taassumalu ilaqutaasa inummullu atatillugu inuit suliaqartussat akornanni atorneqarsinnaasoq.

Iliuusissanut pilersaarut taamaalilluni siunertamik tapersiinnermilu suliniutinut angusassat pillugit assigiimmik suleqatigiit paasisimasaqalernissaannut atorneqarsinnaavoq.

Inummut pissutsit immikkut ittut tapersiinnermut pingaaruteqarsinnaasut ilanngunneqartassasut nr. 6-imi aamma aalajangersarneqarpoq, matumani ilaqqatatt attaveqarfifillu, ilinniagaqarneq aamma suliffeqarneq kiisalu inuttut ikiorserneqartarneq katsorsartinneqarnerlu il.il. ilanngullugit.

Imm. 4-mut

Iliuusissanut pilersaarummik suliaqarneq sapinngisamik inuk nammineq, taassuma angajoqqaatut sinniisua aamma isumassuisut allat, kiisalu meeraq tassani pineqarpat angajoqqaatut akisussaasut oqaloqatigalugit aamma suleqatigalugit ingerlanneqassasoq aalajangersakkami imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq.

Inuk aallaaviatigut nammineq isummaminik isummersuutiminillu oqaatiginnissinnaanissamut periarfissaqassaaq, pineqartup pisinnaasaqarnera, ukioqqortussusaa inerisimassusaalu peqqissaartumik mianerineqassallutik.

Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni aalajangiinissanut suliat ingerlaneranni inuit innarluutillit imminnut tunngasunik

aalajangiinerni akuutinneqarnissamut periarfissaqartariartut pillugu aalajangersagaq piviusunnngortitsineruvoq.

Tamatuma saniatigut siunnersuummi § 23-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput, tassani peqataatitsineq aamma inunnik innarluutilinnik oqaloqateqarnermut tunngasut itinerusumik suliarineqarsimapput.

Imm. 5-imut

Inuup innarluutillip iliuusissanut pilersaarutaata ilai tulluartut najugaqarfimmut, inummut innarluutilimmut najugaqarfissaatut innersuussamut tunniunneqartassasut aalajangersakkami imm. 5-imi aalajangersarneqarpoq.

Iliuusissanut pilersaarummik ilisimanninneq siunnerfilimmik suliniuteqarnermut iluaqutaassasooq naatsorsuutigineqarpoq, tassani suleqataasut akuutinneqartut tamarmik anguniakkat assigiit angunissaannik sulissutiginnissallutik. Iliuusissanut pilersaarummik ilisimatitsinermi tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqarnissamut tunngaviasut eqqarsaataasut, aamma najugaqarfissatut neqeroorummi piviusunnngortinneqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Iliuusissanut pilersaarutip ilai suut tulluartaunersut taamaalillutillu najugaqarfimmut tunniunneqartussat pillugit tamatigut immikkut tigussaasumik naliliinerit tunngaviasassapput.

Imm. 6-imut

Kommunalbestyrelsip iliuusissanut pilersaarutaa inummut innarluutilimmut pineqartumut, kiisalu taassuma angajoqqaatut sinniisuanut imaluunniit angajoqqaatut akisussaasuinut tunniunneqartassasooq, aalajangersakkami imm. 6-imi aalajangersarneqarpoq.

Kommunalbestyrelsip inuit pineqartut iliuusissanut pilersaarummik tunineqartut, iliuusissanut pilersaarutip imai pillugit tamatigut ilisimatittassavai. Tamanna inummut ilitsersuisussaataitanerup annertusineqarnera pillugu maleruagassatut paasineqassaaq.

Ilisimatitsineq oqaatsit aammalu periaaseq inuup pisinnaasaqarneranik, ukiuanik inerisimassusaanillu mianerinnittoq atorlugit pissaaq, taamaalilluni inuup atassuteqaatigineqartut paasissallugit.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkami imm. 7-ip malitsigisaanik Naalakkersuisut iliuusissanut pilersaarut pillugu, matumani ilusaa imarisaalu pillugit piumasaqarneq, kiisalu sulinermi piffissalieuussinermik piumasaqarneq aamma naammassinninnissaq pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaannik pisussaaffilerneqarput.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnermut atatillugu ineriartornissamut pilersaarummik suliaqartoqassasooq imm. 1-imi maleruagassap aalajangersarpaa, taannalu iliuusissanut

pilersaarummik kommunimit suliarineqarsimasumit aallaaveqassasoq. Ineriartortitsinissamut pilersaarut ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqalernerup kingorna kingusinnerpaamik qaammatit pingasut ingerlareersut, matumalu kingorna ukiumut minnerpaamik ataasiarluni neqeroorummi aqutsisunit suliarineqartassaaq.

Iliuusissanut pilersaarutip siunertaa aamma siunnerfii aallaavigalugit, ineriartortitsinissamut pilersaarut perorsaanikkut sulinerup nassuiarneqarneranik imaqassaaq, tassani qulakkeerneqassalluni iliuusissanut pilersaarummi siunnerfiit pingaarnerit naammassineqarnissaat. Inunnut innarluutilinnut, ulloq unnuarlu neqeroorummiittunut tamaginnut ineriartortitsinissamut pilersaarutininik suliaqartoqassaaq.

Imm. 2-mut

Ineriartortitsinissamut pilersaarutit ilusissaat imarisassaallu pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut, aalajangersakkami imm. 2-mi pisussaaffilerneqarput.

§ 28-mut

Imm. 1-imut

Ulloq unnuarlu neqeroorutip inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummiinnermini ineriartornera pillugu kommunalbestyrelse ilisimatittassagaa, aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Ilisimatitsissut minnerpaamik killiffimmut nalunaarusiatut iluseqartillugu nassiunneqartassaaq.

Imm. 2-mut

Ulloq unnuarlu neqeroorut siullerpaamik, inuup ulloq unnuarlu neqeroorummiilernerata kingorna kingusinnerpaamik qaammatit pingasut qaangiunneranni, killiffimmut nalunaarusiamik kommunalbestyrelsimut nassiussissasoq, aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Tamatuma kingorna killiffimmut nalunaarusiaq ingerlaavartumik nutarterneqartassaaq aammalu inuk innarluutilik 18-it inorlugit ukioqarpat ukiup affaani ataasiarluni, aamma inuk innarluutilik 18-it sinnerlugit ukioqarpat ukiumut ataasiarluni kommunalbestyrelsimut nassiunneqartassalluni.

Killiffimmut nalunaarusiaq, inuup innarluutillip atugarissaarneranut ineriartorneranullu ataatsimut isigalugu isummerfiunerminni saniatigut, aamma immikkuullarissumik inuup iliuusissanut ineriartortitsinermullu pilersaarutaasa imarisaannut sanilliullugu, inuup killiffia pillugu kommunalbestyrelsimut paasissutissiiviusaaq.

Imm. 3-mut

Inuup peqqissusaatigut imaluunniit inuuniarnikkut atugarisaatigut annertuunik allanngortoqarsimappat imaluunniit ilimagineqarpat ulloq unnuarlu neqeroorummit killiffik

pillugu nalunaarusiap saniatigut imm. 2 naapertorlugu aamma kommunalbestyrelsip ilisimatinneqarnissaa imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq.

Allannguutit annertuut assersuutigalugu tassaasinnaapput, inuup pisinnaasaqarnera tassanngaannartumik annertuumik sanngiillisoq, inuup pissusilersortarnera allanngortoq aammalu imminooariarnissaa sakkortuumik aarlerinaateqartoq, tassanngaannartumik napparsimalersoq imaluunniit assersuutigalugu timikkut tarnikkullu innarluuteqalerluni imaluunniit innarluuteqarnera allanngorluni misissorneqartoq il.il. Allannguutit annertuut aamma makkuusinnaapput inuup ilaqutaanut tunngasut imaluunniit attaveqarfiinut tunngasuusinnaapput, assersuutigalugu angajoqqaatut sinniisuusoq imaluunniit qanigisaasoq alla, ilanngullugu isumassuisut, toqukkut qimaguppat.

Allattukkat tamakkiisuunngillat. Ulloq unnuarlu neqeroorutip inummut tunngasuni allannguutit annertuut suulluunniit pillugit kommunalbestyrelse ilisimatissavaa.

Imm. 4-mut

Killiffimmut nalunaarusiap ilusissaa imarisassaalu pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassasut aalajangersakkami imm. 4-mi pisussaaffilerneqarput.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat manna malillugu inuk taperserneqarnissaaq pillugu innersuunneqartussaq paasissutissanik imminut tunngasunik, inuup tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsinerata aalajangersarnissaanut pisariaqartutut isigineqartunik, kommunalbestyrelsip inuk innarluutilik tunniusseqqullugu piumaffigisinnaagaa, aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq.

Tamatuma saniatigut peqqissutsimut paasissutissanik, inuup tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsineranik aalajangersaanissamut pisariaqartunik, pissarsinissaaq siunertaralugu, kommunalbestyrelsip inuk nakorsamit misissortissasoq piumaffigisinnaagaa aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersagaq pinngitsaaliissummik misissortitsinissamik periarfissiinngilaq.

Imm. 2-mut

Inummut innarluutilimmut tunngasut, inuup tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsineranik aalajangersaanissamut attuumassuteqartut pillugit paasissutissanik oqartussaasunit allanit piniarnissamut, kommunalbestyrelse inummit innarluutilimmit akuersissummik piniassasoq aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Angajoqqaatut sinniisut aamma angajoqqaatut akisussaasut paasissutissiisussaataasunut aamma ilaapput.

Akuersissummik piniartoqartarnissaa aalajangersakkatigut piumasaqaataavoq.

Ilisimatinneqareerluni akuersissut matumani pineqarpoq, tassa kommunimi sulliisisoq,

inummut innarluutilimmut paasissutissanik inuup innarluutillip pisariaqartitaanik tunniussissasoq. Taamaalilluni akuersissut paasissutissat amigartut tunngavigalugit tunniunneqartoq akuersissutinngorsinnaavoq atorsinnaanngitsoq.

Imm. 3-mut

Inuk pineqartoq nammineq akuersisinnaanngikkaangat, akuersissummik peqqaarnani, aamma angajoqqaatut sinniiseqarsimaguni sinniisigisaanit imaluunniit angajoqqaatut akisussaasuanit akuersissummik peqqaarnani, kiisalu paasissutissat inuup soqutigisaasa pingaarluinnartut illersornissaat pillugu pingaaruteqarluinnartuusut naliliisoqarpat, paasissutissanik attuumassuteqartunik piniarnissaq aalajangersakkami periarfissaqartinneqartoq imm. 3-mi maleruagassap aalajangersarpaa.

§ 30-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1 § 60-imut aamma § 61-imut ataneqartillugu isigineqassaaq, tassani tapersiinnissaq pisariaaruppat, kommunalbestyrelsip inummut innarluutilimmut tapersiinnermik unitsitsinissamik imaluunniit allanngortitsinissamik pisussaaffeqarnera pineqarpoq.

Inuk Inatsisartut inatsisaat manna malillugu taperserneqartoq, tapersiivigineqarnissamut pisinnaatitaaginnarnissaanut pingaaruteqartut pillugit kommunalbestyrelsimut inummut aamma peqqissutsumut inooqatigiinnermullu tunngasunik kapitali 8 naapertorlugu inuk innarluutilik suli taperserneqarnissaminik pisinnaatitaaneranut imaluunniit kapitali 9 naapertorlugu ulloq unnuarlu najugaqarfinni najugaqartussatut innersuunneqarneq pillugit paasissutissiisussaataasooq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Paasissutissiisussaataanermi inuup tapersersorneqarsinnaatitaaneranut pingaaruteqarsinnaasut paasissutissat tamarmik pineqarput. Paasissutissiisussaataasunut aamma angajoqqaatut sinniisuusoq imaluunniit angajoqqaatut akisussaasut pineqartunut ilaapput.

Imm. 2-mut

Inummut tapersiissutaasumik pisariaqartitsisimanngitsumut, taamaalillunilu taperneqarnissaminik pisinnaatitaasimanngitsumut tapersiisoqarsimatillugu, matumani tapersiisutigineqartoq akilerneqassasoq atortullu allat ilanngullugit, utertillugit piumasaqarnissamut imm. 2-mi kommunalbestyrelse pisinnaatinneqarpoq. Utertitsilluni akiliisoqassasoq imaluunniit atortunik utertitsisoqassasoq pillugu aalajangerneq tapersiissutaasartut atorunnaarsinnissaat pillugu aalajangiinermut atatillugu aalajangerneqassaaq.

Kommunalbestyrelsip tapersiissutaasup utertillugu akilernissaanik piumasaqarsinnaaneranut piumasqaataavoq, tapersiissutaasumut pisinnaatitaajunnaarsimaneq, inuup, taassuma angajoqqaatut sinniisuata imaluunniit angajoqqaatut akisussaasuisa ilisimasimassagaat.

Taamaalilluni aatsaat piffissamit, tapersiissutaasoq pisariaarussimasoq inuit pineqartut ilisimalerneranit, tapersiissutaasoq utertillugu akilerneqassasoq piumasarineqarsinnaalissaaq.

Imm. 3-mut

Tapersiissutaasup imm. 3 naapertorlugu pisussaaitaanani tiguneqartarsimasup, utertillugu akilerneqarnissaa tapersiissutillu utertillugu tunniunneqarnissaa pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaasut, Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput. Maleruagassat taakkua assersuutigalugu, qaqugukkut utertitsilluni akiliinissamut piffissarititaasut aamma ernialersuinerit il.il. pillugit tunngassuteqarsinnaapput.

§ 31-mut

Imm. 1-imut

Oqartussaasut paasissutissat allatorneqarsimasut inummut tunngasut, matumani paasissutissat inunnut tunngasut mianernartut ilanngullugit, suliani aalajangersimasuni paarlaasseqatigiissutigisinnaagaat ingerlateqqillugillu aalajangersakkami imm. 1-imi naqissuserneqarpoq. Suliaqartut suliaq aalajangersimasoq pillugu suliaasaqarfiit assigiinngitsunik suliallit akornanni suliaqartunik allanik oqaloqateqartarnissartik akulikitsumik pisariaqartilertarmassuk aalajangersakkami tunngaviuvoq. Taamaalilluni inunnut innarluutilinnut suliaasaqarfimmi suliaqartut suliaq aalajangersimasoq pineqartoq pillugu suliaqarneranni tapersorneqarnissaat aalajangersakkami siunertaavoq.

Paasissutissanik katersuinerup suliap sularineqarneranut pingaaruteqarnissaa piumasaqaataavoq aammalu siunertaq erseqqarissumik piviusorsiortumik tunngaveqassasoq piumasaqaataalluni. Tamatuma saniatigut paasissutissat katersorneqartut suliamut attuumassuteqartuussapput anguniakkallu angunissaanut paasissutissat pisariaqartuinnaat sinnerlugit katersuisoqassanngilaq.

Aalajangersagaq naapertorlugu paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq taamaallaat oqartussaasut aalajangersakkami taaneqarsimasut akornanni pisinnaavoq.

Inunnik paasissutissanik sularinnittarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnera pillugu peqqussummi §§ 6-imiit 8-mut aalajangersakkanut Inatsisartut inatsisaat manna ilaammat, aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Inuup innarluutillip, angajoqqaatut sinniisup imaluunniit angajoqqaatut akisussaasup oqartussaasut akuersarneri aallaavittut pisariaqartinneqartut oqartussaasut akornanni paasissutissanik paarlaasseqatigiittarnerit pillugit aalajangersakkattaq naqissuserpaa, taamaattorli imm. 2 takuuk.

Imm. 2-mut

Imm. 1 naapertorlugu akuersisoqarusunnigippat, imaluunniit pissutsit allat pissutigalugit akuersineq pissarsiarineqarsinnaannigippat, taava aalajangersakkap imm. 2-ani aalajangersarneqarpoq paasisutissat inunnut tunngasut, matumani paasisutissat inunnut tunngasut mianernartut ilanngullugit, paarlaanneqarsinnaasut, suliami pissutsit, matumani inuup inatsisitigut illersugaaneranut iluaqutaasussaartoq nalilerneqarpat.

§ 32-mut

Imm. 1-imut

Innuttaasut tamarmik nalunaaruteqartussaataitanerat nalinginnaasoq aalajangersakkami pineqarpoq.

Inuk innarluutilik atugarissaarneranik, peqqissusaanik imaluunniit ineriartorneranik ulorianartorsiortinneqarluni inuusoq innuttaasutut paasisimasaqarfigileraanni nalunaaruteqartussaaneq atuutilertarpoq.

Nalunaarutiginninneq qanoq pissanersoq pillugu piumasqaateqartoqanngilaq. Allakkatigut imaluunniit nammineq ornigunnikkut saaffiginnissutaasinnaavoq. Aamma e-mail imaluunniit oqarasuaat atorlugu nalunaaruteqartoqarsinnaavoq.

Nalunaarutiginninnerup tigungera kingorna nalunaaruteqarnerup itisilerneqarnissaa kommunalbestyrelsimit pisariaqartinneqarsinnaavoq. Nalunaarutiginninneq pillugu paasisutissanik amerlanerusunik pissarsinissaq siunertaralugu kommunip innuttaasoq nalunaarutiginnissimasoq attavigissallugu toqqarsinnaavaa.

Inuk innarluutilik taparserneqarnissaminik pisariaqartitsisoq ilimagineqarpat kommunalbestyrelse § 36 tunngavigalugu pisussaataitaavoq inuup innarluutillip inuunermini atugai misissussallugit. Taamaattoqarpallu inuup tapersiivigineqarnissaa pillugu neqerooruteqarnissamik kommunalbestyrelse pisussaaffeqarpoq.

Nalunaaruteqartussaataitaneq inuup pisussaaffigaa. Taamaalilluni inuk innarluutilik ikorneqarnissamik pisariaqartitsisoq ilimagineqartorlu pillugu paasisaqaraanni ernumassuteqarneq qisuariarfigissallugu aamma iliuuseqarfigissallugu innuttaasumut pisussaaffiuvoq. Taamaalilluni kommunalbestyrelsimi isumaginninnermi ingerlatsiviup attavigineqarnissaa inummit ataatsimit pisussaataitaaffiuvoq, taamaalillunilu inuk innarluutilik pillugu ernumassuteqarnerminik apuussisussaataitaalluni.

Inummit atiminik taasisimangitsumit nalunaarutiginninnermik kommunalbestyrelse tigusaqaruni kommunalbestyrelse siunnersuummi § 36 tunngavigalugu inuup innarluutillip atugarisaanik misissuissaaq, tamanna inummit atiminik taasisumit taasisimangitsumilluunniit pisimappat apeqqutaanngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq qaammatisiutit ullui malillugit sulisoqartarnermik aallaaveqarpoq, ima paasillugu, tassa kommunalbestyrelsip assersuutigalugu nalunaarutiginninneq marlunngornermi tiguppagu, taava kingusinnerpaamik marlunngornerup tulliani nalunaarutiginninnermik tigusaqarsimaneq pillugu allakkatigut uppersaammik nassiussisoqassaaq. Qaammatisiutit ullui ilivitsukkaat tunngavigalugit sulisoqartarpoq, taamaattumik nalunaarutiginninneq qassinut tiguneqarsimaneq pingaaruteqanngilaq.

Nalunaarutigiinittup nalunaarutiginninneranik kommunip tigusaqarsimanageranik, taamaalillunilu inuup innarluutillip atugaanik misissuinissamut akisussaaffimmik tiguisimasoq uppersaammik nalunaarutiginnittup erseqqissumik ilisimatinneqarnissaa pillugu kissaateqarnermik aalajangersagaq aallaaveqarpoq.

Kommunalbestyrelsip uppersaataa taamaallaat nalunaarutiginninnerup kommunalbestyrelsimit tiguisimanageranik allakkatigut uppersaataavoq. Taamaattumik uppersaat nalunaarutiginninnerit ataasiakkaat pillugit kommunalbestyrelsip qanoq iliorniarniarnerluni isumaliutersuutaanik imaqqassanngilaq. Inuup nalunaarutiginnittup taamaalilluni inummut ernumassutini tunngavissaqarnermoq imaluunniit nalunaarnermi kommunalbestyrelsip inuup atugarisaanik misissuinnermik aallartitsinneranik kinguneqassanersoq imaluunniit inummut kommunalbestyrelse tapersiinnermik aallartitsissanersoq il.il. piumasagaatigisinnaanngilaa paasissallugu.

Maluginiarneqassaaq nalunaarutiginnittoq nalunaarutiginninneq tunngavigalugu suliameq qataasutut (illuatungiliuttut) inississanngimmat. Inuk nalunaarutiginnissimasoq taamaammatt suliap ingerlaneranik ilisimatinneqassanngilaq kiisalu kommunalbestyrelsip suliarisassatut suliarinngisassatulluunniit aalajangiinneranik naammagittaalliuutiginnissinnaanermik pisinnaatitaaffeqarani. Inuk nalunaarutiginnittoq suliameq qataanngimmat, suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaaneq pisortat ingerlatsinnerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit malillugu taamaallaat pisinnaavoq, matumani inuup nammeneq paasissutissat tunniussai ilanngullugit.

§ 33-mut

Imm. 1-imut

Sulisut aalajangersimasut sakkortusisamik nalunaarutiginnittussaataanerit maleruagassami aalajangerneqarpoq, taakku inunnik innarluutilinnik akissarsiutigalugu sullissinnerminnut atatillugu inunnut innarluutilinnut attaveqartarput, taamaammallu inuup innarluutillip pisariaqartitaanut ilisimasaqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaalluni. Taakku perorsaasuukkajupput, ilinniartitsisuullutik, kigutigissaasuullutik, nakorsaallutik peqqissaasuullutillu tamatuminnga ilisimasaqalersartut.

Sakkortusisamik nalunaarutiginnittussaataaneq, sulisutut suliamut ilisimasaqartutut suliaqarnerminnut atasumik inuup innarluutillip eqqortumik tapersersorneqarneranik ernumagisaqarneranni taamaallaat pissaaq. § 32 malillugu nalinginnaasumik nalunaarutiginnittarnerup akerlianik, tassani pineqarmata inuup innarluutillip avatangiisai ernumanartortaqarnerisut, imaluunniit inuk innarluutilik atugarliorpasittoq, taava § 33 malillugu sakkortusisamik nalunaarutiginnittussaataanermi pineqarpoq, inuup innarluutillip tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinera, imaluunniit tapersersuut pineqartoq naammangitsoq. Uani sulianik ilisimasallip ilimasuutai, taakku inuup innarluutillip ataatsimut isiginnilluni tapersersorneqarnissamik pisariaqartitaanik tunngaveqartut, pineqarput.

Aalajangersakkap iluani inuit sullissisut nalinginnaasumik suliaminnut atatillugu inatsisit malillugit imaluunniit suliffiup iluani malitassat malillugit nipangiussisimasussaataapput. Assersuutigalugu nakorsat pisortani sulisut allat assigalugit inatsisitugut nipangiussisimasussaataapput. Nalinginnaasumik nipangiussisimasussaataaneq taamaattoq taamaattumik siunnersuut manna malillugu sakkortusisamik nalunaarutiginnittussaataanermi tunuartinneqassaaq. Taamaattumik sulianik suliaqartartut taaneqartut taakku, naak nalinginnaasumik nipangiussisimasussaataagaluarlutik, siunnersuut manna malillugu pisussaataapput kommunalbestyrelsimut nalunaarutiginnissallutik, aamma pisuni inatsisit maleruagassallu allat malillugit nipangiussisimasussaataagaluarlutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ullorsiutit malinneqarput, imaappoq, assersuutigalugu kommunalbestyrelse nalunaarutiginnissumik marlunngornermi tigusiuni, taava tiguisimanermut uppersaammik kingusinnerpaamik marlunngornermi tulliuttumi nassiussisoqassaaq. Ullorsiutini ullut ilivitsukkuutaat atorlugit naatsorsuisoqartarpoq, taamaalilluni nalunaarutiginninnermik tigusinermi qassinut tiguneqarsimanera pingaaruteqanngilaq.

Nalunaarutiginnittup, kommunalbestyrelsip nalunaarutiginninnermik tiguisimaneranik, taamaattumillu inummut innarluutilimmut pissutsit pillugit misissuinissap akisussaaffigineqarneranik tiguserata, erseqqissumik nalunaarutigineqarnissaata kissaatigineqarnera aalajangersakkap aallaavigivaa.

Kommunalbestyrelsip uppersaataa taamaallaat allakkatigut kommunalbestyrelsip nalunaarutiginninnermik tiguisimaneranik uppersaataavoq. Taamaamat kommunalbestyrelse nalunaarutiginninnermi pineqartumi suniarnersoq pillugu uppersaamma allassimasoqassanngilaq. Inuup nalunaarutiginnittup taamaamat inummut ernumassutimi tunngaveqarsimaneranik imaluunniit kommunalbestyrelsip inummut pissutsinik misissuinissaanut aallartitsinermik nalunaarutiginninneq kinguneqarsimansoq, imaluunniit kommunalbestyrelsip inummut tapersiineq aallartissimaneraa il.il., pillugit paasitinneqarnissaq pisinnaatitaaffiginngilaa.

Maluginiarneqassaaq nalunaarutiginnittoq nalunaarutiginninneq tunngavigalugu suliami peqataasutut (illuatungiliuttut) inississanngimmat. Inuk nalunaarutiginnissimasoq taamaammat suliap ingerlaneraniq ilisimatinneqassanngilaq kiisalu kommunalbestyrelsip suliarisassatut suliarinnngisassatulluunniit aalajangiineraniq naammagittaalliuutiginnissinnaanermik pisinnaatitaaffeqarani. Inuk nalunaarutiginnittoq suliami peqataannngimmat, suliasamat tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaaneq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit malillugu taamaallaat pisinnaavoq, matumani inuup nammineq paasissutissat tunniussai ilanngullugit.

§ 34-mut

Imm. 1-imut

Nr. 1-imut

Ataqatigiissumik pitsaaliuillunilu suliniuteqarneq aalajangersakkap qulakkiissavaa, tamannalu kommunimut nuuffigineqartumut, inummumut innarluutilimmumut kommunimut nuussimasumut, inuk innarluutilik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarpat, ulluinnarnilu isumassorneqarnera qanigisanit isumagineqarpat, taava tapersiinissamik pisariaqartitsineq sapinngisamik piaarnerpaamik kommunimut nuuffigineqartumut ilisimatitsissutigineqarnissaa aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Amerlanertigut imaakkajuttarpoq, § 38 malillugu inummumut innarluutilimmumut tapersiinissamik aningaasaliisoqareersimalluni, kiisalu § 40 malillugu qanigisaasunut aningaasatigut tapersiinissamik aningaasaliisoqareersimalluni.

Aalajangersakkamut tunuliaqutaasoq unaavoq amerlanertigut pineqartarmat inuk innarluutilik annertuumik ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisoq eqqarsaatigalugulu, inuup nammineq angerlarsimaffimmini qanigisaminit isumassorneqartumut qinigassaq alla tassaammat siunnersuummi § 48 malillugu ulloq unnuarlu neqeroorummut innersuunneqarnissaa. Inuup tapersorneqarnermik pisariaqartitaminik suli pisarnissaa aamma inuup atugarissaarnera navianartorsiortinneqassanngitsoq aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Nr. 2-mut

Siunnersuummi kapitali 9 malillugu inuk innarluutilik najugaqarfissatut neqeroorummut innersuunneqarsimappat, namminerlu piumassutsini malillugu kommunini qimassimappagu, ataqatigiissumik pitsaaliuillunilu suliniuteqarnermi kommune nuuffigineqartoq piffissaq siusinnerpaaq atorlugu inummumut innarluutilimmumut tapersiinissamik pisariaqartitsineq pillugu ilisimatinneqassasoq aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Inuit innarluutillit siunnersuummi kapitali 9 malillugu najugaqarfissatut neqeroorummik neqeroorfigineqarsimasut pineqarmata aalajangersakkap tunuliaqutigaa. Inuup

pisariaqartitaminik aammalu taamaalilluni inuup atugarissaarneranut navianartorsiortinneqannginnerani, inuup suli tapersiissutinik pisarnissaa aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Nr. 3-mut

Inuk innarluutilik, siunnersuummi kapitali 8 malillugu tapersorsorneqarnissamik aningaasaliiffigineqartoq, namminerlu piumassutsini malillugu kommunini qimassimappagu, ataqatigiissumik pitsaaliuillunilu suliniuteqarnermi kommune nuuffigineqartoq piffissaq siusinnerpaaq atorlugu inummut innarluutilimmut tapersiinissamik pisariaqartitsineq pillugu ilisimatinneqassasoq aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Kapitali 8 malillugu inuk tapersorsorneqanngikkuni atugarissaarnerata navianartorsiortinneqarsinnaanera kommunalbestyrelsip nalilerpagu, taama pisoqarnerani kommunit akornanni nalunaarutiginninnermik pisoqassasoq aalajangersakkami taamaallaat piumasarineqarpoq.

Imm. 2-mut

Paasissutissat pisariaqartinneqartut nassiunneqarnissaat aalajangersakkap qulakkiissavaa, taamaalilluni kommune nuuffigineqartoq ajornartorsiutit suunerinut paasinnipallassinnaaniassamat tapersiissutinillu aallartitsilluni. Aalajangersakkami paasissutissanik nutaanik katersinissaq piumasaqaataanngilaq, taamaallaat kommunip qimanneqartup paasissutissat pigeriikkami nassiunnissaat piumasarineqarluni. Paasissutissat iliuusissanut pilersaarutaasinnaapput, oqarasuaatikkut oqaluunnernit allakkiaasinnaallutik, inummut ilaquataasunullu nalilersuinerusinnaallutik, suleqatikkuminartuuneq pillugu paasissutaasinnaallutik il.il.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkat imm. 1-imi 2-mi allassimasut ilaqutariit inummik innarluutilimmik ilallit Kalaallit Nunaata avataanut nuunneranni taamatuttaaq atuupput. Ataqatigiissumik pitsaaliuillunilu suliniuteqarneq aalajangersakkamut pingaaruteqarpoq, tassani Kalaallit Nunaata avataani kommune nuuffigisap sapinngisamik piaarnerpaamik, inuup innarluutillip, kommunimut nuuttup, tapersorsorneqarnissaminik pisariaqartitsissaguni pisariaqartitsinissaanik, sapinngisamik piaarnerpaamik ilisimatinneqarnissaa aalajangersakkap qulakkiissavaa.

§ 35-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarnermut ataqatigiimmik aaqqissuussinermik pilersitsinissaannut Naalakkersuisut pisinnaatippai, taassuma § 32-imit 34-imut nalunaarutiginninnerit nakkutigisinnaassavai, aamma taamaaliornikkut nalunaarutiginnittarnerit qanoq amerlatigineranni sunillu imaqarnerannik pitsaanerusumik

tamakkiisumik isigineqarsinnaalissallutik. Nalunaarsuutitut Naalakkersuisut akisussaasuussapput.

Imm. 2-mut

Nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarnermut ataqtigiimmik aqqissuussinermut ingerlatsinissamut, nalunaarsukkanik nakkutiginninnissamik katersinissamillu, maleruagassanik erseqqinnersunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerannik aalajangersakkap pisinnaatippai.

§ 36-mut

Imm. 1-mut

§ 25 malillugu qulaajaaneq aallartinneqassanersoq aalajangiiffiginarlugu, paasissutissat nalunaarutiginninnermi tunniunneqartut ima pissuseqarnersut, kommunalbestyrelse piaarnerpaamik, taamaattorli kingusinnerpaamik ullut suliffiit 5-it ingerlaneranni aalajangiissasoq, aalajangersakkap aalajangersarpaa.

Taamaattumik kommunalbestyrelsip aallarniutigalugu nalunaarutiginninnerup qanoq uppernassuseqartiginera nalilersussavaa. Inuk, ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisoq pasitsaanneqarpat, kommunalbestyrelsip qulaajaaneq aallartissavaa.

Aalajangerneq allaganngorlugu suliarineqassaaq aamma nalunaarutiginninnermut ilanngullugu toqqorneqassalluni.

Imm. 2-mut

Qulaajaanissap aallartinnaasanut piffissaliineq tassaavoq piaarnerpaamik pissasoq aamma nalunaarutiginninnerup tiganeranit kingusinnerpaamik sapaatip akunneri marluk kingorna pissasoq.

Imm. 3-mut

Nalunaarutiginninneq pissutsinut sakkortuunut tunngassuteqarpat, soorlu allatorneqarsimasutut uku pineqarpata, paarinerlugaaneq, persuttaagaaneq kinguaassiuutitigullu atornerlugaaneq, taava kommunalbestyrelse piaarnerpaamik taamaattorli kingusinnerpaamik ullut suliffiit pingasut kingorna qulaajaanermik aallartitsissalluni iliuuseqarnissamut pisussaaffeqartoq aalajangersakkap aalajangersarpaa. Nukinginnartumik tapersiisoqassanersoq, utaqqiisaagallartumik atuussinnaasumik aamma inummut innarluutilimmut illersuutaasinnaasumik, inuup innarluutillip pisariaqartitaanut atatillugu itinerusumik siunnerfeqarnerusumik eqqornerusumillu tapersiissutissatut iliuusissat qulaajaaffigineqarnissaata tungaanut atuussinnaasumik kommunalbestyrelse isummissasoq aalajangersakkap piumasaqaatigaa.

Taamaalilluni kommunalbestyrelse erngerluni qanoq iliuuseqassasoq aalajangersakkami peqquneqarpoq, matumani kingusinnerpaamik ullut suliffiusut 3-t iluanni § 38, imm. 4 malillugu ikiorsiissutaagallartut aallartinneqarsimassasut aamma § 25, imm. 1 malillugu qulaajaaneq isumagineqarsimassasoq.

Piffissaliineq sivikillisaq 3-nik aalajangersimasunik sakkortuumik sumiginnaasoqartillugu atorneqassaaq;

1) Paarinerlugaaneq: Paarinerlugaaneq ima paasineqassaaq tassa timikkut sumiginnaaneq, tassani inuk innarluutilik ajortumik kinguneqartumik pineqartoq imaluunniit amigartumik paarineqarnermigut paaqqutarineqarnermigullu timikkut sakkortuumik tujormitinneqartoq. Assersuutit tassaasinnaapput, inuk innarluutilik pitsaasunik iluamik nerineq ajortoq imaluunniit silap pissusaanut naleqquttunik atisaqanngitsoq. Paarinerlugaaneq aamma pisinnaavoq, inuk iliuitsinik nikanarsaataasunik pineqarpat imaluunniit oqaatsikkut nikanarsagaappat. Assersuutit allattorneri tamakkiisuunngillat.

2) Persuttagaaneq: Persuttagaaneq ima paasineqassaaq tassaasoq iliuseq imaluunniit sioorasaarineq, qanorluunniit siunertaqaralaruni inuup innarligassaannginneranik ajoqusiiinnaasoq imaluunniit inummik innarluutilimmik ersilersitsisoq, anniartitsisoq imaluunniit ajoqusiiisoq. Persuttagaaneq inummut innarluutilimmut toqqarlugu persuttaaneruppat imaluunniit inuk persuttaanermik takunnittuusimappat tamanna atuuppoq. Persuttagaaneq nammineq piaaraluni iliusaasinnaavoq imaluunniit kamaammerujussuarnermi iliusaasinnaalluni.

3) Kinguaassiuutitigut atonerlugaaneq: Kinguaassiuutitigut atonerlugaaneq ima nassuiarneqassaaq, tassaasoq inuit akornanni nammineq piumassuseq aallaaviginagu aamma naligiissuseqannginneq tunngavigalugu kinguaassiuutikkut iliuseq aamma inuup innarluutillip nammineq kinguaassiuutitigut pisariaqartitaanik isumaginniffiunngitsoq.

Kinguaassiuutitigut atonerlugaanermut assersuutit tassaasinnaapput:

- inuk innarluutilik nammineq naameerluni oqarsinnaanngitsoq, kisianni timimigut takutikkaa kinguaassiuutitigut attaveqarneq kissaatiginagu.
- inuk innarluutilik kinguaassiuutitigut iliuitsimut peqataanissamat timikkut imaluunniit tarnikkut pissaaneq atorlugu pinngitsaalineqartoq.
- innarliisup inuup innarluutillip nammineersinnaannginnera imaluunniit nammineq pissaanini tunngavigalugu atonerluppagu.
- Kinguaassiuutitigut attaveqatigiinneq taamaallaat innarliisup pisariaqartitaanik aallaaveqarpat.

Imm. 4-mut

Inummik innarluutilimmik paarsinerluisoqartoq, persuttaasoqartoq imaluunniit kinguaassiuutitigut atonerluisoqartoq pillugu pasitsaassisoqarsimatillugu kommunalbestyrelse erngerluni politiinut nalunaarutiginninnissaaq. Politiinut nalunaarutiginnittoqassappat isumaginninnermi qulaajaanerup naammasseqqaarneqarnissaa utaqqineqassanngilaq.

Kommunalbestyrelsip qulaajaaneq ingerlanneqassasoq pillugu aalajangiinera politiit pisoq pillugu misissuineranut attuumassuteqanngilaq.

Kommunalbestyrelsip taamaalilluni politiinut nalunaaruteqarneq pissutigalugu kommunip qulaajaanissaa kinguartissanngilaa, soorlu kommunalbestyrelsip aamma qulaajaaneq ingerlasoq, politiit ingerlasumik misissuinerat imaluunniit assingusumik suliaqarnerat innersuussutigalugu, unitsissanngikkaa imaluunniit allatut iliorluni atorunnaarsissanngikkaa imaluunniit allatigut unitsissanngikkaa.

Imm. 5-imut

Pisuni kommunalbestyrelsip nammineerluni nalunaarutiginninnerlu tunngaviginagu, inuk innarluutilik ernumanartunik atugaqartoq paasippagu, taava aalajangersakkap aalajangersarpaa aalajangersakkami imm. 1-imiit – 4 ilanngullugu piffissaliineq pillugu piumasqaatit assinganik kommunalbestyrelse piffissaliineq pillugu piumasqaateqarfigineqassasoq.

§ 37-mut

§ 37-imi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq, inunnut innarluutilinnut, inummullu innarluutilimmut ilaquataasunut, nalinginnaasumik siunnersuisarnermut ilitsersuisarnermullu tunngassuteqarpoq.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelse inunnut innarluutilinnut siunnersuissasoq aamma ilitsersuissasoq imm. 1-imi aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersagaq malillugu siunnersuineq, inuup innarluuteqarnerata malitsigisaanik, ataasiakkaat ulluinnarni aporfissa, anigorniarnissaannut periarfissaasa patajaallisarneqarnissaannik siunertaqassaaq.

Inuup innarluutillip aalajangersagaq malillugu siunnersorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarneranut, inuk siunnerfigineqartuni ilaassasoq imaluunniit Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsissasoq piumasqaataanngilaq. Inuup inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2-mi nassuiarneqartumik innarluuteqarnera, aammalu inuup ulluinnarni innarluuteqarnermi malitsigisaanik aporfeqartarnermik misigisaqartarnera naammapput.

Siunnersuinissamik pisariaqartitsinerup annertussusaata nalilersornissaa, aammalu periarfissat kommunimi atuuttut imaluunniit oqartussat allat suleqatigalugit periarfissaatinneqalersinnaasut naliliiffigineqarnerat aallaavigalugu siunnersuineq qanoq aaqqissuunneqassanersoq kommunalbestyrelsip isummerfigissava.

Siunnersuineq paasissutissani ataasiakkaaniissinnaavoq, suliassatigut ajornartorsiuteqarnerani ikiuunnerusinnaavoq, oqartussanut allanut attaveqartitsinermiissinnaavoq, imaluunniit pisariaqartitsineq apeqqutaalluni ingerlaavartumik attaveqatigiittarnissaq pineqarsinnaalluni.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq inuit innarluutillit ilaquataat siunnersorneqartassasut, nalilerneqarmat aamma qanigisaasut inunnu innarluutilinnut qanigisatut siunnersorneqarnissaminnik pisariaqartitsisartut. Taanna periarfissaq aalajangersakkami siunnersuutaavoq.

Siunnersuinerup siunertaraa ilaatigut qanigisaasut innarluutaasoq pineqartoq pillugu pitsaanerusumik ilisimasaqarnerulernissaat anguniarneqassasoq, ilaatigut ilaquataasoq inummik innarluutilimmik qanimut najuitillugu ulluinnarni ingerlallualernissaa siunertaralugu tapersersorneqassasoq.

Kina inummut innarluutilimmut ilaquataasutut isigineqassanersoq killissalersorneqarneranut atatillugu immikkut suliaq pillugu nalilersuineq apeqqutaassaaq. Nalilersuinermi inummut innarluutilimmut attaveqarneq piviusoq pingaartinneqassaaq. Aammattaaq inuup inummut innarluutilimmut qanoq isumassuina aamma ikiuisarnera naliliinermi pingaartinneqarlutik isigineqassapput. Taamaalilluni ilaquataasup inuullu innarluutillip akornanni piviusumik attaveqatigiittoqassaaq, akulikitsumik attaveqatigiiffiusumik. Ilaqutaasorli pillugu paasinnittaaseq nerukippallaamik nassuiarneqartariaqanngilaq.

Siunnersuineq ilitersuinerluunniit peqqissartilluni oqaloqatigiinnertut, atortorissaarutini ikiuutaasunik toqqaaniarnermi siunnersuinerlutut kiisalu atortorissaarutit ikiuutaasut taakku atornissaanut ilitersuinerlutut pisinnaasoq aalajangersakkap immikkoortuani 1-imi, nr. 1-3-mi aalajangersarneqarpoq, allatorneqartulli tamakkiisuunngillat.

Imm. 1 malillugu peqqissartilluni oqaloqatigiinnertut siunertaavoq innarluuteqalersimanerup kingunerisaanik misigissutsikkut kingunerlutsitsinerup, imaluunniit assersuutigalugu meeqqap innarluuteqareerluni inunngorsimaneranik nassuersinnaanerup suliarinissaa, taamaalilluni inuup innarluutillip qanigisaatalu tapersiissut pisariaqartinneqartoq tigusinnaaniassammassuk. Aalajangersakkammi sullinniarneqartut tassaasinnaapput inuk innarluutilik soorlu aamma taassuma qanigisaasinnaasut, tamatuminnga pissuteqartumik inuunerminni sunnerneqartut.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu siunnersuineq immikkoortutut ikiorsiissutaasinnaavoq imaluunniit Inatsisartut inatsisaat malillugu imaluunniit inatsisit allat malillugit tapersiinnissamut atatinneqarsinnaalluni imm. 2-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi aalajangerneqarpoq.

Imm. 3-mut

Siunnersuineq aamma ilitersuineq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaassasut imm. 3-mi pisussaaffilerneqarput.

§ 38-mut

§ 38-mi nutaajusumi aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi, kommunalbestyrelsip inunnut innarluutilinnut tapersiissutigisinnaasaanut killissaliussat pingaarnerit aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Inuup innarluutillip pisariaqartitsineranut tamanna pingaaruteqartutut isigineqartariaqarpat, Inatsisartut inatsisaanni kapitali 8 naapertorlugu tapersiisarneq pillugu imaluunniit kapitali 9 naapertorlugu najugaqatigiffinni najugaqarneq pillugu aalajangersakkat tunngavigalugit kommunalbestyrelse aalajangiisassasq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq.

Innuttaasup, taassuma suliami sinniisuata qinnuteqarneratigut imaluunniit kommunalbestyrelsip nammineq ingerlataanik aalajangiisoqarsinnaavoq.

Tapersiissutip inuup innarluutillip pisariaqartitsineranut pingaaruteqartutut pissuteqartinneqarnissaanik piumasaaqat, pisariaqartitsinerit tamarmik tapersiinermik kinguneqarneq ajornerinik kinguneqarpoq. Tapersiinermut aalajangiiffigineqartussamut, tapersiineq qanoq pingaaruteqartiginersoq aallaaviatigut inuup ataasiakkaap tapersiinissamik pisariaqartitai, ilaatigullu tapersiinerup ilusaa aallaavigalugit, nalilersuineq pissaaq. Aalajangiinermi tunngaviusup atituujunissaa peqatigisaanik siunertarinqarmat erseqqissarneqassaaq, taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni tapersiinissamut periarfissat inummut ataasiakkaamut pissutsit nalilersorneqarnerinut naleqqiullugu, siunertarisamut naleqquttutut isigineqartillugu kommunalbestyrelsip tapersiissummik tunisisinnaanissaa akornuserneqassanani.

Imm. 2-mut

Inuk innarluutilik inuup pisariaqartitaannik pisinnaasaqarneranillu aalajangersimasumik ataasiakkaatigullu nalilersuineq tunngavigalugu tapersiivigineqassanersoq pillugu kommunalbestyrelse aalajangiisassasq imm. 2-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi aalajangersarneqarpoq. Nalilersuinerup ilaatut siullertut, inuk innarluuteqarnerisq aallaaviatigut paasinarsisineqassaaq. Nalilersuineq taanna Inatsisartut inatsisaanni innarluuteqarnerup nassuiaassutaa § 6, imm. 2-miittoq aallaavigalugu pissaaq. Inuk innarluuteqarnerisq pillugu nalilersuineq, pisariaqartunit annertunerussanngilaq. Inuup innarluutaa ersarissuusinnaavoq, assersuutigalugu inuk avatiminik 1-imik arlalinnilluunniit amigaateqarpat. Pisuni taamaattuni annertunerusunik misissuinissaq pisariaqanngilaq. Pisuni allani inuup oqaloqatigineqarnera, imaluunniit inuup nakorsap nalunaarutaanik, immaqa allanut atatillugu piniarneqarsimasumik, saqqummiisimanagera naammassinnaavoq. Pisuni allani nakorsamit imaluunniit allanit misissortinnerit pisariaqassapput. Inuup

innarluuteqarnera imminermini Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiivigineqarnissamut pisinnaatitsiviunngimmat erseqqissarneqarpoq.

Inuk innarluuteqanngitsoq naliliisoqarpat, inuk Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiivigineqarsinnaanngilaq. Taamaalilluni kommunalbestyrelse innarluuteqannginneq tunngavigalugu, allanik nalilersuinani, aalajangiisinnaavoq.

Inuk innarluuteqartoq kommunalbestyrelse naliliippat, kommunalbestyrelsip, innarluuteqarnerup kingunerisaanik tunngaveqartumik, inuup tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitai tulliullugit nalilersussavai, kiisalu inuup tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitaanik naammassinnittumik tapersiineq qanoq annertutigissanersoq iluseqassanersorlu nalilersussallugu. Nalilersuineq taanna pisut ilaanni ajornanngitsuusinnaavoq, assersuutigalugu inummut tappiitsumut tappiitsunut ajaappiaanik tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsisoqartoq naliliinermi. Pisuni allani, inuk paasiniaaffiusumik arlaleriarlugu oqaloqatigeqqaarlugu aammalu immaqa sulianut ilisimasallit nalilersuinerannik piniaqqaarluni, annertunerusumik nalilersuinissaq pisariaqartinneqarsinnaavoq. Aalajangiinissamut qaqugukkut naammattumik tunngavissaqalissanersoq, suliani ataasiakkaani aalajangersimasunut nalilersuineq tamatigut apeqqutaasussaavoq. Nalilersuineq pisariaqartunit annertunerussanngilaq.

Imm. 3-mut

Imm. 1 malillugu aalajangiisoqannginnerani inummik innarluutilimmik angajoqqaatullu sinniisoqarsimaguni sinniisuanik imaluunniit angajoqqaatut akisussaasuinit oqaloqatiginninneq pissasoq aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangerneqarpoq. Oqaloqatiginnitarneq pillugu siunnersuutip § 23-ianut nassuiaatit itinerusut uani innersuussutigineqarput.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi nukinginnartumik utaqqiisaagallartumillu tapersiisoqarnissaanik pisariaqartitsineq naammassineqarpoq. Suliani inuup oqaloqatiginissaanik aamma qulaajaavigineqarnissaanik kiisalu iliuusissanut pilersaarusiunneqarnissaanik utaqqisoqarsinnaannginneranik pisoqartillugu aalajangersagaq atorneqassaaq. Suliani taamaattuni kommunalbestyrelse tapersiisoqarnissaa pillugu aalajangiisinnaavoq, taamaalillunilu inuk innarluutilik oqaloqatigineqarsimangikkaluarpat qulaajaasoqarsimangikkaluarpalluunniit aamma iliuusissanut pilersaarut imaluunniit taakkua naammassineqarsimangikkaluarpataluunniit tapersiineq aallartissinnaavoq. Aalajangersagaq assersuutigalugu atorneqarsinnaavoq inuk annertuumik innarluuteqalersimappat aamma taperserneqarnissaminik tuaviortumik pisariaqartitsilerfiani imaluunniit inuk nammineq angerlarsimaffimmiitinnissaa illersorneqarsinnaanngitsoq kommunalbestyrelsip qulaajaanermut atatillugu paasippagu. Aalajangersagaq isumassortaaasimasup assersuutigalugu angajoqqaajusup suliassaq sularisinnaajunnaarpagu taamaalillunilu ulloq unnuarlu neqeroorummik pisariaqartitsisoqalernera pissutigalugu atorneqarsinnaavoq.

Tuaviortumik pisariaqartitsisoqartoq kommunalbestyrelsip nalilerpagu, taamaalillunilu oqaloqatiginnittoqarsimannikkaluartoq aamma qulaajaanermik iliuusissatullu pilersaarummik naammassisoqarsimannikkaluartoq tapersiinissaq pillugu aalajangiippat kommunalbestyrelse tuavioernerpaamik oqaloqatiginnissaaq qulaajaallunilu iliuusissanut pilersaarummik suliaqassaaq. Qulaajaanermi iliuusissatullu pilersaarusiormi paasineqarpat suli allamik tapersiisoqartariaqartoq imaluunniit inuk tapersiinermik allaanerusumik pisariaqartitsisoq taava kommunalbestyrelse qulaajaaneq aamma iliuusissanut pilersaarut naammassisaq tunngavigalugu tamanna pillugu aalajangiissaaq.

Imm. 4-mi aalajangersagaq aamma pisuni qulaajaanermik naammassinniffiusimasuni kisianni iliuusissanut pilersaarummik naammassiffiusimannigitsuni atorineqassaaq.

§ 39-mut

Imm. 1-imut

Kapitali 8 naapertorlugu tapersiinissaq pillugu imaluunniit kapitali 9 naapertorlugu najugaqarfissatut neqerorummi najugaqarnermut atatillugu aalajangiisoqareerpat, tapersiinermi siunertaq suli naammassineqarnerseq pillugu kommunalbestyrelse ingerlaavartumik malinnaatitsissasooq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Inatsisartut inatsisaat manna imaluunniit inatsit alla malillugu innuttaasooq tapersiinernik allatut iluseqartunik pisariaqartitsinersooq kommunalbestyrelsip pisussaaffigivaa ingerlaavartumik malinnaatitsinikkut eqqumaffigissallugu.

Tapersiineq qanoq akulikitsigisumik malinnaatitsitsiviussanersooq pillugu erseqqarissunik malittarisassaliortoqarsinnaanngilaq. Innuttaasup ataasiakkaap taperserneqarnissamik pisariaqartitsinera aamma tapersiinerup qanoq innera apeqqutaatillugit tamassuma qanoq akulikitsiginissaa aalajangerneqartassaaq. Taamaalilluni assersuutigalugu, innuttaasooq ataavartumik allannuguitsumillu innarluutilik atortorissaarutini ikiuutaasunik taperserneqarsimappat assersuutigalugu tappiitsut ajaappiaannik tunineqarsimappat, akulikitsumik malinnaavigineqarnissaa piunasaqaataanaviannigilaq. Akerlianik inummut skizofreniqartumut, ingiallorteqarnissaminut aningaasaliiffigineqarsimasumut, akulikitsumik malinnaatitsinissaq pisariaqarsinnaavoq. Malinnaatitsinissap qanoq ittuunissaa piunasaqaqatitaqanngilaq. Malinnaatitsineq assersuutigalugu tapersiinerup ingerlanerani ingerlaavartumik pisinnaavoq, inuup sullissisullu akornanni oqaloqatiginnertut ingerlasinnaavoq assigisaanilluunniit.

Malinnaatitsinerup ilusissaa qanorlu akulikitsigisarnissaa pillugu piffimmi maleruagassanik kommunalbestyrelse aalajangersaasinnaavoq, taamaalilluni innuttaasup pineqartup tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsinera tunngavigalugu aamma tapersiineq aningaasaliiffigineqarsimasooq pisariaqaraangat, malinnaatitsineq akulikinnerusinnaalluni.

Imm. 2-mut

Ingerlaavartumik malinnaaviginneq pillugu erseqqinnerusumik malittarisassaliornissamik aalajangersakkami imm. 2-mi Naalackersuisut pisinnaatinneqarput.

§ 40-mut

Imm. 1-imut

Inuup innarluutillip, nammineq angerlarsimaffimmini najugaqartup, ulluinnarni isumassorneqarneranik inummut isumaginnittumut, aningaasaqarnikkut kommunalbestyrelse tapersiissasoq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq.

Pisuni ulloq unnuarlu neqeroorummut inissiinissaq aappaattut qinigassatuaalersillugu, aalajangersagaq manna nalinginnaasumik atorneqartassaaq.

Inummut nammineq najugarisamini najugaqartumut isumassuineq tunniunneqassammat aammattaaq piumasaqaataavoq. Taamaalilluni inuk ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarpat aalajangersagaq malillugu tapersiisoqarsinnaanngilaq.

Ilaqutaasut qanigisat, matumani assersuutigalugu angajoqqaat meeqqaminnik innarluutilimmik isumassuinerat aamma apparisaq imaluunniit inooqatigisaq aappaminut imaluunniit inooqatigisaminut innarluutilimmut isumassuinerat pineqartillugit aalajangersagaq atorneqassaaq.

Nalinginnaasumik aalajangersagaq qanigisaasunit atorneqassaaq, matumani assersuutigalugu angajoqqaanit meeqqaminnik innarluuteqartumik isumassuisut aamma apparisaq inooqatigisarluunniit, apparisamik inooqatigisamilluunniit innarluutilimmik isumassuisoq ilanngullugit.

Isumassuineramik suliassap suussusaa angerlarsimaffimmi suliassanut pisariaqartunut inummut ikiuunermik tapersersuinermillu imaqarpoq, ilaatigut inuttut eqqiluitsuunissamut ikiuunermut, matumani uffarnermut, qarngup kigutillu passunneqarnerannut, kukiiarnermut aamma unngiarnermut, atisaajarnermut atisalersornermullu, anartarfiliarnermut, ammip passunneqarneranut, timimi atortunut ikiuutaasussanut ikiuunermut, soorlu alersinut ajutoornissamut pitsaaliuisunut, kiisalu atisanik errorsinermut, erruinermut, eqqiaanermut aamma nerisassiornermut. Aallaaviatigut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu inatsisikkullu tunngavigisaq tunngavigalugu malittarisassat malillugit suliassat sularineqarnissaannut tapersiivigineqartussaagaluartunut taarsiullugu inuup ulluinnarni isumassuineramik ingerlataqartup aningaasatigullu taperserneckartup suliassat sularissassavai. Kommunalbestyrelsip piviusumik nalilersuineq tunngavigalugu aallaavisoq taanna saneqqussinnaavaa aammalu suliassanut immikkuullarissumik killissalersorneqartunut, immikkorluinnaq ittunut ilassutaasumik tapersiisinnaalluni. Tamanna, inuk innarluutilik ilinniarsimasumit sularineqartariaqartumik tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsippat, taamaallaat naleqqutissaaq. Kommunalbestyrelse aamma oqartussaasut allat

attuumassuteqartut, aalajangersagaq manna malillugu aningaasaqarnikkut tapersiisoqarsimanera apeqqutaatinnagu, allatut iluseqartunik tapersiissapput. Aalajangersagaq malillugu isumassuinnermut aningaasaqarnikkut tapersiinerup, assersuutigalugu angerlarsimaffimmi peqqissaasoq, peqqinnissaqarfimmit ikiorsiissutaasusaaq, taarsissanngilaa.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu inummut inuup innarluutillip ulluinnarni isumassorneqarneranik isumaginnittumut aningaasaqarnikkut tapersiineq, kommunalbestyrelsip inummik atorfinitsitsineratigut ikiorsiissutigineqassasoq imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq. Kommunalbestyrelsip inuup innarluutillip pisariaqartitsinera aammalu Inatsisartut inatsisaat manna imaluunniit inatsisit allat malillugit tapersiinissamut periarfissat allat tunngavigalugit, sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunneri atorfinitsitsiviusussat aalajangersassavai. Nalunaaquttap akunnerisa amerlassusaat, inuup tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsineranik piviusumik nalilersuineq, aammalu suliasat suut suliarineqarnissaat tunngavigalugit aalajangersarneqassapput. Inoqutigiinni ilaasut allat nalinginnaasumik angerlarsimaffimmi sullissinnermi peqataassasut, nalilersuinnermi piunasaqaatinut ilaatinneqassapput. Taamaammat suliasat nalinginnaasumik inoqutigiinni ilaasut allat pisussaaffigisaasa suliarinissaannut aningaasanik tapersiisoqarsinnaanngilaaq. Tamanna, aalajangersagaq manna malillugu isumassuinnermik suliasaq inoqutigiinni ilaasumit imaluunniit qanigisaasumit allamit isumagineqarnera apeqqutaatinnagu, atuutissaaq.

Imm. 3-mut

Inuup atorfinitsinneqarsimasup siusinnerusukkut isertittagai ilanngaasigaanngitsut tamarmiusut tunngavigalugit akissarsiassat kisinneqartassasut imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq. Akissarsiarisimasanut uppersaat pigineqanngippat, taava akissarsiat SIK-p isumaqatigiissutai malillugit suliamik ilinniagaqanngitsup nalunaaquttap akunnermusiaatut minnerpaatut amerlassuseqartillugit allaavittut aalajangerneqassapput.

Namminersortutut inuussutissarsiummik ingerlataqaraanni kisitsinissamut tunngavissamik piviusorsioriummik pissarsinissaq ajornakusoorsinnaavoq, kisianni inuup tamatigut kukkunerisuiisooq aqqutigalugu imaluunniit naatsorsuutit atorlugit isertitassat siusinnerusukkut ilanngaateqartinnagit isertitat allaavittut kisinnissaanut atugassat uppersarsinnaavai. Pisuni piviusorsioriummik tunngaveqarluni kisitsinissamut tunngavissaqanngiffiusuni akigititat SIK-p isumaqatigiissutai malillugit suliamik ilinniagaqanngitsup nalunaaquttap akunnermusiaatut minnerpaatut amerlassuseqartillugit allaavittut kisinneqassapput.

Sapaatip akunneranut akunnialuinnarniit piffissaq tamaat sulinnermut ilassutitut aningaasarsianik pisinnaaneq periarfissaavoq.

Imm. 4-mut

Inuup inoqutigiinni ilaanngitsup atorfinitsinneranut atatillugu pineqaatissinneqarsimannginermik uppernarsaat pissarsiarineqartassasoq imm. 4-mi siunnersuutigineqarpoq.

Taamaalilluni assersuutigalugu angajoqqaajusup meeqqaminik innarluutilimmik ulluinnarni isumassuineranut tamannalu pillugu aningaasatigut tapersorsorneqartumut atatillugu pineqaatissinneqarsimannginermik uppernarsaammik aamma meeqqanik pinerliisimannginermut uppernarsaammik pissarsiniartoqarnissaa eqqarsaatigineqanngilaq.

Imm. 5-imut

Akissarsiat naatsorsorneqartarnerinut aamma naleqqussarnerinut tunngatillugu akissarsiat pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik imm. 5-imi Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarput aalajangersaassasut, matumani aningaasat amerlanerpaaffissaat ilanngullugit, imaappoq siornatigut isertitat ilanngaataqanngitsut naatsorsornerini isertitat tunngavigineqartut qaffasinnerpaaffissalernerqassallutik. Taamatuttaaq atorfinitsinneqarnissamut atugassarititaasut pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaaqqullugit Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarput.

§ 41-mut

Oqilisaassineq tapersiissutitut periarfissatut ingerlateqqinneqassasoq § 41-mi siunnersuutigineqarpoq. Oqilisaassineq tassaatinneqarpoq angerlarsimaffiup avataani inissisimagallarneq, qanigisaasut taamaalillutik nalinginnaasumik isumassuineramik suliassamik isumaginnittuusut oqilisaanneqassallutik. Oqilisaassivimmiinnerup sivissusaanut, pisut ataasiakkaat aammalu inuit ataasiakkaat tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsinerat, apequtaassapput. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq sapaatip akunnerata naanerani akuttunngitsumik uteqqittartumik inissisimagallartitsineq, sulinnigffeqarluni allamiinneq imaluunniit qaammatini arlalinni sivissusilimmik allamiinneq. Oqilisaassineq suliassanik ikiorneqarnerup saniatigut allatut ilusilimmik tapersiinerut iluseqarsinnaavoq, matumani piginnaanngorsarneqarneq piginnaanngorsaqinneqarnerluunniit il.il.

Oqilisaassinermi aningaasarsiat pillugit aalajangersakkat erseqqinnerusut, aalajangersakkami imm. 4-mi inatsimmi tunngaveqartumik nalunaarummi aalajangersarneqassapput. Aalajangersakkamut matumunnga aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 1-imut

Ulluinnarni isumassorneqarneq angajoqqaanit, qanigisaasunit allanit imaluunniit ilaqutariinnit paarsisartunit nammineq angerlarsimaffimmi isumagineqarpat, kommunalbestyrelsip inuk innarluutilik oqilisaassinissamik neqerooffigissagaa imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsip oqilisaassinermik neqerooruteqarnissamut pisussaaffeqarneranut pissuteqaataavoq, siullertut isumassuineramik suliassaq angajoqqaanut imaluunniit qanigisaasunut allanut isumassuineramik isumaginnittunut, annertuumik suliaqarnerunermik pissuteqassasoq, aappaattullu angajoqqaat imaluunniit qanigisaasut allat isumassuineramik isumaginniinnarsinnaanissaannut oqilisaassinissaq pisariaqartuussasoq. Pissuteqaataasut 2-t taakkua inuit annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi § 29, imm. 1-imi aamma 2-mi piumasaqaatinik ingerlatitseqqinnerupput.

Kommunalbestyrelse § 40-mi aalajangersagaq malillugu tapersiisimassasoq, § 41-mi siunnersuutigineqartoq malillugu oqilisaassinissamut piumasaqaataangilaq.

Imm. 3-mut

Oqilisaassineq Inatsisartut inatsisaat malillugu ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnermi pisinnaasoq imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq. Inuk oqilisaassiffimmi inissinneqartussaq, ulloq unnuarlu neqeroorummi sullinniakkat iluanniitinneqarsinnaassaaq. Ulloq unnuarlu neqeroorummi oqilisaassineq pineqarmat, kommunalbestyrelsip ulloq unnuarlu neqeroorummi qitiusumik innersuussisarfik tassani inissisimanissaq pillugu isumaqatigiissuteqarfigissavaa.

Meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut tunngatillugu oqilisaassineq Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni § 37 malillugu ilaqutariinni paarsisartuni kommunimit aaqjissuunneqartuni akuerisaasunilu ingerlanneqarsinnaasoq aammattaaq siunnersuutigineqarpoq.

Taamaalilluni aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi, oqilisaassineq sumi ingerlanneqarsinnaanersoq pillugu killissalersuisoqarpoq. Inuup oqilisaassivimmi inissinneqartussap, inissisimanerup nalaani torersunik atugaqarluni piukkunnaatilimmik isumassorneqarnissaata tapersorneqarnissaatalu qulakkeerneqarnissaa allanngortitsinermi siunertaavoq.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi inunnut innarluutilinnut qanigisaasunit namminneq angerlarsimaffinni imaluunniit ilaqutariinni paarsisartuni isumassorneqartunut atatillugu, oqilisaassivimmi najugaqartarneq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaassasut Naalakkersuisut pisinnaatinneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

Pisinnaatitsissut oqilisaassinermut aningaasarsiat pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut atorneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, matumani ilaqutariit oqilisaassisut aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni namminersortuni aningaasarsiassat annertussusaat, taakkulu ingerlaavartumik naleqqussarneqartarnissaat ilanngullugit.

§ 42-mut

Tapersersortitut ikiorti inunnut innarluutilinnut tapersiissutissatut periarfissatut ingerlateqqinneqassasoq § 42-imi siunnersuutigineqarpoq. Ingiaqatiginnittup tapersersortitullu ikiortip allaassutigaa, tapersersortitut ikiorti ingiaqataaginnartussaangimmat, kisianni perorsaanikkut suliniuteqartussaalluni. Tapersersortitut ikiortaasussap suliassaasa ilaat tassaasinnaavoq, assersuutigalugu kulturikkut aaqqissuussinernut imaluunniit pisiniarnernut ingiaqataaneq, kisianni inuk tapersersortaasoq ingiaqataanermut atatillugu perorsaanikkut suliniuteqartussaavoq. Taamaattumik tapersiineq tapersersortitut ikiortitit ilusilik, inuk innarluutilik perorsaanikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsippat aammalu ingiaqateqarnissaq kisiat pisariaqartissimanngippagu, tapersiissutigineqassaaq. Tapersersortitut ikiortip tapersiinertut iluseqarneranik aammalu taamaallaat inunnut annertuumik timikkut, tarnikkut, eqqarsartaatsikkut imaluunniit malussarissutsikkut pisinnaanikillisimasunuinnaq ikiorsiissutigineqarsinnaasoq tamanna erseqqissarneqarpoq. Inunnut innarluutilinnut ingiaqateqartitsinertut aamma tapersersortitut ikiortitit ilusilimmik tapersiisoqarsinnaavoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq kommunalbestyrelse, inummut innarluutilimmut, nammineq angerlarsimaffimminiiginnarsinnaanissamut, najugaqatigiiffimmi imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumi perorsaanikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisumut, tapersersortitut ikiortimik neqerooruteqassasoq. Aalajangersagaq annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi § 24, imm. 1-imi ingerlatitseqqinneruvoq. Taamaattoq perorsaanikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisoqassasoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Tapersersortitut ikiortip suliassaasa killissalersorneqarnerat imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq. Tapersersortitut ikiorti aalajangersagaq malillugu inummut innarluutilimmut tarnikkut, timikkut inooqatigiinnikkullu ineriartornerani kiisalu ulluinnarni suliassat suliarinerinut ikiuulluni tapersersuissaaq. Tapersersortitut ikiortip assersuutigalugu suliarisinnaavai nammineerluni timikkut asattarnissamut, atisalersortarnissamut, pisiniartarnissamut, nerisassiortarnissamut, aningaasaqarniarnermut, kommunimik attaveqartarnissamut, suliaqarniarnissamut, sunngiffimmi sammisassanut, ilaqtutanut ikinngutinullu attaveqartarnermut ikiortaanissaasarnissaq. Inuk innarluutilik peqatigalugu sullissisussanik suliaqartillugu tapersersortitut ikiortip ikiortussaavaa imaluunniit inuk innarluutilik nammineerluni suliaqarniartillugu ilitsersuuttussaallugu.

Inuup tapersersortaasup suliassai taamaalillutik inuup innarluutillip angerlarsimaffiani suliassanut killeqartinneqanngillat, kisiannili pisiniarfinni, suliffimmi pinngortitamiluunniit suliassanik ilaneqarsinnaallutik. Taagorneqartut tamakkiisuunngillat.

Aalajangersagaq annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi § 25, imm. 1-imik aamma 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 3-mut

Tapersersortitut ikiortimik tapersiinissaq pillugu aalajangiinermini, tapersersortitut ikiortaasussap sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunneri qassit tapersersuinnermut atugassai, kommunalbestyrelsip aalajangersassagaa imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 4-mut

Kommunalbestyrelse tapersersortitut ikiortimik atorfinitsitsissasoq imm. 4-mi siunnersuutigineqarpoq. Inuk innarluutilik qanoq tapersersorneqarnissaminik pisariaqartitsinersoq, taamaalillunilu tapersersortitut ikiorti sunik piukkunnaateqassanersoq, kommunalbestyrelsip tapersersortitut ikiortimik atorfinitsitsinermini pingaartissavaa. Inuup innarluutillip aamma tapersersortitut ikiortip imminnut naleqquttuunissaanut, tamatigut piviusumik nalilersuineq aallaaviusassaaq.

Imm. 5-imut

Tapersersortitut ikiortit pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut pisinnaatinnegassasut imm. 5-imi siunnersuutigineqarpoq, matumani piukkunnassuseqarnissamut pisinnaasaqarfeqarnissamullu piumasagaatit aamma meeqqanik pinerliisimannginermut uppersaammik aamma pineqaatissinneqarsimannginermik uppersaammik pissarsiniarnermik piumasagaatit ilanngullugit.

§ 43-mut

Imm. 1-imut

Meeqqap innarluutillip angajoqqaatut akisussaasua imaluunniit akisussaasui illoqarfimmut allamut nuullutik najugaqalerneranni tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aningaasartuutitut kommunalbestyrelsip matussusiinissamik neqerooruteqarsinnaanera aalajangersakkami nutaajusumi eqqunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Kommunalbestyrelsip nutsernissamut ikiorsiinnaanermik periarfissiinnaanngornissaa aalajangersakkami siunertaavoq, ilaqutariit innarluutilimmik meerartallit nuunnissaat periarfissaqalerniassammata, taamaalilluni meeqqap eqqortumik ikiorneqarnissaanik periarfissaat pitsaanerulerniassammata. Pisuni tamani periarfissaasoq oqaatigineqassaaq, aamma kommunalbestyrelsimit angajoqqaatut akisussaasoq akisussaasulluunniit nuunnissaat qaqugukkulluunniit pinngitsaaliissutigineqarsinnaanngilaq. Aammattaaq taamaallaat kommunalbestyrelsimut periarfissaasoq oqaatigineqassaaq, aalajangersagaq malillugu aningaasatigut ikiorsiinissamik kommunalbestyrelsip pisussaaffiginngisaa.

Piumasagaatit nr. 1-immiit 3-mut allassimasut tamarmik naammassineqarpata taamaallaat tapiisoqarsinnaavoq. Taamaalilluni siullertut ilaqutariit massakut najugaanni meeqqap tapersersorneqarnissaminik isumassorneqarnissaminillu pisariaqartitsinera naammassineqarsinnaanngilaq ajornakusoortumilluunniit naammassineqarsinnaassalluni.

Inatsisit manna malillugu meeqqap pisariaqartitsinera siunissami najugassatut kissaatigineqartumi pitsaaneruseqarissatut naammassineqarsinnaassasoq aappaattut piumasaqaataavoq. Angajoqqaatut akisussaasusut nuukkumallutik erseqqissumik oqaaseqarsimanissaat naggataagut pingajuattullu piumasaqaataavoq. Angajoqqaatut akisussaasunit ilaqutaasunillu kissaatigineqarpat, nuunnissamat ikiorsiineq tunniunneqassasoq, kingullermi piumasaqaammi erseqqissarneqarpoq. Taamaammat nuunneq kommunalbestyrelsimut naleqquttuunera taamaallaat pissutigalugu tunngavilersorneqassanngilaq.

Imm. 2-mut

Meeqqap innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqarnissaanut aalajangiiffigineqartumut, meeqqamat innarluutilimmut angajoqqaatut akisussaasut akisussaasulluunniit illoqarfimmut nuunnerannut, aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matussusernissaannut kommunalbestyrelsimut neqerooruteqarnissamik periarfissaqarnera aalajangersakkap aammattaq periarfissippaa.

Tamanna pillugu imm.1-imi oqaaseqaatit takukkit.

§ 44-mut

Inuup innarluutillip Inunnut Innarluutilinnut Sullissivimmi Nunamut Tamarmut Atuuttumi piginnaangorsarnermik piginnaangorsaqqinnermillu neqerooruteqarnissamat, kommunalbestyrelse periarfissaqartinneqassasoq aalajangersakkami nutaajusumi siunnersuutigineqarpoq. Piginnaangorsarnek piginnaangorsaqqinnerlu Inunnut Innarluutilinnut Sullissivimmi Nunamut Tamarmut Atuuttumiinnikkut aammalu unitsinneqanngikkaluarluni sungiusarnikkut ingerlanneqarsinnaavoq. Inuup innarluutillip pisinnaasaqarnermik aammalu ulluinnarni ingerlalluarsinnaanerminik attassiinnarnissaa piginnaangorsarnermut piginnaangorsaqqinnermullu siunertaavoq. Inunnut Innarluutilinnut Sullissivimmi Nunamut Tamarmut Atuuttumi taamaallaat ulluinnarni piginnaasassanut piginnaangorsarnermut piginnaangorsaqqinnermullu tunngatitaavoq, taamaammalu sungiusarteqqinnernut, piginnaangorsaqqinneqarnernullu il.il. peqqinnissaqarfimmit isumagineqartumut, taarsiissanngilaq, tassami taanna allamik siunertaqarlunilu imaqarpoq.

Kommunalbestyrelse Inunnut Innarluutilinnut Sullissivimmi Nunamut Tamarmut Atuuttumi piginnaangorsarnermik piginnaangorsaqqinnermillu inummut innarluutilimmut neqerooruteqarnissaq pillugu aalajangiisinnaasoq siunnersuutigineqarpoq. Inunnut Innarluutilinnut Sullissivimmi Nunamut Tamarmut Atuuttumi piginnaangorsarnermik piginnaangorsaqqinnermilluunniit neqerooruteqarnissaq kommunalbestyrelsimut pisussaaffiliunneqanngilaq, kisianni taamaallaat periarfissaalluni. Piginnaangorsaneq piginnaangorsaqqinnerlu inuup pisinnaasaqarneranut annertuumik pingaaruteqartutut isigineqassasoq piumasaqaataavoq. Pisinnaasaqarnermik oqarnermi pineqarpoq inuup ulluinnarni nammineersinnaassuseqarnera aammalu nammineerluni imaluunniit

atororissaarutit ikiuutaasussat atorlugit ulluinnarni suliassanik nalinginnaasunik suliaqarsinnaassuseqarnera. Piginnaangorsaaneq piginnaangorsaaqqinnerlu najugaqarallarluni pisinnaasoq Aalajangersakkap taamatuttaaq periarfissippaa. Tamanna inuit innarluutillit Kalaallit Nunaanni sumiikkaluarunilluunniit piginnaangorsarneqarnissamik piginnaangorsaaqqinneqarnissamilluunniit iluaqutissaqarnissaannik siunertaqarnermik qulakkeerinnissaaq.

§ 45-mut

Ikiorsiissutit sorliit qanorlu ittut, kommunalbestyrelsip neqeroorutigisinnaassaneraï pillugit aalajangersakkanik sukumiinerusumik Naalakkersuisut suliaqaqqullugit aalajangersakkap siunnersuutigineqartup pisussaaffilerpai. Ilaatigut inunnt innarluutilinnut atororissaarutinut ikiuutaasunut suliassaqaqarfiup iluani ineriartornermi, malittarisassat ataavartumik naleqqussarneqartarnissaat periarfissinniarlugit pisinnaatitsissut ilanngunneqarpoq. Taamaalillugu siunnersuutikkut matumuunakkut ikiorsiinissamik suliniuteqarnerit nalunaarutitigut malittarisassiunneqartarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Inuiaqatigiinni teknologikkullu ineriartornermut ikiorsiissuteqartarnermi malittarisassat ataavartumik naleqqussarneqartarnissaat periarfissinniarlugit, nalunaarutikkut malittarisassanik aalajangersaanissaq siunertaavoq.

§ 46-mut

Imm. 1-imut

Najugaqatigiiffimmi nunaqqatinut qanittumi ineqarnissamut tapersiinissamut periarfissaq ingerlatiinnarneqassasoq § 46-mi siunnersuutigineqarpoq. Nunaqqatinut qanittumiinnertut isumaqartinneqarpoq kommunip pineqartup iluani, aamma tamanna inummut pitsaanerpaajussappat, taperserineqartup nunagisaanut sapinngisamik qanittumi.

Inunnt nammineq angerlarsimaffimmi taperserineqarnissamik pisariaqartitsinermik annertunerusumik pisariaqartitsisunut, pisariaqartinneqartumik toqqissisimanartumi ikiorserneqarnissaat isumassorneqarnissaallu, tapersiinissamut periarfissiinermi qulakkeerineqassasoq siunertarineqarpoq.

Nr. 2-mi aamma 3-mi piumasaqaatit annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi § 39, imm. 1-imik toqqaannartumik ingerlatitseqqinneruvoq. Inuk innarluuteqarnini pissutigalugu nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarsinnaassanngitsoq pillugu piumasaqaammut tunngatillugu, tamanna ima paasineqassaaq, inuk Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiivigineqarluni nammineq angerlarsimaffimmini nammineersinnaanngitsoq. Inuup timikkut tarnikkulluunniit pisinnaanerata annertuumik killeqarnera pissutigalugu, ulluinnarni pisariaqartitsippat aammalu nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarsinnaanngippat, taperserineqarnissaa piumasaqaataavoq.

Nr. 4-mi piumasaqaat ilaannakortumik annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi § 39, imm. 1-imi oqaaseqatigiit naggataanni ilaasumik ingerlatitseqqinneruvoq, taamaattoq perorsaaniikkut suliassatigullu ikiuunnissaq erseqqissarneqarpoq, taamaallaat ulluunerani pisariaqartoq tassani pineqarmat.

Inuup pisariaqartitai najugaqaqatigiiffimmi naammassineqarsimanissaat piumasaqaataassasoq nr. 5-imi siunnersuutigineqarpoq. Inuup tapersorneqarnissamik pisariaqartitsinera najugaqaqatigiiffimmi naammassineqarsinnaanersoq, imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumi ineqarnissamik inuup neqeroorfigineqarnissaa isumaliutersuutigineqartariaqaraluarnersoq, kommunalbestyrelsip, najugaqaqatigiiffimmi ineqarnissaq pillugu aalajangiinissaq sioqqullugu aammalu naleqqunnerpaamik qulaajaanermut ilaatillugu paasiniassagaa piumasaqaammi pineqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu inuup tapersorneqarnissamik pisariaqartitsinera nunaqqataasunut qanittumi najugaqaqatigiiffimmiinnermi naammassineqarsinnaanngippat, inuk innarluutilik najugaqaqatigiiffimmi, kommunimi allami inissisimasumi najugaqaqatigiiffimmi najugaqarnissamik kommunalbestyrelsip neqeroorfigisinnaagaa, aalajangersakkap periarfissippaa.

Kommunalbestyrelse kommunimi allami inissisimasumi najugaqaqatigiiffimmi najugaqarnissamik neqerooruteqarpat, imm. 1, nr. 1-5-imi piumasaqaatit naammassineqarsimassapput.

Kommunimi allami inissisimasumi najugaqarnissamik neqerooruteqarsinnaaneq imm. 1-imi aalajangersakkanut naleqqiullugu pingaarnertinneqarsinnaanngilaq. Aalajangersakkami imm. 1 malillugu avatangiisiminut qanittumiittumi najugaqaqatigiiffimmi najugaqarnissamik kommunalbestyrelse neqerooruteqassaaq, imm. 2 malilluguli taamaallaat neqerooruteqarsinnaaneq periarfissaalluni.

Taamaattoq kommunalbestyrelsinik allanik najugaqaqatigiiffinnik atuisinnaanissaq pillugu isumaqatigiissusiorsinnaanerup ammaanneratigut, inuup innarluutillip najugaqaqatigiiffiillu ataasiakkaat akornanni naleqquttumik inissiiinissamut periarfissaqarneq aalajangersakkap periarfissippaa. Tamassumattaq kommunit akornanni nukinnik pitsaanerpaamik atuisinnaaneq periarfissippaa.

Imm. 3-mut

Piumasaqaatit kommunalbestyrelsip kommunimi allami najugaqaqatigiiffimmi inissamik neqerooruteqarsinnaaneranut piumasaqaatigineqartut, aalajangersakkami maleruagassiivigineqarput.

Inummit innarluutilimmit imaluunniit taassuma akisussaasuaniit akuersissummik piniartoqassasoq piunasaqaatigineqartoq nr. 1-imi allassimavoq. Taamaalluni kommunalbestyrelsip inuup avatangiisiminut qanittumi najugaqatigiiffimmi inissarsinissamut piunasaqaataanik saneqqutsisinnaanissaanut imm. 1 malillugu, inuk tamatumunnga akuersisimassasoq piunasaqaataavoq.

Kommunalbestyrelsip inuk innarluutilik imaluunniit taassuma akisussaasua paasissutissanik taassuma, paasissutissanik tunngaveqartumik aalajangiisinnaanissamut pisariaqartitaanik tunissagaa, akuersinissap piniarnerani qulakkeerneqassaaq.

Inuk tamatum kingorna najugaqatigiiffimmi aalajangersimasumi kommunimi allami inissisimasumi inissap tigunissaa pillugu akuersissaaq. Akuersinissamut ilusissanut piunasaqaateqanngilaq, taamaattoq tamanna oqaasiinnakkut oqaatigineqarsimappat sullissisup allakkiatut ilusilimmi akuersineq allassavaa.

Inuup kommunip angerlarsimaffigisaata najugaqatigiiffimmi aalajangersimasumi inissamik neqeroorfigineqarsinnaalernissaanut, inuup kommunip angerlarsimaffigisaata aamma najugaqatigiiffiup aalajangersimasup inissisimaffigisaani kommunalbestyrelsip akornanni allaganngorlugu saneqqunneqarsinnaanngitsumik isumaqatigiissuteqarsimassasut nr. 2-mi allassimavoq.

Kommunalbestyrelse najugaqatigiiffinnik kommunalbestyrelsini allani inissisimasuni pilersinneqarsimasunilu piunasaaminik atuisinnaannginnera eqqarsaatigalugu aalajangersagaq isigineqassaaq.

§ 47-mut

Imm. 1-imut

Najugaqarfimmi illersugaasumi ineqarnikkut tapersiivigineqarnissamik periarfissaq ingerlatiinnarneqassasoq § 47-mi siunnersuutigineqarpoq. Inuit tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsinerusut aallaaviatigut najugaqatigiiffimmi najugaqarnikkut pisariaqartitaat matussuserneqarsinnaagaluartut, nunaqqataasunut qanittumi najugaqarfimmi illersugaasumi najugaqarnikkut ikiorneqarnissap isumassorneqarnissallu pisariaqartinneqartup qulakkeernissaanut, tapersiinissamut periarfissap siunertaraa. Nunaqqataasunut qanittumi oqarnermi pineqartoq tassaavoq pineqartup kommuniaata iluani aamma pineqartup nunagisaanut sapinngisamik qanittumi, matumani inummut tamanna pitsaanerpaajussappat. Piunasaqaatini nr. 2-mi aamma nr. 3-mi allassimavoq, inuup timikkut tarnikkulluunniit pisinnaanerata annertuumik killeqarnera innarluuteqarneralu peqqutaalluni ulluinnarni pisariaqartitsippat, imaluunniit inuup timikkut tarnikkulluunniit pisinnaanerata annertuumik killeqarnera innarluuteqarneralu peqqutaalluni, nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarsinnaanngippat, tapersersorneqarnissaa piunasaqaataasoq.

Inuk najugaqatigiiffimmi neqeroorutigineqarsinnaasunit annertunerusumik tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisuussasoq nr. 4-imi piunasaqaataavoq, matumani ulloq unnuarlu tamaat tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsineq ilanngullugu. Taamaattoq

innuttaasoq annertuumik tapersiivigineqarluni najugaqaqatigiiffimmiinnaassagaluartoq, innuttaasup tamanna kissaatigippagu, kommunalbestyrelse najugaqarfimmi illersugaasumi ineqarnissamik neqerooruteqarnissamut periarfissaqarpoq. Kommunalbestyrelsimut periarfissaatinneqartoq tassani pineqarpoq, aammalu assersuutigalugu innuttaasup qanigisaannut qaninnerusumi inissisimanagera pissutigalugu, innuttaasup nammineerluni najugaqarfimmi illersugaasumi ineqarnissaq kissaatigissagaa, pisariaqarluni.

Inuup pisariaqartitai najugaqarfimmi illersugaasumi ineqarnermi naammassineqarsinnaassasut, piunasaqaataassasoq nr. 5-imi siunnersuutigineqarpoq. Piunasaqaatip kingunerisaanik, inuup tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinera najugaqarfimmi illersugaasumi naammassineqarsinnaanersoq, imaluunniit inuup ulloq unnuarluni neqeroorummiinnissamik neqeroorfigineqarnissaa isumaliutersuutigineqartariaqaraluarnersoq, kommunalbestyrelsip, najugaqarfimmi illersugaasumi ineqarnissaq pillugu aalajangiinnginnermi aammalu naleqqunnerpaamik qulaajaanermut ilaatillugu, paasinarsisissavaa.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu inuup tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinera nunaqqataasunut qanittumi najugaqarfimmi illersugaasumi naammassineqarsinnaanngippat, inuk innarluutilik najugaqarfimmi illersugaasumi, kommunimi allami inissisimasumi najugaqarfimmi illersugaasumi najugaqarnissamik kommunalbestyrelsip neqeroorfigisinnaagaa, aalajangersakkap periarfissippaa.

Kommunalbestyrelse kommunimi allami inissisimasumi najugaqarfimmi illersugaasumi najugaqarnissamik neqerooruteqarpat, imm. 1, nr. 1-imiit 5 ilanngullugu piunasaqaatit naammassineqarsimassapput.

Kommunimi allami inissisimasumi najugaqarfimmi illersugaasumi najugaqarnissamik neqerooruteqarsinnaaneq imm. 1-imi aalajangersakkanut naleqqiullugu pingaarnerutinneqarsinnaanngilaq. Aalajangersakkami imm. 1 malillugu avatangiisinut qanittumiittumi najugaqarfimmi illersugaasumi najugaqarnissamik kommunalbestyrelse neqerooruteqassaaq, imm. 2-li malillugu taamaallaat neqerooruteqarsinnaaneq periarfissaalluni.

Taamaattoq kommunalbestyrelsinik allanik najugaqarfimmi illersugaasunik atuisinnaanissaq pillugu isumaqatigiissusiorsinnaanerup ammaaneratigut, inuup innarluutillip najugaqarfimmi illersugaasumi ataasiakkaat akornanni naleqquttumik inissiinissamut periarfissaqarneq aalajangersakkap periarfissippaa. Tamassumattaq kommunit akunnerminni nukinnik pitsaanerpaamik atuisinnaanerat periarfissippaa.

Imm. 3-mut

Piumasaqaatit kommunalbestyrelsip kommunimi allami najugaqarfimmi illersugaasumi inissamik neqerooruteqarsinnaaneranut piumasaqaatigineqartut aalajangersakkami maleruagassiivigineqarput.

Piumasaqaatigineqartoq inummit innarluutilimmit imaluunniit taassuma angajoqqaatut akisussaasuanit akuersissummik piniartoqassasoq nr. 1-imi allassimavoq. Taamaalilluni imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsip inuup avatangiisiminut qanittumi najugaqarfimmi illersugaasumi inissarsinissamut piumasaqaataanik saneqqutsisinnaanissaanut, inuk tamatumunnga akuersisimassasoq, piumasaqaataavoq.

Kommunalbestyrelsip inuk innarluutilik imaluunniit taassuma akisussaasui paasissutissanik taassuma, paasissutissanik tunngaveqartumik aalajangiisinnaanissamut pisariaqartitaanik tunissagaa, akuersinissap piniarnerani qulakkeerneqassaaq.

Inuk tamatuma kingorna najugaqarfimmi illersugaasumi aalajangersimasumi kommunimi allami inissimasumi inissap tigunissaa pillugu akuersissaaq. Akuersinissamut ilusissanut piumasaqaateqanngilaq, taamaattoq tamanna oqaasiinnakkut oqaatigineqarsimappat sullissisup allakkiatut ilusilimmi akuersineq allassavaa.

Inuup kommunip angerlarsimaffigisaata najugaqarfimmi illersugaasumi aalajangersimasumi inissamik neqeroorfigineqarsinnaalernissaanut nr. 2-mi allassimavoq, inuup kommunip angerlarsimaffigisaata aamma najugaqarfiup illersugaasup aalajangersimasup inissimaffigisaani kommunalbestyrelsip akornanni isumaqatigiissuteqarsimassasut.

Kommunalbestyrelse najugaqarfinnik illersugaasunik kommunalbestyrelsini allani inissimasuni pilersinneqarsimasunilu piumasaminik atuisinnaannginnera eqqarsaatigalugu aalajangersagaq isigineqassaaq.

§ 48-mut

§ 48-mi siunnersuutigineqarpoq ulloq unnuarlu neqeroorummiinnertut ilusilimmik tapersiinnissamut periarfissaqarneq ingerlatiinnarneqassasoq. Aalajangersakkami siunertaavoq inuit innarluutillit, tapersorneqarnissamik pisariaqartitsinerpaat, pisariaqartitaannik naammassinniffiusumik, naammattumik immikkullu ilisimannittunit tapersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa.

Imm. 1-imut

Ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqerooruteqarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinissaanut, arlalinnik piumasaqaateqartoqassasoq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq.

Inuk innarluuteqarnini pissutigalugu ulluinnarni tapersorneqarnissamik pisariaqartitsissasoq piumasaqaataavoq, aammalu inuk innarluuteqarnini pissutigalugu nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarsinnaassanngitsaq piumasaqaataalluni. Piumasaqaatit taakkua marluk piumasaqaatinut najugaqatigiiffinnut aamma najugaqarfinnut illersugaasunut tunngatinneqartunut naapertuuttumik nassuiarneqassapput.

Inuk najugaqarfimmi illersugaasumi neqeroorutigineqarsinnaasunit annertunerusumik tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsissasoq piumasaqaataavoq. Tapersiivigineqarnissamut pisariaqartitsineq aallaaviussaaq, inuup timikkut tarnikkulluunniit pisinnaanerata annertuumik killeqarnera pequtaalluni, annertuumik immikkullu ittumik ulluinnarni suliaassanut imaluunniit paaqqutarineqarnermut, isumassuinermut isumaginninnermulluunniit tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsippat, taannalu tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsineq taamaallaat ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnermi pineqarsinnaasoq. Tassani kommunimi najugaqarfimmi illersugaasuni, kommunalbestyrelsip § 14 malillugu pilersuisussaataanera eqqarsaatigalugu inummut siunissami qanittumi inissaqartitsiviusinnaasumi, suut tapersiissutigineqarsinnaanersut naliliisoqassaaq. Aammattaaq siunissami najugaqarfimmut illersugaasunut aamma ulloq unnuarlu neqeroorutinut siunnerfiusunut tunngatillugu qalleraattoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Inuk innarluutilik najugaqarfimmi illersugaasumi inissiami annertuumik tapersorsorneqarluni nammineersinnaassagaluartoq, inuup innarluutillip tamanna kissaatigippagu, kommunalbestyrelse ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqerooruteqarnissamik periarfissaqarpoq. Tassani kommunalbestyrelsimut periarfissaliunneqartoq pineqarpoq, aammalu assersuutigalugu immikkut ilisimasalinnit tapersorsorneqarnissap periarfissarissaarnerunera imaluunniit innuttaasup qanigisaannut qaninnerusumi inissisimanera pissutigalugit, ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissaq innuttaasup nammineerluni kissaatigissagaa pisariaqarpoq.

Inuup pisariaqartitai ulloq unnuarlu neqeroorummiinnermi naammassineqarsinnaassasut piumasaqaataavoq. Piumasaqaatip kingunerisaanik, inuup tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitai Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu neqeroorummi naammassineqarsinnaanersut, imaluunniit Danmarkimi ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik inuk neqeroorfigineqassanersoq isumaliutersuutigineqartariaqaraluarnersoq, kommunalbestyrelsip ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissaq pillugu aalajangiinnginnermi aammalu naleqqunerpaamik qulaajaanermut ilaatillugu paasinarsisissavaa.

Imm. 2-mut

Pisortanit siusinaartumik pensionisianik imaluunniit utoqqalinersianik pisartagaqanngippat, innuttaasooq ulloq unnuarlu neqeroorummiittoq kaasarfimmiussanik atisarsiniutissanillu pisinnaatitaaffeqassasoq, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Kaasarfimmiussat aamma atisassarsiutissat pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut pisussaatinneqarput. Aalajangersagaq aningaasartat annertussusissaat, aningaasat atorsinnaasat pillugit, aamma ulloq unnuarlu neqeroorutip perorsaanermik pissuteqartumik aningaasanik uninngatitsinissamik periarfissaqarnera pillugit aalajangersaanermut atorneqassasoq eqqarsaatigineqarpoq.

§ 49-mut

Inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamut periarfissaqarnera, ingerlatiinnarneqassasoq § 49-mi siunnersuutigineqarpoq. Inuup immikkut ilisimasaqarfiusumik tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinera Kalaallit Nunaanni naammassineqarsinnaanngippat, inuup taamaakkaluartoq Kalaallit Nunaata avataani pisariaqartunik neqeroorutunik neqeroorfigineqarsinnaanera qulakkeerneqassasoq, aalajangersakkami siunertaavoq. Kalaallit Nunaanni pisariaqartunut tapersersuinissamut periarfissaarussimassasoq erseqqissarneqarpoq.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip malitassatut pingaarnertut Kalaallit Nunaata avataanut inissiinermik atuisannginnissaa aalajangersakkami aalajangersaavigineqarpoq.

Inuk innarluutilik ulloq unnuarlu najugaqarnissamik, inatsit § 46 naapertorlugu najugaqatigiiffimmi, inatsit § 47 naapertorlugu najukkami illersukkami imaluunniit inatsit § 48 naapertorlugu ulloq unnuarlu najugaqarfimmi inissaanik neqeroorfigineqassasoq, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Piumasaqaataavoq kommunalbestyrelsip ulloq unnuarlu najugaqarnek pineqartoq Kalaallit Nunaanniissinnaanersoq qulakkiissagaa, imm. 2-mi immikkut ittumik pisoqartillugu aalajangersagaq pineqanngippat.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsit immikkut ittumik pisoqartillugu Naalakkersuisunit akuersissummik piniaqqaarlutik inissanik Kalaallit Nunaata avataaniittunik neqeroorsinnaanissaat imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq.

Taamaalilluni inuup innarluutillip Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqeroorfigineqarnissaa kommunalbestyrelsimit inassutigineqartoq tunngavigalugu Naalakkersuisut akuersissuteqassapput. Inassutigineqartup imarisai suliamit suliamut allanngorarsinnaapput aammalu suliap suussusaa apeqqutaassalluni, aammalu imarisai kommunalbestyrelsip aamma Naalakkersuisut oqaloqatigiinnerisigut paasinarsisinneqarsinnaallutik. Inassuteqaatip nassiunneqannginnerani, inuup tapersersorneqarnissamut pisariaqartitsinerat naammattumik paasinarsisinneqarsimanissaa Naalakkersuisunut aalajangiisuusaaq. Kommunalbestyrelsip inassutigisaani qulaajaaneq aamma iliuusissanut pilersaarut suliarineqareersut aallaavigineqarpata iluaqutaasinnaavoq.

Imm. 3-mut

Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummiinneq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut pisinnaatinneqassasut imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq. Pisinnaatitsissut ilaatigut sullissinermi suleriaatsit, kommunalbestyrelsip inassuteqaataa, malinnaaneq aamma angerlartitsinermi suleriaatsit pillugit maleruagassanik aalajangersaanermut atorneqassasut eqqarsaatigineqarpoq.

§ 50-imut

Imm. 1-imut

Piginnaangorsaqqinnissaq imaluunniit peqqissartinnissaq siunertaralugu, kommunalbestyrelse inummut innarluutilimmut Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarallarnissamik neqerooruteqarsinnaanermut periarfissinneqassasoq aalajangersakkami nutaajusumi siunnersuutigineqarpoq.

Piginnaangorsaqqinneq ima paasineqassaaq, inummut ataatsimut pisinnaasakinnerusumut pisinnaasamilluunniit annaasaqarnissamut aarlerinaatilimmut suliniutit arlallit, sapinngisamik pisinnaasaqarlualernissaat pisinnaasaminnillu attassiinnarnissaannut tapersersuiffiusut, matumani inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut peqataasinnaaneq ilanngullugu. Tamatumuuna anguniagaq tassaavoq, inuit pisinnaasakinnerusut kiffaangissuseqalissasut namminerlu aalajangiisinaalerlutik taamatullu inuttut kiffaangissuseqalersinnaallutik. (Paasissutissarsiffik: World Health Organisation, 2011)

Inuup pisariaqartitaasa Kalaallit Nunaanni naammassineqarsinnaannginnerat piumasqaataavoq, assersuutigalugu inuup innarluutillip innarluutaa pillugu immikkut ilisimasalinnik pisariaqartinneqartunik peqannginnera pequtaassaaq. Aalajangersagaq malillugu najugaqarallernerit assersuutigalugu efterskoleni immikkut ittuni imaluunniit Københavnnimi Instituttet for Blinde og Svagsynedemi pisinnaapput.

Aalajangersagaq malillugu neqerooruteqarneq meeqqanut aamma inersimasunut innarluutilinnut tunniunneqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq inatsisit allat saniatigit periarfissaavoq. Tamanna ilaatigit isumaqarpoq, efterskolimut immikkut ittumi atuarnissamut ilinniartitaanermut inatsisit malillugit tapersiisoqarsinnaappat, tapersiineq ilinniartitaanermut inatsisit malillugit pissasoq aammalu aalajangersagaq manna malillugu pissanngitsoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq malillugu Kalaallit Nunaata avataani inissiigallarnissaq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut pisinnaatinneqassasut imm. 2-imi siunnersuutigineqarpoq. Pisinnaatitsissut ilaatigit inissiigallarnerup sivisussusissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaanermut atorineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

§ 51-imut

Imm. 1-imut

Aatsaat eqqartuussiviit aalajangiisimatillugit inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami inissinnissaa pisinnaasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Inissiinerup sumiissinnaaneranut eqqartuussivik aallaaviatigit

aalajangiineq ajorpoq. Kommunalbestyrelse Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmik suleqateqarluni inissiiffiusussamik tulluurtumik politiinit akuerineqarsinnaasumik nassaartussaavoq.

§ 18-imi aalajangersakkatigut Naalakkersuisut ulloq unnuarlu neqeroorummik pilersitsisinnaanerit periarfissinneqarpoq, matumani ulloq unnuarlu neqeroorutit isumannaallisakkat ullumikkut pigineqanngitsut ilanngullugit. Taamaattoq Kalaallit Nunaanni pigineqarpat, inuup innarluutilip tigummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissiiffissami inissinneqartussa q ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami Kalaallit Nunaanniittumi inissinnissaata isumannaarnissaa siunertarineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 361, imm. 2, nr. 3 malillugu, takuuk § 358, inummik innarluutilimmik angerlarsimaffimmi naleqquttumi imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi tigusarinninnerup ingerlaannarnissaanik eqqartuussivik aalajangersimappat, inissiineq ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami pisinnaasoq nr. 1-imi takuneqarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 361, imm. 2 nr. 3 malillugu, takuuk § 359, inuk innarluutilik angerlarsimaffimmi naleqquttumi imaluunniit paaqqinniffimmi isumannaallisakkami inissinneqarsinnaasoq, eqqartuussivik aalajangersimappat ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami inissiisoqarsinnaasoq nr. 2-mi allassimavoq. Erseqqissaatigineqassaaq taaguut “paaqqinniffik” eqqartuussisarnermut inatsimmi atorneqarsimammat, kisiannili matumani inatsisartut inatsisaani “paaqqinniffik” ulloq unnuarlu neqeroorutitut paasineqassaaq.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 32 malillugu, tassani pinerluttunut inuusuttunut pineqaatississutit immikkut ittut pineqarput, imaluunniit kapitali 33 malillugu, tassani pinerluttunut tarnikkut nappaatilinnut pineqaatissiissutit immikkut ittut pineqarlutik, eqqartuussivik pineqaatissiinissamik aalajangersimappat, inissiineq ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami pisinnaasoq nr. 3-mi takuneqarsinnaavoq

Imm. 2-mut

Tigummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissiivissamik, politiinit isumannaatsuunissaq pillugu illersorneqarsinnaasutut nalilerneqarsimasumik, pissarsinissaannik aalajangersakkami kommunalbestyrelsit pisussaaffilerneqarput.

Eqqartuussivik tigusarinninnerup ingerlaannarnissaanik aalajangerpat, imaappoq akunnerni 3 x 24-imi inissiineq, tigummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissiivissamik kommunalbestyrelse pilertornerpaamik pissarsissasoq, aalajangersakkap massuma aalajangersarpaa, taamaalilluni inuk innarluutilik tigusarineqarnermini isertitsivimmi imaluunniit assigisaani inummut innarluutilimmut naleqqutinngitsumi tigummigallagaanissaa pissanngimmat.

Imm. 3-mut

Politiinit isumannaallisaanikkut isumannaatsutut nalilerneqartumik, tigummigallagaanermut taarsiullugu allamut inissiiffissamik pissarsissut aalajangersakkap kommunalbestyrelsit pisussaaffilerpai. Imm. 1, nr. 2 malillugu eqqartuussiviup aalajangeereernerata kingorna, kommunalbestyrelse pilertornerpaamik, kingusinnerpaamillu akunnerit 72-it qaangiutsinnagit, tigummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissii vissamik kommunalbestyrelse pilertornerpaamik pissarsissasoq, aalajangersakkap massuma aalajangersarpaa, taamaalilluni inuk innarluutilik tigusarineqarnermini isertitsivimmi imaluunniit assigisaani inummut innarluutilimmut naleqqutinngitsumi tigummigallagaanissaa pissanngimmat. Tassa kommunalbestyrelsip suliassaraa upalungaarsimanissaq eqqarsaatigalugu suliaqarnissaq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik politiillu suleqatigalugit piffissap aalajangiunneqartup iluani tulluurtumik tigummigallagaanissamut taarsiullugu aallamut inissiiffissamik nassaarnissaq pissutaatinneqassaaq, kisiannili tigummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissiiffissamut nooreersimanissap timitalerneqarsimanissaa naatsorsuutaanani.

§ 52-imut

Aalajangersakkami nutaajusumi, eqqartuussaanagerup pillarneqaatigineqarneranut atatillugu inuup innarluutillip aamma ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami inissinneqarsinnaanera periarfissinneqarpoq. Inuup innarluutillip, eqqartuussaanagermini pillagaasussap, pillagaanermini Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkamiissinnaanissaata qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkami siunertaavoq, soorlu inatsisartut inatsisaani § 18-imi nassuiarneqartoq, taamaattoq pilersinneqarsimappat.

§ 53-imut

Inatsimmi atuuttumi aalajangersakkanik aalajangersagaq ingerlatitseqqinneruvoq, taamaalilluni kommunalbestyrelse misileraanermik pilersitsisinnaavoq, tassani inuit innarluutillit tapersiissutissatut periarfissat, Inatsisartut inatsisaanni matumani allassimasut saniatigut, tapersiissutinik neqeroorfigineqarsinnaallutik. Misileraanermut aalajangersakkap kommunini neqeroorutit ineriartortinneqarnerisa patajaallisarnissaat siunertaraa, isumalluutinillu pitsaanagerusumik atorluanaanissaq periarfissap qulakkiissallugu. Misileraanermut aalajangersakkanit allanit misilittakkat takutippaat misiliinermik pilersitsisinnaanissaq pisariaqartinneqartoq, taamaaliornikkullu matumani inatsisartut inatsisaani eqqartorneqartumi neqeroorutit allat pilersinneqarsinnaassallutik.

Taamaallaat Naalakkersuisut akuersissuteqarnerat malillugu kommunalbestyrelse tapersiisarnermut aqqissuussamik pilersitsisinnaavoq, taamatullu misileraanermut atugassarititaasut piumasagaatigineqartut malinneqanngippata, misileraanerit suulluunniit unitsinneqarsinnaassallutik. Misileraanernut aalajangersimasunut, erseqqinnerusumik killissalersorneqartunut taamaallaat akuersissuteqartoqarsinnaavoq.

Misileraaneq sulianik ilisimasaqarnikkut illersorneqarsinnaasoq aammalu aningaasaqarnikkut piujuarsinnaasoq taamatullu suliassanik aalajangersimasunik misileraanermut ataqatigiissinneqarsinnaassasoq, akuersissuteqarnissamut piumasaqaataavoq.

Misileraanerup nakkutilliivigineqarnissaanut pisinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkanik akuersissuteqarnermi aalajangersaasoqarsinnaavoq.

§ 54-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi tikeraarluni angalanissamut periarfissaqarneq pillugu maleruagassat, inunnut innarluutilinnut ataasiakkaanut piumasaqaatitaqanngitsumik pisinnaatitaaffinngorlugit allanngortinneqarput.

Imm. 1 malillugu inuk innarluutilik, 18-it sinnerlugit ukiulik, aammalu pineqartup nunagisaata avataani, tassa inuup illoqarfigisaata imaluunniit nunaqarfigisaata avataani, najugaqatigiiffimmiittoq, najugaqarfimmi illersugaasumiittoq, imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummiittoq, nunagisaminut akiliunneqarluni ukiumut ataasiarluni tikeraarluni angalanissamut pisinnaatitaavoq.

Inuit nunagisamik avataaniittut, nunagisaminnut atassuteqarnerminnik attassiinnarnissaannik ikiorneqarnissaat aalajangersakkami siunertaavoq. Nunagisamik oqarnermi illoqarfik imaluunniit nunaqarfik, inuup najugaqarfissatut neqeroorummut nuunnissaa sioqqullugu, inuup innarluutillip najugaqarfigisaa, tikeraarluni angalanissamut tunngavilersuutigineqartoq, innersuussutigineqarpoq.

Pissutsit allat, matumani inuup innarluutillip inuttut atassuteqarfii ilanngullugit, naliliinermi ilanngunneqarsinnaapput. Assersuutigalugu inummumut innarluutilimmumut qanigisaasut siusinnerusukkut najugaqarfigisimasaminnit allamut nuussimappata tamanna pisinnaavoq. Taamatut pisoqartillugu qanigisaasut najugariligaannut tikeraarluni angalasoqarsinnaatitaavoq, taamaaliornikkut qanigisanut atassuteqarneq pitsaanerpaamik qulakkeerreqassammat.

Aapparisaq, qatanngutit, aanaat aataat, ilaqutariit paarsisartut imaluunniit inuit allat inummumut qanimut attaveqartut qanigisaasutut nalinginnaasumik isigineqartarput.

Imm. 2-mut

Qanigisaasut inuup innarluutillip tikeraarluni angalasinnaatitaaneranut ilaatinneqarnissamut periarfissaq ilanngunneqassasoq imm. 2-mi aamma siunnersuutigineqarpoq. Qanigisaasut tikeraarluni angalanissamut periarfissaqarnerat inuup innarluutillip periarfissaqarneranut taarsiullugu angalaneruvoq. Qanigisaasut tikeraarlutik aningasinnaatitaanerannut taamaalilluni piumasaqaataavoq, imm. 1 malillugu inuk innarluutilik nammineerluni tikeraarluni angalasinnaassanngitsaq aamma inuk tikeraarneqarnissaminik kissaatigisaqartoq. Aaqquussineq assersuutigalugu qitornamut 18-it sinnerlugit ukiulimmumut angajoqqaat tikeraarnissamut ikiorsernissaannut atorneqarsinnaassaaq.

Imm. 3-mut

Akiliunneqarluni tikeraarsinnaatitaaneq imm. 1-2 malillugit inuit innarluutillit Kalaallit Nunaata avataani najugaqartunut aamma atuuttoq aalajangersakkami imm. 3-mi erseqqissarneqarpoq.

Inuk innarluutilik 18-it aamma 24-t akornani ukiulik, Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummiikkallartoq, inuit 18-it sinnerlugit ukiullit ukiumut ataasiarlutik akiliunneqarlutik tikeraarlutik angalanissamut taamaallaat periarfissaqassasut aalajangersakkami matumani imm. 1-ip killiliinermik imaqarnera apeqqutaatinnagu, akiliunneqarluni marloriarluni tikeraarluni angalanissamut pisinnaatitaasut aalajangersakkami aammattaaq erseqqissarneqarpoq.

Imm. 4-mut

Inuk innarluutilik 18-it sinnerlugit ukiulik, 18-inik ukioqalereernermi kingorna ukiunit 10-nit sivilunerusumik ulloq unnuarlu neqeroorummiissimasoq, tassa imaappoq inuk 29-nik ukioqalereernermi kingorna nunagisaminut, ukiut 2-kkaarlugit ataasiarluni tikeraarluni angalanissamut pisinnaatitaasoq aalajangersakkami imm. 4-imi aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq ima isigineqassaaq, inunnut sivilisuumik najugaqarsimasunut tunngatillugu, piffissap ingerlanerani ulloq unnuarlu neqeroorummi sulisunut najugaqartunullu ima atassuteqalersimassasoq, nunagisaminut atassutaa annikillilluni. Taamaattoq inuup tamanna suli kissaatigippagu nunagisamut atassuteqarnerup attatiinnarsinnaamissaanut aalajangersakkami periarfissiisoqarpoq.

Imm. 5-imut

Inuup imaluunniit angajoqqaasutut akisussaasup, illoqarfimmut angerlarsimaffigisaata qanittuanut, tikeraarluni angalanermik tunisisinnaanermik imm. 5-imi aalajangersakkap periarfissippaa. Takuuk imm. 1-imi "nunagisaq" pillugu paasinnineq pillugu aalajangersakkat.

Tapersiinissamut periarfissat atortullu pisariaqartut nunagisami pigineqangippata aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq. Imatut paasillugu, inuup innarluutillip nunagisaanut ingerlannissaanut tunngatillugu, tapersiinissamik periarfissat amigaataappata tamanna pineqartumut pitsaanerpaassanngippat. Matumani tikeraarluni angalaneq illoqarfimmut qaninnerpaamut tunniunneqarsinnaanera aalajangersakkap periarfissippaa, tassani inuup innarluutillip atortut pisariaqartitai pigineqarmata.

Illoqarfimmut nunagisamut qanittumut tikeraarluni angalaneq tunniunneqarpat, inuup qanigisai ataaseq arlallilluunniit tassunga illoqarfimmut aallarnissaat kommunalbestyrelsimiit aaqqissuunneqassasoq taamatuttaaq aalajangersakkami aalajangerneqarpoq.

§ 55-imut

Imm. 1-imut

Meeqqanut innarluutilinnut, meeqqap nunagisaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummittunut, imaappoq meeqqap illoqarfigisaata imaluunniit nunaqarfigisaata avataaniittumi, nunagisamut imaluunniit angajoqqaat najugaannut ukiumut 2-riarluni tikeraarluni angalanernut, erseqqissumik piumasaqaatitaqanngitsumillu pisinnaatitaaffiliineq atuutsinneqalissasoq aalajangersakkami imm. 1-mi siunnersuutigineqarpoq. 2-riarluni tikeraarluni angalanissamik pisinnaatitaaneq 18-inik ukioqalernissaq tikillugu ilanngullugulu atuutissaaq.

Imm. 2-mut

Taamatuttaaq angajoqqaatut akisussaasut, imaluunniit qanigisaasut allat tikeraarluni angalasinnaanermut aalajangersakkap periarfissippai. Tamanna nalilersuinermi meeqqamut pitsaanerpaajusutut isigineqarpat, angajoqqaatut akisussaasut, imaluunniit qanigisaasut allat tikeraarluni angalasinnaapput.

Meeqqap imaluunniit inuusuttup tikeraarlutik angalanerannut siunertaavoq, inuup nunagisaminut atassuteqarnerminik attassiinnarnissaa. Tikeraarlutik angalanerat nunagisamut ingerlassasoq aallaavigineqarpoq.

Taamaattoq aalajangersakkami kissaatigineqarpoq aalajangersimasumik naliliisinnaanerup ammatinneqarnissaa, tassani immikkut ittumik pisoqartillugu meeqqap pisariaqartitsineranut pitsaanerpaajunnginnersoq tikeraarnerup meeqqap najugaqarfigisaani pinissaa nalilersorneqassalluni.

Ulloq unnuarlu neqeroorummut angajoqqaat tikeraareersimangippata, taava tamanna pillugu meeqqamik ulloq unnuarlu neqeroorummi ulluinnarni inuunerisaata paasisaqarfiginissaanut ulloq unnuarlu neqeroorutip tikeraarnissaanut periarfissaq pingaaruteqarluinnarpoq.

Tikeraarluni angalaneq ilaqutaasumut allamut imaluunniit inummut meeqqap ungagisaanut tunniunneqarsinnaavoq. Meeqqap angajoqqaatut akisussaasuinut atassuteqarnissaq meeqqap soqutigisaanut akerliusoq, ullup unnuallu neqeroorutip nalilerpagu, periarfissaq tamanna atorneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Meeqqap angajoqqaatullu akisussaasut akornanni attaveqarnerup attatiinnarnissaanut tamanna pisariaqartoq naliliisoqarpat, 3-jussaanik tikeraarluni angalanissamik akuersisoqassaaq. Pingajussaannik angalanissaq pisariaqarnersoq, meeqqap aamma angajoqqaatut akisussaasut imminnut attaveqarnerat ataasiakkaatigut nalilersuiffigineqarnera malillugu aalajangerneqassaaq.

“Meeqqap angajoqqaallu akornanni attaveqatigiinnerup attatiinnarneqarnissaa” pisariaqartutut isigineqarnersoq, ataasiakkaarlugit nalilersorneqartassaaq. Aalajangersakkami taamaattoq aallaaviusoq tassaavoq, tikeraarluni angalaqqinnerup meeqqap angajoqqaallu akornanni

attaveqatigiinneq pitsaanerulersinnaasutut nalilerneqartoq, taava tikeraarluni angalaneq akuerineqassaaq.

Imm. 4-mut

Imm. 1-miit imm. 3-mut aalajangersakkat malillugit akilikkamik tikeraarluni angalasinnaatitaaneq aamma inunnut innarluutilinnut Kalaallit Nunaata avataani inissisimasunut atuuttortaaq imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq. Meeqqat taakku, meeqqat Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni najugaqartut assigalugit, tikeraarluni angalanissamut taamaalillutik pisinnaatitaaffeqarput.

Imm. 5-imut

Meeqqap nunagisaata eqqaani illoqarfimmut tikeraarluni angalanerup tunniunneqarsinnaanera imm. 5-imi aalajangersakkap periarfissippaa. Taaguut "nunagisaq" pillugu paasinnineq pillugu § 54, imm. 1-mi nassuiaatit takukkit.

Nunagisami pisariaqartinneqartunik tapersiisoqarsinnaanngippat atortunillu atugassaqanngippat, aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq. Tamanna ima paasineqassaaq, tapersorsorneqarnissamut pisariaqartinneqartumut periarfissaqannginneq pissutigalugu meeqqamut nunagisamut tikeraarnissaq pitsaanerpaajussanngitsoq. Uani tikeraarluni angalanissap illoqarfimmut qaninnermut, meeqqap tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsineranik naammassinnissinnaasunik atortunik peqartumut tunniunneqarsinnaanerata periarfissinneqarnera, aalajangersakkami paarlattuanik periarfissinneqarpoq.

Tikeraarluni angalanerup illoqarfimmut nunagisap eqqaaniittumut tunniunneqassappat, taava angajoqqaatut akisussaasut imaluunniit qanigisaasut meeraq tikeraarniassammassuk, illoqarfimmut tassunga angalanissaannut kommunalbestyrelsip akiliutissagai, aalajangersakkattaaq taamaalilluni aalajangersarpaa.

§ 56-imut

Imm. 1-imut

Tikeraarluni angalanerup ataatillugu aningaasartuutitut akiliisussaataaneq kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelsip pisussaaffigigaa imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Angalanerup aningaasartuutit tamarmiusut, matumani ingiaqataasut pisariaqartumik amerlassusillit angalanerup unnuinermullu aningaasartuutaat ilanngullugit, ullut unnuallu angalaffiusunut, tikeraarluni angalanerup sivisussusaani aningaasartuutit akiliisussaataanermi pineqartunut ilaapput.

Kommunalbestyrelsip akiliisussaataanera annerpaamik ullut unnuallu 9-t tikeraarluni angalanerup killeqarpoq. Tikeraarluni angalanerup aallartinnerani naammassineranilu piffissaq angalaffiusoq, ulluni unnuanilu 9-ni naatsorsuinermi ilaatinneqanngilaq.

Aalajangersagaq imatut paasineqassaaq, inuk ulluni unnuanilu 9-ni nunagisaminiissinnaatitaasoq illoqarfimmiissinnaatitaasorluunniit, taassumalu saniatigut angalanermi piffissaq pisariaqartoq qaavatigut ilatinneqassasoq.

Tamatuma saniatigut angajoqqaatut akisussaasut imaluunniit qanigisaasut allat § 54, imm. 2 aamma imm. 5 kiisalu § 55, imm. 2 aamma imm. 5 malillugit tikeraarluni angalanissamut akuerineqarsimasut angalanerannut atatillugu aningaasartuutit kommunalbestyrelsip akilissavai. Inuup nunagisaminut angalasinnaannginnera pissutigalugu ilaquataasunut qanigisanullu nunagisaminngaanneersunut attaveqarnerup attatiinnarneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa tamatumani siunertarineqarpoq.

Imm. 2-mut

Inuup innarluutillip § 54 aamma § 55 malillugit tikeraarnissamut akiliunneqarsinnaanngitsup nammineerluni feeriarluni angalaneq akilissavaa.

Kommunalbestyrelsilli ingiallorteqarnissaq akilersinnaavaa inuk innarluutillip allamik ikiorneqarnani nammineerluni angalanissaq isumagisinnaanngippagu imaluunniit isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu timmisartuutileqatigiiffiup umiarsuaatileqatigiiffiulluunniit piumasaaqatigippagu.

Meeqqanut inuusuttunullu angajoqqaaminni suli najugalinnut tunngatillugu angajoqqaat feeriarnissanut aalajangiissapput, angalasoqassappallu tamanna nammineq akilissallugu.

Innarluuteqarneq pissutigalugu meeraq angajoqqaat saniatigut ingiallortissamik pisariaqartitsissappat kommunalbestyrelsip ingiallorteqarnissaq akilersinnaavaa.

Imm. 3-mut

Ingiallortaasunut qanigisaanngitsut akuersissutigineqarsinnaapput,

- billetsinut aningaasartuutit
- najugaqarnermut aningaasartuutit
- ullormusiat, isumaqatigiissut malillugu ingiallortaannermut akissarsiat pisariaqarsimappallu sulinermi akissarsiassatut annaasat

Ingiallortaasoq, assersuutigalugu paaqqinniffimmi sulisuuppat, ingiallortaanerullu nalaani isumaqatigiissutit naapertorlugit akissarsiaqarpat, taava sulisoq sulinermi akissarsiassanik annaasaqarnerisutitik pisinnaassanngilaq.

Qanigisaasoq ingiallortaasimappat kommunip makku akilerneqarnissaat akuersissutigisinnaavai:

- billetsinut aningaasartuutit
- najugaqarnermut aningaasartuutit

Qanigisaasut sulinermi akissarsiassanik annaasanut taarsiiffigineqarsinnaanngillat, tassami ingiallorteqarnermi siunertaamat qanigisaasoq annertuumik innarluutilimmik peqateqarluni feeriertutut isigineqarnissaa, taamaammallu feeriarnini siunertamut tassunga atortussaallugu.

Imm. 4-imut aamma 5-mut

Inummut innarluutilimmut 18-it inorlugit ukiulimmut ingiallorteqartitsinissamut kommunalbestyrelse ukiumut ataasiarluni akuersissuteqarsinnaavoq. Inunnut annertuumik innarluutilinnut 18-it qaangerlugit ukiulinnut ingiallorteqarnissamut ukiut pingasukkaarlugit kommunalbestyrelse taamaallaat akuersissuteqarsinnaavoq.

Imm. 6-imut

Imm. 1 malillugu, aamma imm. 2 malillugu tikeraarluni angalanissamut periarfissaq, taamaallaat naalagaaffeqatigiit iluanni tikeraarluni angalasinnaatitaaneq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Tamanna isumaqarpoq Kalaallit Nunaata, Danmarkip Savalimmiullu akornanni tikeraarluni angalanerit akiliunneqassasut.

Imm. 7-imut

Tikeraarluni angalanerit aaqqissuunneqarnerannut aningaasartuutillu akilerneqarnissaannut Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiussasut aalajangersakkap imm. 7-iani pisussaaffilerneqarput, matumani ilaatigut ingiallortit angalanerannut atatillugu aningaasartuutit pillugit, matumani ullormusiat, ingiallortaanermut akissarsiat aamma ingiallortaa sunut ilaqutaanngitsunut sulitilluni akissarsiassaraluanik annaasaqarnermut taartisiassat ilanngullugit.

§ 57-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi inuit innarluutillit, pineqartup nunagisaata avataani najugaqaqatigiiffimmiittut, najugaqarfimmi illersugaasumiittut imaluunniit ulloq unnuarlu neqerorummiiittut, qanigisaasut annertuumik napparsimanerannut, toqunerannut ilisaanerannullu ataatillugu angalanissamut pisinnaatinneqarput.

Pisimasut tamarmik immikkut angalanermik tunisiffigineqarsinnaapput. Imaappoq, nappaatip paasineqarnerani angalaneq ataaseq tunniunneqarsinnaavoq, kiisalu angalaneq ataaseq tunniunneqassaaq inuup nappaammunik toqquteqarnerani ilisaanissaanilu. Toqu tikeraarnerup nalaani pisimappat angalaneq taamaattoq angalanerup siulliup ingerlanerata sivitsornerusinnaavaa.

Ilungersunartumik napparsimanermi pineqartunut ilaapput ilaatigut kræftimik nappaatit annertuut amerlanersaat aamma qaratsami tinusoornerit aalajangersimasut, uummammi nappaatit annertuut aalajangersimasut aamma uummammi qaratsamilu taqqatigut nappaatit, timip atortuini unittoorneq taartissaannik ikkussinissaq pisariaqartinneqalerluni, sianiutikkut nappaatit aalajangersimasut ajorsartortut, ataavartumik isigisaarunneq, tusaasaarutivinneq. Allattukkat tamakkiisuunngillat. Itisiliisumik allattukkanut innersuussutigineqarsinnaavoq

Naalakkersuisut: Qanigisaasut qaninnerpaat annertuumik napparsimanerat aamma/imaluunniit toqnerat ilisaanerallu pillugit ilitsersuut.

Angalanissamik pisinnaatitaaneq, inuk nunap killeqarfiisa iluanni avataanniluunniit inissisimanersaq apeqqutaatinnagu, atuuppoq.

Angalanissaq aalajangersagaq manna malillugu akuerineqartoq, siunnersuummi §§ 54 aamma 55 naapertorlugit tikeraarluni angalanissamik pisinnaatitaanermut sunniinngilaq.

Imm. 2-mut

Qanigisaasut annertuumik napparsimanerannut, toqnerannut ilisaanerannullu tikeraarluni angalanermut atatillugu kommunalbestyrelse akiliisussaataasooq imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Tikeraarluni angalanerit aqqissuunneqarnerannut aningaasartuutillu akilerneqarnissaannut Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiornissaat pillugit aalajangersakkap imm. 3-iani imarineqarput.

§ 58-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1 malillugu, inuk annertuumik napparsimalerpat imaluunniit immikkut ittunut nalliuttorsiornermut atatillugu, taassuma ataani akunnaatsuliilluni inuuissiortoornermut, kuisittoornermut, apersortitsinerneq, katittoornermut, 25-liilluni katiffissiornermut ilisinernullu assigisaanilluunniit inummumut innarluutilimmut, sumiiffiup angerlarsimaffigisap avataani najugaqarfissatut neqeroorummiittumut, kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelse, inuup qanigisaannut qaninnerpaanut angalanissamut tapersiinissamik neqerooruteqassasoq.

Imm. 1 naapertorlugit tapersiineq qanigisaasumut ataatsimut arlalinnuunniit ikiorsiissutigineqassaaq.

Kommunalbestyrelsip imm. 1 malillugu tapersiisinnanissaanut piimasaqaataavoq, inuup tikeraarneqartup siunnersuummi §§ 54 aamma 55-imi inunnut pineqartunut ilaasuunissaa.

Aalajangersakkap kommunalbestyrelse taamaallaat tapersiinissaanut pisinnaatimmagu Oqaatigineqassaaq, kisianni matumani pisussaaffimmik peqanngilaq.

Imm. 2-mut

Tikeraarluni angalanerup aaqqissuunneqarnera aamma tassunga aningaasartuutunik akiliisarneq pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut pisinnaatitsissummik imm. 2 imaqarpoq. Aalajangersakkamut nassuiaatit naapertorlugit maleruagassat § 56, imm. 7-mi pisinnaatitsissutitulli pissutsinut tassaniittut assinginut tunngassuteqarsinnaapput.

§ 59-imut

Aalajangersaaneq malillugu kommunimit angerlarsimaffigisamit inummut innarluutilimmut, nunagisap avataani najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqartumut, tassa inuup illoqarfia nunaqarfialuunniit, illerfiup assartorneqarnissaanut tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit, kommunalbestyrelse ikiorsiisinnaavoq. Imaappoq najugaqaqatigiiffik, najugaqarfik illersugaasoq imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorut. Najugaqartoq nunagisap avataani najugaqarfissatut neqeroorummiinnermini toquppat, aalajangersagaq atuutissaq. Kommunalbestyrelse tapersiisissamik pisussaaffeqanngilaq, kisianni toqukkut qimaguttup imaluunniit taassuma qanigisaasa nunagisami ilisinissaq kissaatigalugu oqaatigisimappagu aammalu piviusumik tapersiisissaq pissutsit pisariaqartippassuk, tamakkiisumik ilaannaakoortumilluunniit matussusiisissaq isumaliutersuutigineqarsinnaavoq. Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanniinaq atuutinngilaq, taamaattumik naalagaaffeqatigiinnerup iluaniit nunanillu allaniit Kalaallit Nunaannut illerfimmik angallassinissamut akiliutissamik ikiorsiisoqarsinnaavoq.

§ 60-imut

Inuup innarluutillip tapersiivigineqarnissamut pisariaqartitsinera piffissap ingerlanerani ajornerulersimanersoq imaluunniit pitsaanerulersimanersoq apeqqutaatinnagu, inuit innarluutillit inuup sukkulluunniit pisariaqartitsineranut naapertuuttumik tapersiivigineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkami siunertaavoq.

Imm. 1-imut

Det fastsættes i stk. 1, at når en kommunalbestyrelse får kendskab til, at en person med handicap ikke modtager den rette støtte, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at træffe afgørelse om ændring eller ophør af støtten.

Inuk innarluutilik eqqortumik tapersersorneqanngitsoq kommunalbestyrelsip ilisimalerpagu, taava kommunalbestyrelse tapersiissutip allangortinnissaanut unitsinneqarnissaanulluunniit aalajangiissalluni pisussaataitaasoq aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Tapersiinerup allangortinneqarnissaa pillugu aalajangiisoqassanissaanut nalilersuinermut atatillugu, kommunalbestyrelsip inuk innarluutilik aamma inuup angajoqqaatut sinniisua

imaluunniit angajoqqaatut akisussaasui, tusarniaaffigissagai imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Kommunalbestyrelse taamaalilluni kommunimi sulisut atorfeqartut imaluunniit sullissisut allat suliatigut nalilersuinerat taamaallaat tunngavigalugu, tapersiinerup allanngortinneqarnissaa pillugu aalajangiisinnaanngilaq. Inuk innarluutilik suliami tusarniaaffigineqassaaq. Tusarniaaneq oqaloqatigiinnikkut ingerlanneqassaaq. Siunnersuummi § 23-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput, tassani peqataatitsineq aamma inunnik innarluutilinnik oqaloqateqarnermut tunngasut itinerusumik suliarineqarsimapput.

Tapersiinermi iliuutsit, inummut innarluutilimmut tapersiissutitut ikiorsiissutigineqartut, taakkununga siunnerfiusoq anguneqarpat unitsinneqassapput. Siunnerfiusup anguneqarsimaneranik nalilersuinermi, innuttaasunut allanut naleqqiullugu inuup qanoq pisinnaasai annikinnerutiginersut ukkatarineqassaaq, inuup ulluinnarni inuunermi ingerlasinnaanera takuneqarsinnaalerpat, matumani inuaqatigiinni inuuneq ilanngullugu. Taamaalilluni inuk suli tapersiissummik tigusartakkaminik pisinnaatitaanersoq, inuup taarteqartitsinissamik pisariaqartitsineranik peqquteqassaaq. Inummut innarluutilimmut tapersiineq allatut iluseqartoq, maannamut tapersiissutaasumut taarsiullugu atorneqassanersoq, kommunalbestyrelsip tapersiinermi iliuusissat unitsinneqarnissaat pillugu aalajangiinermi nalilersuissaaq. Inuk tapersiivigineqarnissamik suli pisariaqartitsippat, inuup pisarialimmik tapersiivigineqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa.

Imm. 3-mut

Kapitali 8 malillugu immikkut ittumik tapersiinerup unitsinneqarnissaa pillugu aalajangiisoqanninnerani, § 26 malillugu inummut innarluutilimmut iliuusissanut pilersaarummik aamma § 23 malillugu oqaloqatiginninnermik kommunalbestyrelse suliaqarsimassasoq imm. 3-imi aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkattaaq kommunalbestyrelse iliuusissanut pilersaarummik suliaqaqqullugu pisussaaffilerpaa, taamaalilluni tapersiineq unippat siumut isigisumik susoqarnissaa qularneqassammat.

§ 61-imut

Inuup innarluutillip najugaqarfissatut neqeroorumiinnerata unitsinneqarnissaa imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummot allamut nuutsinneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinerata, mianerisassat attuumassuteqartut isiginiarlugit, kinaassusersiunngitsumik nalilersuineq tunngavigalugit pinissaata qulakkeernissaa aalajangersakkami siunertaavoq.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip ilisimalerpagu inuk innarluutilik najugaqarfissatut neqeroorutip eqqortumik tapersiiviginngikkaa, kommunalbestyrelse inuup innarluutillip najugaqarfissatut neqeroorummiinnerata unitsinneqarnissaa imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuutsinneqarnissaa pillugu aalajangiinissamut pisussaaffeqartoq imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2 malillugu kommunalbestyrelsip piffissami misissuiffiusumi, tassalu inissiinerup allanngortinneqarnissaa unitsinneqarnissaaluunniit pillugu aalajangiisoqarsinnaanissaa sioqqullugu, pissutsit pingaaruteqartut sisamat paasinarsarsimassagai piumasaaatigineqarpoq.

Pissutsit normuni 1-imit 4-mut allattorneqarput.

Nr. 1-imut

Inuup najugaqarfissatut neqeroorummit angerlartinneqarnerata imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuutsinneqarnerata kingorna, inuup pisariaqartitsineranik naammassinninnissamut pisariaqartumik kapitali 8 imaluunniit 9 malillugu, tapersiivigineqarnerata ingerlaannarnissaanik qulakkeerinninnissamut kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarneranik aalajangersagaq imaqarpoq.

Nr. 2-mut

Iliusissanut pilersaarummik suliaqarnissamik kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarnera aalajangersakkap imaraa.

Taamatuttaaq angerlartitsinissaq imaluunniit najugaqarfimmut allamut nuutsitsinissaq sioqqullugu, suliaassat tamaasa kommunalbestyrelsip erseqqissarsimassavai.

Najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuunnermi, ilaatigut najugaqarfissatut neqeroorutip inuup nuuffigisaanut, inuup immikkut pisariaqartitai isumagisinnaagai, kiisalu tapersiineq pisariaqartoq tunniussinnaagaa inigisallu aaqqissuunneqarnera pisariaqartoq isumagisinnaagaa il.il. kommunalbestyrelsip qulakkiissavaa.

Najugaqarfissatut neqeroorummiinnerup unitsinneqarnerani, angerlartitsinissaq sioqqullugu, taassuma nalaani kingornalu ilaatigut inummut innarluutilimmut aamma angerlarsimaffimmi pisariaqartitanut kommunalbestyrelse isummersorsimassaaq.

Taamatuttaaq inuup nammineq angerlarsimaffimmi tapersersorneqarnissamut pisariaqartitsinera isummersuutigineqassaaq, tassunga ilanngullugit tapersersuisoq, sammisasaqartitsinermik ataatsimoornissamillu neqeroorutit inigisallu aaqqissuunneqarnera il.il.

Najugaqarfissatut neqeroorummiinnerup unitsinneqarnerata kingorna, inuk innarluutilik nammineq angerlarsimaffimmi qanigisaasunit isumassorneqaraangat, qanigisaasut oqilisaassinermik tunineqartassanersut aammattaaq isummersuutigineqartassaaq.

Taagorneqartut tamakkiisuunngillat.

Nr. 3-mut

Najugaqarfissatut neqeroorummiinnerup unitsinneqarnissaa imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuunnissaq pillugu aalajangiisoqannginnerani, inuup innarluutillip angajoqqaatut oqartussaasui imaluunniit taassuma angajoqqaatut sinnisua misissuinermit ilaatillugu tusarniarneqassasoq aalajangersakkami siunertarineqarpoq.

Oqaloqatiginninneq ingerlanneqarsimasoq aammalu inuk innarluutilik aamma angajoqqaatut sinnisuuusoq tassunga tunngatillugu qanoq oqaaseqarsimanersut, kommunalbestyrelsip uppersarsinnaassavaa. Tamanna assersuutigalugu oqaloqateqarnerup allaganngorlugu imaqarniliorneratut iluseqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelse inuup innarluutillip kissaataanik malinninnissamik pisussaaffeqanngilaq, kisianni inuup oqariartuutai kommunalbestyrelsip aalajangiinerani ilaatinneqassapput.

Siunnersuummut § 23-mut oqaaseqaatinut inunnik innarluutilinnik oqaloqatiginnittarnerit pillugit oqaaseqaatit itisilikkat innersuussutigineqarput.

Nr. 4-mut

Kommunalbestyrelse ulloq unnuarlu neqeroorummit allaganngorlugu oqaaseqaammik piniassasoq aalajangersakkami piumasaaqatigineqarpoq. Oqaaseqaat inissiinerup unitsinneqarnera pillugu aalajangiinermit kiisalu inuup innarluutillip ataatsimut isigalugu atugarissaarnerata killiffianik aammalu inuk angerlarsimaffiup avataaniinnissamik iluseqartumik tapersiivigineqarnissamik suli pisariaqartitsinersoq, inissiiviusup isummerneranik imaqassaaq.

Imm. 3-mut

Meeraq innarluutilik kapitali 8 naapertorlugu, meeqqap ulloq unnuarlu neqeroorummiit angerlartinneqareernerata kingorna meeqqap pisariaqartumik pisariaqartitaasa naammassineqarnissaanut suli tapersiinermit pisassasoq kommunalbestyrelsip qulakkeerinninnissaanut aalajangersakkap pisussaaffinitsippaa.

Aammalu sapinngisamik pitsaanerpaamik ulloq unnuarlu neqeroorummiit angerlarsimaffimmut nuunnissaa siunertaralugu meeqqamut angajoqqaatullu akisussaasunut tapersiinermit iliuusissanik neqeroorfigineqarnerisut, aalajangersakkap kommunalbestyrelse pisussaaffilerpaa.

Imm. 4-mut

Imm. 2, nr. 4 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorutip oqaaseqaammimi inassutigippagu, inuk innarluutilik najugaqarfissatut neqeroorummiiginnassasoq, pissutsit taakkua pillugit Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuttoq oqaaseqaateqassasoq imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq. Aammattaaq suliame inaarutaasumik aalajangiisoqannginnerani

Inunnut innarluutilinnut Sullissiviup Nunamut Tamarmut Atuuttup oqaaseqaataa kommunalbestyrelsip utaqqimaassavaa.

Inunnut innarluutilinnut Sullissivimmit Nunamut Tamarmut Atuuttumit oqaaseqaat kommunalbestyrelsimut pituttuisuunnngilaq, kisianni kommunalbestyrelsip oqaaseqaat aalajangiinissaq sioqqullugu naliliinermini ilaatissavaa.

Imm. 5-imut

Inuup innarluutillip aamma najugaqarfissatut neqeroorutip angerlartitsinissamut imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuunnissamut piareersarnissamut piffissaqarnissaat qulakkeerniarlugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq minnerpaaffissanut aalajangersagaavoq, taamaattumik kommunalbestyrelse sivisunerusumik angerlartitsinissamut ilimasaarineramik nalunaaruteqarnissaanut akornutaanani. Assersuutigalugu inuk innarluutilik Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarsimasoq angerlartinneqartussanngorpat, imaluunniit inuk imaluunniit angerlarsimaffik angerlartitsinissamut sivisunerusumik pitsaanerusumik piareersartussaappat, sivisunerusumik ilimasaarinissaq naleqqussinnaavoq.

Inuk pineqartoq, taassuma angajoqqaatut sinniisua imaluunniit angajoqqaatut akisussaasui kiisalu najugaqarfissatut neqeroorut, angerlartitsinissaq najugaqarfissatulluunniit neqeroorummut allamut nuunnissaq pillugu ilimasaarineramik tigusaqarsimasussaapput. Sapaatit akunneri 12-it taakkua ulloq angerlartitsinissaq pillugu nalunaaruteqarnerup, suliaqartuusunut marlunnut apuunnera aallarnerfigalugu kisinneqassapput. Nalunaaruteqarnek apuussimasoq kommunalbestyrelsip uppersartussaavaa.

Taamaattoq mianerisassat annertuut eqqarsaatigalugit pisariaqassappat, ilimasaarinissamut killissaliussaqaq saneqqunneqarsinnaavoq. Mianerisassat pingaaruteqartut tassaasinnaapput inuk nammineq eqqarsaatigalugu, tassunga ilanngullugu tapersiineramik allaanerujussuarmik pisariaqartitsinera, assersuutigalugu najugaqarfissatut neqeroorutip inuup isumaginissaa sapilerpagu, tassani najugaqartut allat sulisullu tungaatigut isumannaassuseq atugarissaarnerlu eqqarsaatigalugu. Aningaasaqarnikkut mianerisassat sapaatit akunnerini 12-ini killissaliinerup saneqqunneqarnissaanut tunngavilersuutigineqarsinnaanngillat.

Imm. 6-imut

Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummiinnermut tunngatillugu, kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelse, angerlartitsinissaq pillugu aalajangiineq pisinnagu, Kalaallit Nunaata avataani kommunimit najugarisamit nassuiaammik piniassasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Sapaatit akunnerini 12-ini ilimasaarinissaq pillugu imm. 5-imi aalajangersagaq taamatuttaaq atuuppoq.

§ 62-imut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelse inuup innarluutillip, najugaqarfissatut neqeroorummiittup, tassa imaappoq Kalaallit Nunaanni najugaqaratigiiffimmi, najugaqarfimmi illersugaasumi imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi, atugaannik inummut sammisumik, nakkutilliissasoq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq.

Najugaqarfissatut neqeroorummiinnermi inuup timikkut, tarnikkut inooqatigiinnikkullu pisariaqartitat sulii naammassineqartassasut, kommunalbestyrelsip nakkutilliinnermut ilaatillugu qulakkiissagaat siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsip inummut sammisumik nakkutilliinerani, sakkussaassaaq § 28-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq naapertorlugu ulloq unnuarlu neqeroorummit killiffimmut nalunaarusiaq. Kommunalbestyrelsip inummut sammisumik nakkutilliinissamut pisussaaffimminik naammassineqarnissaanut, killiffimmut nalunaarusiaq naammangilaq. Tamatumunnga taarsiullugu killiffimmut nalunaarusiaq nakkutilliinerup aaqqissuunneqarneranut sakkussaassaaq.

Imm. 1 malillugu inummut sammititamik nakkutilliineq Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 21 a malillugu kommunalbestyrelsip nakkutilliinissamut pisussaaffianik ilaannakortumik ingerlatitseqqinneruvoq. Taamaattoq aalajangersakkami, pissutsit inuup atugaasa kisimik nakkutilliivigineqannginnissaat kissaatigineqarpoq, kisianni aamma, ulloq unnuarlu inissisimaneq kiisalu tapersiinerit aallartinneqartut allat inuup timikkut, tarnikkut inooqatigiinnikkullu pisariaqartitaannik naammassinniffiunerat sulii ingerlanersoq kommunalbestyrelse nakkutilliinnermini isummissasoq. Taamaalilluni nakkutilliineq, suliniuteqarnerup allangortinnissaa tunngavissaqarnerusoq nalilersuinnermut tunngavigineqassaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu nakkutilliineq nalunaarutigereerlugu aammalu nalunaaruteqarani nakkutilliinertut ingerlanneqarsinnaasoq imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq. Nalunaarutigereerlugu nakkutilliineq ima paasineqassaaq, nakkutilliilluni pulaartoqarniartoq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitinneqareerluni. Nalunaaruteqarani nakkutilliineq ima paasineqassaaq, nakkutilliilluni pulaartoqarniartoq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitinneqarnani. Nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarneq maannakkorpiaq pisunik takutitsisinnaavoq, nalunaarutigereerlugu nakkutilliilluni pulaarnermut atatillugu aammalu ulluinnarni misigineqartartut imminnut naapertuunnersut, nalilersuinnermullu atorineqarsinnaalluni. Taamaattumik nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarneq, sumiiffiup inissiiviusup ataatsimut isigalugu paasiniarneranut tapertaasussatut aammalu allatut takunissaanut, atorineqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Kommunalbestyrelse Naalakkersuisunit qinnuigineqarnermini paasissutissanik kommunalbestyrelsip inummut sammititamik nakkutilliinermik isumaginninnera pillugu Naalakkersuisut kissaatigisimasinnaasaannik tamaginnik nassiussinissamut pisussaaffeqassasoq imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni sammisanut sukumiissusaanullu tunngatillugu aalajangersakkami killilersuisoqanngilaq.

Imm. 4-mut

Naalakkersuisut inummut sammititamik nakkutilliinermut ingerlatsinermullu sammititamik nakkutilliinissaq maleruagassanik erseqqinnerusumik aalajangersaanissamut pisinnaatinneqassasut, ilanngullugit nakkutilliinerup ingerlanneqarnera, aaqqissuunneqarnera, nakkutilliinermut nalunaarusianik suliaqarnermut atugassarititaasut piumasaqaatillu pillugit maleruagassat aalajangersassagaat imm. 4-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq. Nakkutilliinermut nalunaarusiaq, allakkiamut pisortat ingerlatsinerannut maleruagassat naapertorlugit, ilanngullugu allattuisussaataaneq, nakkutilliinermut sumulluunniit atatillugu suliarineqartussamut, taaguutaavoq.

§ 63-imut

Imm. 1-imut

Nakkutilliinermik ingerlatsivik Inatsisartut inatsisaanni kapitali 3 malillugu inunnut innarluutilinnut najugaqarfiinnit aamma najugaqarfinni illersugaasuni ingerlatsinikkut nakkutilliissaq.

Najugaqarfissatut neqeroorutip tamakkiisutut isigalugu aammalu najugaqartut najugaqarfissatut neqeroorummiittut atugarisaat nalinginnaasut, ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliinissaq kisimi tassani pineqarpoq. Taamaalilluni najugaqartut ataasiakkaat najugaqarfissatut neqeroorummiittut nakkutilliivigineqarnissaat tassani pineqanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu nakkutilliineq nalunaarutigereerlugu aammalu nalunaaruteqarani nakkutilliinertut ingerlanneqarsinnaasoq imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq. Nalunaarutigereerlugu nakkutilliineq ima paasineqassaaq, nakkutilliilluni pulaartoqarniartoq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitinneqareerluni. Nalunaaruteqarani nakkutilliineq ima paasineqassaaq, nakkutilliilluni pulaartoqarniartoq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitinneqarnani. Nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarneq maannakkorpiaq pisunik takutitsisinnaavoq, nalunaarutigereerlugu nakkutilliilluni pulaarnermut atatillugu aammalu ulluinnarni misigineqartartut imminnut naapertuunnersut, nalilersuinerullu atorineqarsinnaalluni. Taamaattumik nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarneq, sumiiffiup inissiiviusup ataatsimut isigalugu paasiniarneranut tapertaasussatut aammalu allatut takunissaanut, atorineqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Kommunalbestyrelse Naalackersuisunit qinnuigineqarnermini paasissutissanik kommunalbestyrelsip nakkutilliinermik isumaginninnera pillugu Naalackersuisut kissaatigisimasinnaasaannik tamaginnik nassiussinissamut pisussaaffeqassasoq imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni sammisanut sukumiissusaanullu tunngatillugu aalajangersakkami killilersuisoqanngilaq.

Imm. 4-mut

Naalackersuisut nakkutilliinermut ingerlatsinermullu sammititamik nakkutilliinissaq maleruagassanik erseqqinnerusumik aalajangersaanissamut pisinnaatinneqassasut imm. 4-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq, matumani nakkutilliinerup ingerlanneqarnera, aaqqissuunneqarnera, nakkutilliinermut nalunaarusianik suliaqarnermut atugassarititaasut piumasaaqatillu pillugit maleruagassat ilanngullugit.

Nakkutilliinermut nalunaarusiaq, allakkiamut pisortat ingerlatsinerannut maleruagassat naapertorlugit, ilanngullugu allattuisussaatitaaneq, nakkutilliinermut sumulluunniit atatillugu suliarineqartussamut, taaguutaavoq.

§ 64-imut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsit ingerlatsiviini aamma Inatsisartut inatsisaannik matuminnga aqutsinerannik nakkutiginninnissamik kiisalu najugaqarfissatut neqeroorutini ingerlatsinermik nakkutilliinermik suliaqartussamik, immikkut nakkutilliinermut immikkoortortaqaarnissamik, Naalackersuisut pisussaaffilerneqassasut imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat ingerlatsivimmi aqunneqarnerannik aammalu Inatsisartut inatsisaanni matumani pisussaaffiit pisinnaatitaaffillu allassimasut kommunimit naammassineqarsimanerannik, nakkutilliisussani Naalackersuisut qullersaasut aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq. Maannamut inatsisini aalajangersagaangitsumik Naalackersuisut inunnut innarluutilinnut suliaqarfimmi immikkuullarissumik nakkutilliisarnerat aalajangersakkami ingerlateqqinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Nakkutilliinermik ingerlatsiviup ulloq unnuarlu neqeroorutinik ingerlatsinermut tunngasumik nakkutilliisarnerat erseqqinnerusumik maleruagassiivigineqassasoq, imm. 3-mi aalajangersakkami nutaajusumi siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersagaq §§ 67-68-imi aalajangersakkanut siunnersuutigineqartunut ataqatigiissillugu atuarneqassaaq.

Nakkutilliinermik ingerlatsivik Inatsisartut inatsisaanni § 18 malillugu inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutinut ingerlatsinikkut nakkutilliisaaq.

Ulloq unnuarlu neqeroorutip tamakkiisutut isigalugu aammalu najugaqartut ulloq unnuarlu neqeroorummiittut atugarisaat nalinginnaasut, ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliinissaq kisimi tassani pineqarpoq. Taamaalilluni najugaqartut ataasiakkaat ulloq unnuarlu neqeroorummiittut nakkutilliivigineqarnissaat tassani pineqanngilaq. § 62 naapertorlugu inummut sammititamik nakkutilliinissamik pisussaaffeqarneq kommunalbestyrelsimiippoq.

Imm. 4-mut

Nakkutilliinermi suliaasaq misissuineranut aammalu pitsaassutsinik inerisaanissamut tunngatinneqassasoq imm. 4-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik Nakkutilliinermik ingerlatsiviup siullermik ulloq unnuarlu neqeroorummi pissutsit misissussavaa, matumani illutanut, aningaasaqarnermut sulisoqarnermullu tunngasut kiisalu najugaqartunik isumassuinerup isumagineqarnera, ulloq unnuarlu neqeroorutit akuerineqarsinnaanissamut piunasaqaatinik naammassinniffiunersoq ilanngullugit. Aamma tassaniippoq ulloq unnuarlu neqeroorutip assersuutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorutip akuerineqarnerani najugaqartussat amerlassusissaannit najugaqartut amerlanerunnginnerat misissorneqassasoq. Aappaattut aalajangersagaq isumaqarpoq, ulloq unnuarlu neqeroorutip pitsaassusaata ineriartortinneqarneranik, ulloq unnuarlu neqeroorutip suliaqarnerani, Nakkutilliinermik ingerlatsivimmit qanoq tapersersuisinnaanersut, ulloq unnuarlu neqeroorutip oqaloqatiginerani Nakkutilliinermik ingerlatsiviup nakkutilliinermi ukkatarissagaa. Oqaloqatigiinneq ulloq unnuarlu neqeroorummi pitsaassutsinik attassiinnarnissamut ineriartortitsinissamullu iluaqutaassaaq.

Imm. 5-imut

Imm. 2 aamma 3 malillugit nakkutilliineq nalunaarutigereerlugu aammalu nalunaaruteqarani nakkutilliinertut ingerlanneqarsinnaasoq imm. 5-imi siunnersuutigineqarpoq. Nalunaarutigereerlugu nakkutilliineq ima paasineqassaaq, nakkutilliilluni pulaartoqarniartoq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitinneqareerluni. Nalunaaruteqarani nakkutilliineq ima paasineqassaaq, nakkutilliilluni pulaartoqarniartoq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitinneqarnani. Nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarneq maannakkorpiaq pisunik takutitsisinnaavoq, nalunaarutigereerlugu nakkutilliilluni pulaarnermut atatillugu aammalu ulluinnarni misigineqartartut imminnut naapertuunnersut, nalilersuineramullu atorineqarsinnaalluni. Taamaattumik nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarneq, sumiiffiup inissiviusup ataatsimut isigalugu paasiniarneranut tapertaasussatut aammalu allatut takunissaanut, atorineqarsinnaavoq.

Imm. 6-imut

Ingerlatsinermut sammisumik nakkutilliinerup aqqissuunneqartarnera imarisaalu pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassapput. Pisinnaatitsissut ilaatigut Nakkutilliinermik ingerlatsivik pissutsit erseqqinnerusut suut nakkutigissanerai, aalajangersaanissamut atorineqassaaq.

§ 65-imut

Nakkutilliinermik ingerlatsivik peqqissaartumik kinaassutsimut uppersaammik aammalu eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik, kommunip ingerlatsiviani Nakkutilliinermik ingerlatsiviup nakkutilliinerup ingerlanneqarnissaanut attuumassuteqartut naliliiffigisaannut, isersinnaatitaasut aalajangersakkami imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Nakkutilliinermik ingerlatsivik matumani inuk pillugu paasissutissat mianerisariaqartut kiisalu suliffiup iluani allattugaatigineqartut ilanngullugit, pissarsinissamut pisinnaatitaapput. Aalajangersakkami siunertaavoq, § 64, imm. 2-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu sunniuteqarluartumik nakkutilliinermik ingerlatsinissaasa qulakkeerneqarnissaa.

§ 66-imut

Aalajangersakkami § 64, imm. 2 malillugu Nakkutilliinermik ingerlatsiviup nakkutilliisarnerannut erseqqinnerusunik maleruagassiisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamaalluni aalajangersagaq, Nakkutilliinermik ingerlatsivik kommunalbestyrelsip ingerlatsiviani aammalu kommunalbestyrelsip Inatsisartut inatsisaanni matumani maleruagassanik allaffissornikkut aqutsineranik nakkutilliisarnerannut erseqqinnerusumut, tunngassuteqarpoq.

Siullertut siunnersuutigineqarpoq Nakkutilliinermik ingerlatsivik nakkutilliineq pillugu kommunalbestyrelsimut nakkutilliinerup allaganngorlugu nalunaarusiamik suliaqartassasut.

Aappaattut siunnersuutigineqarpoq Nakkutilliinermik ingerlatsivik nakkutilliinerup nalunaarusiami ilitersuussutaasunik innersuussutinik aammalu peqqussutinik kommunalbestyrelsimut pisussaaffiliisunik saqqummiinissamut pisinnaatitaatinneqassasut. Taakkua kommunalbestyrelsip ingerlatsivianut aammalu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassanik allaffissornikkut aqutsinerannut ilitersuussutitut innersuussinernut aammalu kommunalbestyrelsip peqqussutinut pisussaaffiliisunut tunngassuteqassapput. Taamaallaat nr. 1-3-mi aalajangigaasunik imaqartumik pisussaaffiliisumik peqqussuteqartoqarsinnaavoq.

Kommunalbestyrelse inunnut innarluutilinnut tapersiisarneq pillugu suliani ataatsimi arlalinniluunniit Inatsisartut inatsisaanni § 25-mi aalajangersakkat malillugit qulaajaanermik aallartitsissasoq imaluunniit inatsisartut inatsisaanni § 26-imi aalajangersakkat malillugit iliuusissanut pilersaarummik suliaqassasoq, Nakkutilliinermik ingerlatsivik nr. 1 malillugu pisussaaffiliisumik peqqusinissaminnut periarfissaqarpoq. Tamanna naleqquppat, kommunalbestyrelse qulaajaanermik aallartitsissasoq aammalu iliuusissanut pilersaarummik suliaqassasoq peqqussuteqarnissamik Nakkutilliinermik ingerlatsivik periarfissaqarpoq. Taamaattoq kommunalbestyrelse qulaajaanermik aallartitseeersimappat suliaqareersimappallu iliuusissamik pilersaarummik suliaqarnissaq pillugu peqqussuteqarnissaq taamaallaat naleqqutissaaq. Suliassamik suliarinninnissaq peqqussutigineqartoq qaqugu naammassissanersoq, piffissamut killissaliussamik Nakkutilliinermik ingerlatsivik aalajangersaasinnaavoq. Kommunilbestyrelsip suliaq imaluunniit suliaq ingerlanera pillugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik ingerlaavartumik

ilisimatittassagaa, peqqussuteqarnermut ilaatillugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik aalajangersaasinnaavoq. Inuk Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiivigineqarnissamik maannakkut pisariaqartitsinersoq paasiniarneqarneqassasoq qulaajaanermi siunertaavoq, matumani najugaqarfissatut neqeroorummiinnissamik neqerooruteqarneq pisariaqartinneqarnersoq ilanngullugu.

Kommunalbestyrelsip inunnt innarluutilinnut tapersiinissaq pillugu suliaq ataaseq arlallilluunniit nutaamik suliarineqartussanngorlugit qaqqeqqissagai, nr. 2 malillugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik aamma peqqussuteqarnissamik periarfissaqarpoq. Kommunip Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat naammassisimanngikkai peqqussuteqarnermut piunasaqaataavoq. Tamanna assersuutigalugu § 25 malillugu qulaajaanani, inummut innarluutilimmut immikkut ittumik tapersiinissaq itigartinneqassasoq aalajangiisimaneranut tunngassuteqarsinnaavoq.

Nakkutilliinermik ingerlatsivik naliliippat inuk innarluutilik, suliaq tassunga tunngasoq ingerlasoq imaluunniit naammassineqareersimagaluartoq, najugaqarfissatut neqeroorummiinnissamik pisariaqartitsisoq, kisiannili tamanna neqeroorutigineqarsimanani, taava nr. 3 malillugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik periarfissaqarpoq kommunalbestyrelse peqqussallugu § 25 malillugu qulaajaanermik aallartitseqqullugu. Inuk Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiivigineqarnissamik maannakkut pisariaqartitsinersoq paasinarsarnissaa peqqussuteqarnermut piunasaqaataavoq, matumani najugaqarfissatut neqeroorummiinnissamik pisariaqartitsineq ilanngullugu. Nakkutilliinermik ingerlatsivik peqqussuteqarnermut ilaatillugu kommunalbestyrelse § 25 malillugu qulaajaanermik qaqugu aallartitsissanersoq pillugu, piffissaliussamik aalajangersaasinnaavoq.

§ 67-imut

Aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq malillugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik ulloq unnuarlu neqeroorummit ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliisinnaanissamut paasissutissanik pisariaqartunik tunineqarsinnaatitaavoq. Nakkutilliinermik ingerlatsiviup ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliinermik suliaqarsinnaanissaanut suut pisariaqarnermut, § 64, imm. 3 naapertorlugi Nakkutilliinermik ingerlatsivik naliliisussaavoq.

§ 68-imut

Imm. 1-imut

Nakkutilliinermik ingerlatsivik ulloq unnuarlu neqeroorummut peqqussuteqarnissaq pillugu aalajangiisinnaassasoq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Peqqussuteqarneq Nakkutilliinermik ingerlatsiviup ulloq unnuarlu neqeroorummik ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliinernut ilaatillugu pissaaq. Ulloq unnuarlu neqeroorutip peqqussuteqarnermik naammassinninnissaanut piffissamut killissaliussamik Nakkutilliinermut ingerlatsivik aalajangersaasinnaavoq.

Pisuni, assersuutigalugu sulisut pingaaruteqarnerpaat soraarsimaneranni, aammalu sulisut sinneruttut kisimiillutik suliassaq naammassisinnaagaat naatsorsuutigisinnaanngikkaanni, ikippallaarnerat pissutaalluni imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi siunnerfigineqartut ulloq unnuarlu neqeroorutit akuerineqarfigisaasa sullinnissaannut pisariaqartunik pisinnaasaqartunik sulisuerussimaneranni peqqussuteqarneq atorpeqarsinnaavoq. Taamaattoqarpat peqqussuteqarneq sulisunik naleqquttunik atorfinitsitsinissamut tunngassuteqarsinnaavoq. Assersuutissaq alla tassaasinnaavoq, neqeroorummi naleqqutinngitsumik amerlasuunik pissaanermik atuisoqarsimasoq. Taamaattoqarpat siunissami pisariaqanngitsumik pissaanermik atuisarnissaq pinngitsoorniarlugu, najugaqarfissatut neqeroorut iliuusissanut pilersaarummik saqqummiissasoq aammalu sulisut naleqquttumik ilinniaqqissasut, Nakkutilliinermik ingerlatsiviup peqqussutigisinnaavaa.

Peqqussutit neqeroorummi tamatuma naammassinissaanut periarfissaqartumik iluseqartinnissaa tunngavissaritinneqarpoq. Peqqussut naammassiniarlugu neqeroorummi qanoq iliortoqassanersoq ersarilluinnartariaqarpoq.

Pissutsit peqqussuteqarnissamik pissutissaqalersitsisimasut aallaavigalugit peqqussutit naammassinissaanut piffissamut killissaliussap sivisussusissaanik, Nakkutilliinermik ingerlatsivik aalajangersaasinnaavoq. Assersuutigalugu sulisoq ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqartunut kinguaassiutitigut atornerluisimappat, sulisoq taanna ulloq unnuarlu neqeroorummi atorfeqaqqusaajunnaassasoq peqqussutigineqarsinnaavoq. Peqqussut taamaattoq ingerlaanaq naammassineqassaaq, aammalu tamanna malillugu piffissamut killissaliussaq aalajangersarneqarsinnaavoq. Sulisunik aalajangersimasunik pisinnaasaqartunik atorfinitsitsinissamik peqqussuteqarnermi, pisariaqartunik pisinnaasaqartunik sulisoqannginneq qanoq ilungersunartiginersoq apeqqutaatillugu, piffissamut killissaliussaq sivisunerutillugu aalajangersarneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Ulloq unnuarlu neqeroorutini ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartippassuk, annertusisamik nakkutilliinissaq pillugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik aalajangiisinnaassasoq imm. 2-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq.

Piffissap aalajangersimasup taaneqartup iluani immikkut nassuiagaasumik annertuumik nakkutilliinissaq pisariaqartinneqartoq Nakkutilliinermik ingerlatsivimmit naliliisoqartillugu, annertusisamik nakkutilliineq takussutissaavoq. Annertusisamik nakkutilliineq annertunerusumik nakkutilliinermut takussutissaavoq aammalu qanoq pisoqaraluarpuunniit nakkutilliilluni takusaanerit amerlanerusut ingerlanneqarnerannik malitseqassalluni. Soorlu Nakkutilliinermik ingerlatsiviup ataatsimut isigalugu pissutsit malillugit nakkutilliinerit aaqqissuuttussaagaat, taamatuttaaq Nakkutilliinermik ingerlatsiviup annertusisamik nakkutilliineq pissutsit piviusumik pisut malillugit, aammalu pissutsit annertusisamik nakkutilliinissamut pissutaasut malillugit aamma aaqqissuuttussaagaat.

Annertusisamik nakkutilliinissaq pillugu aalajangiinissaq sioqqullugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik aamma ulloq unnuarlu neqeroorut pissutsit annertusisamik nakkutilliineq pillugu aalajangiinissamut tunngaviusut, oqaloqatigiissutigisariaqarpaat. Taamaattoq assersuutigalugu pissutsit pinerlunnermut tunngasut pillugit tassanngaannartumik ilisimasaqalerneq tunngavigalugu aalajangiisoqarpat, tamanna atuutissanngilaq.

Imm. 3-mut

Nakkutilliinermik ingerlatsivik ulloq unnuarlu neqeroorummi pissutsinik aarlerinartunik misigisaqarunik, kommunalbestyrelsit, inuit ataasiakkaat ulloq unnuarlu neqeroorummiinnerannut akisussaasuusut ilisimatinnissaannut Nakkutilliinermik ingerlatsiviup pisussaaffeqarnera atuutsilerneqassasoq imm. 3-mi aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq.

Paasissutissat Nakkutilliinermik ingerlatsivimmit kommunimut inuup ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissaa pillugu aalajangiisimasumut ilisimatitsineri ilaatinneqartut, amerlanertigut tassaassapput neqeroorummi pissutsit nalinginnaasut, kisianni aamma inuup nammineq inuttut atugai pillugit paasissutissaasinnaallutik.

Pissutsit aarlerinartut Nakkutilliinermik ingerlatsiviup misigisaani, nalinginnaasunut tunngassuteqartut, aammalu assersuutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorutip annertusisamik nakkutigineqarnissaanut pissutissaqalersitsisimasut, pisuni taakkunani paasissutissat kommunalbestyrelsinut, ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik innuttaasup neqeroorfigineqarnissaa pillugu aalajangiisimasunut tamanut attuumassuteqassapput. Kisianni aamma tassaasinnaapput paasissutissat kommunalbestyrelsinut aalajangersimasunut taamaallaat attuumassuteqartut, assersuutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorummi immikkoortortaqarfimmi aalajangersimasumi ajornartorsiutinut tunngassuteqartut.

Taamaalilluni aalajangersakkami siunertaasoq pingaarneq tassaavoq, Nakkutilliinermik ingerlatsiviup neqeroorut pillugu ilisimasaasa kommunalbestyrelsimut, innuttaasup ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissaa pillugu aalajangiisimasumut tunniunneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat, taamaalilluni kommunalbestyrelsip taassuma inummut sammititamik nakkutilliinermiut atatillugu pissutsit taakkua sillimaffigisinnaassallugit. Paasissutissat, innuttaasup ulloq unnuarlu neqeroorummi inissisimanerata eqqortuuneranik nalilersornissaanut, kommunalbestyrelsip atorsinnaavai.

Imm. 4-mut

Nakkutilliinermik ingerlatsivik qaqugukkut imm. 2 malillugu aalajangiisinnaanersoq aammalu imm. 3 malillugu annertusisamik nakkutilliinerup aallartinneqarnissaa pillugu aalajangiisinnaanersoq, pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut, Naalakkersuisut peqquneqassapput.

§ 69-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersakkami kommunalbestyrelsit ataasiakkaat Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsinissamut pisussaaffilerneqarput, aammalu siunnersuisooqatigiit suliasai pisinnaasaqarfiilu aalajangersarneqarlutik. Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnut siunertaavoq inunnut innarluutilinnut suliasaqarfimmi tunaartarisassaar pingaernerit suliarineqarnissaat, aammalu ilaatigut kommunalbestyrelsip inunnut innarluutilinnut politikiani aamma suliasaqarfimmi allaffissornikkut aqutsineranik ineriartortitsinerme eqeersimaartumik sulinissamik suliaqarnissaq, kiisalu kommunimi politikikkut apequtini siunnersuinerme ikiuunnissaq siunertarineqarluni. Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit aamma apeqqutit nalinginnaanerusunut tunngasut oqallisigisinnaavaat aammalu politikikkut taamatullu allaffissornikkut suliniutissanut siunnersuuteqarsinnaallutik.

Imm. 2-mut

Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit suliniutit inunnut innarluutilinnut tunngassuteqartut tamaasa pillugit tusarniartarnissaannik kommunalbestyrelse pisussaaffeqartoq imm. 2-mi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, tassani ilaalluni inunnut innarluutilinnut politikki. Tusarniaasussaataaneq taamaallaat ataatsimut isigalugu suliniutinut tunngassuteqarpoq, tassami imm. 3 naapertorlugu Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit pisuni aalajangersimasuni inuit ataasiakkaat pillugit sullissinissamut pisinnaatitaanngimmata.

Imm. 3-mut

Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit naammagittaalliuutinik suliasanik ataasiakkaanik suliarinnissinnaanngitsut imm. 3-mi aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Inunnut ataasiakkaanut tunngasut aalajangersimasut, ataatsimut isigalugu apeqqutit isikkoqartunik pissutissaqalersitsisimappata, Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit ataatsimut isigalugu isummersinnaapput, aammalu ajornartorsiummut ataatsimut isigalugu apeqqutit isikkoqartumut tassunga taamaallaat isummersinnaallutik.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi aalajangersakkami Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit katitigaanerat maleruagassiivigineqarpoq.

Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit amerlaqatigiinnik amerlassusilinnik ilaasortaqtartillugit pilersinneqassasut piumasqaataavoq, inuit innarluutillit kattuffiisa kommunalbestyrelsillu soqutigisaat pillugit aallartitaqassallutik, matumani kommunalbestyrelsimut sullissisut ilanngullugit. Kommunalborgbestyrelseli Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinni aallartitaqassaaq.

Imm. 5-imut

Kommunalbestyrelse Inunnut innarluutilinnut siunnersuisoqatigiinnut pisariaqartillugu allattoqarfitsigut ikiuutissasoq imm. 5-imi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Allattoqarfitsigut ikiorteqarnerup, ilaatigut ataatsimiinnerit ingerlanneqarnissaannut aggersaanissamut aammalu ataatsimiinnerit ingerlanneqarneranni ikiuunnissamut kiisalu ataatsimiinnerit imarisaat pillugit imaqarniliornermut paasissutissiinermullu il.il. atorneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Imm. 6-imut

Imm. 6-imi aalajangersakkami ilaatigut Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit suleriaasii, aningaasarsiaqartinneqarneri pillugit, kiisalu ataatsimiititaliap sulianik paasinarsisitsinissamut suliarinninnissamullu atugassaannik immikkut ilisimasalinnit oqaaseqaatinik piniartarnejq il.il. pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut kommunalbestyrelse akuerineqarpoq.

§ 70-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi, kommunimi inunnut innarluutilinnut tapersiisarnermi sapinngisamik qaffasinnerpaamik pitsaassuseqartitsinissap qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, kommunalbestyrelsip inunnut innarluutilinnut politikkimik ataqatigiissumik ilusilersuinissamut pisussaaffeqarnera aalajangersarneqarpoq. Ataqatigiissoq paasineqassaaq tassaasoq, kommunimi inunnut innarluutilinnut tapersiinermut atatillugu, pisortat suliassa qarfiisa akornanni, qanoq sapinngisamik pitsaanerpaamik sullissisoqarsinnaanersoq pillugu, inunnut innarluutilinnut politikki isummertoqarnissaa. Inunnut innarluutilinnut politikki, ilaatigut inunnut innarluutilinnut suliassa qarfiimi suliniutit pillugit suliassa qarfiit immikkuullarissut akornanni suleqatigiinnissamut, ilaatigut innuttaasut innarluutillit sivisunerpaamik namminneq angerlarsimaffiminniiginnarsinnaanissaannut kommunimi sullissinermut siunnerfinnut il.il., tunngassuteqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu aalajangersakkami imm. 2-mi, kommunalbestyrelsip kommunip inunnut innarluutilinnut politikianik suliaraqarnermut atatillugu Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnut tusarniaasarnissamik pisussaaffeqarnera erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Inunnut innarluutilinnut politikki allaganngorlugu ilusilersorneqassasoq aammalu kommunip nittartagaani tamanut saqqummiunneqassasoq aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Tamanna inunnut innarluutilinnut politikkip kommunimi innuttaasunit tamanit pissarsiarineqarsinnaaneranut iluaqutaassaaq.

Kommunalbestyrelsip aamma inunnut innarluutilinnut politikki suliarineqartoq pillugu Naalakkersuisut ilisimatissavai, taamaalilluni Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu inunnut

innarluutilinnut periusissamik suliaqarnissaq siunertaralugu kommunimi inunnut innarluutilinnut suliaasaqarfimmi tamakkiisumik isiginnissinnaaniassammata.

Imm. 4-mut

Inunnut innarluutilinnut politikki sivisunerpaamik ukiut sisamakkaarlugit iluarsineqartassasoq imm. 4-imi aalajangersarneqarpoq. Inunnut innarluutilinnut politikkip iluarsisarneranut siunertaavoq, ullutsinnut naleqquttumik inunnut innarluutilinnut politikkeqarnissap qulakkeerneqarnissaa, kiisalu inunnut innarluutilinnut politikkimik, kommunimi sullissinermut siunnerfinnik ingerlaavartumik aalajangersaaviusumik, peqarnissaq. § 71 naapertorlugu inunnut innarluutilinnut politikki pitsaassutsinut malitassat pillugit siunnerfinnik imaqarsinnaavoq.

§ 71-imut

Imm. 1-imut

Kapitali 8 malillugu tapersiisarnermut, kommunip innuttaasunut innarluutilinnut ikiorsiissutigisagaannut, pitsaassusissanut malitassanik aalajangersaanissamik kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarneranik aalajangersagaq imm. 1 imaqarpoq. Pitsaassusissanut malitassat atortutigut tapersiisarnermut tunngasut, assersuutigalugu teknikkikkut atortut ikiuutaasussat qanoq akulikitsigisumik taarserneqartassanersut, taamatullu atortutiguunngitsoq tapersiisarnermut, assersuutigalugu tapersersortit sulianut pisinnaasaqarfii imaluunniit ingiaqataasartut nalunaaquttap akunneri atortagassaanut attuumassuteqarsinnaapput.

Pitsaassusissanut malitassat Inatsisartut inatsisaani killissaliussat iluaniissapput. Taamaalilluni pitsaassusissanut malitassanik, piumasaqaatinik naammassinninngitsunik, imaluunniit inatsimmi suliaasaqarfiup avataaniittunut, aalajangersaanissamut inatsimmi tunngavissaliisoqanngilaq.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsip Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiisarnerinut tamanut imaluunniit aalajangersimasumik suussuseqartunik piviusunngortitsisarneranut pitsaassusissanut malitassanik aalajangersaasoqarnissaa pillugu kommunalbestyrelse aalajangersaasinnaasoq aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni inunnut innarluutilinnut tapersiissutinut tamanut, kommunimi ikiorsiissutigineqartartunut, pitsaassusissanut malitassanik aalajangersaanissaq pisussaaffiunngilaq.

Pitsaassusissanut malitassat inatsimmi killissaliussat iluaniissapput. Taamaalilluni pitsaassusissanut malitassanik, piumasaqaatinik naammassinninngitsunik, imaluunniit inatsimmi suliaasaqarfiup avataaniittunut, aalajangersaanissamut inatsimmi tunngavissaliisoqanngilaq.

Imm. 3-mut

Imm. 1 aamma 2 malillugit pitsaassusissanut malitassat allaganngorlugit suliarineqassasut aammalu kommunip nittartagaani tamanut saqqummiunneqassasooq aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Pitsaassusissanut malitassat inunnut tapersiivigineqarsinnaatitaasunut pisinnaatitaaffittut isikkoqarnissaannut, tamanut saqqummiussineq iluaqutaassaaq. Pitsaassusissanut malitassat tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsip inunnut innarluutilinnut politikkiata ilaatut tamanut saqqummiunneqassapput.

Pitsaassusissanut malitassat aammattaq Naalakkersuisunut ilisimatitsissutitut nassiunneqassapput taamaalilluni Naalakkersuisut qaquguluunniit inunnut innarluutilinnut suliassaqarfimmi nuna tamakkerlugu pitsaassutsinut malitassat pillugit tamakkiisumik isiginnissinnaaniassammata.

Imm. 4-mut

Pitsaassusissanut malitassat sivisunerpaamik ukiut marlukkaarlugit iluarsineqartassasut aalajangersakkami imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq. Pitsaassusissanut malitassat ullutsinnut naleqquttuunissaasa qulakkeerneqarnissaat, pitsaassusissanut malitassanik iluarsisarnermi siunertaavoq.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami imm. 5-imi, pitsaassusissanut malitassanik, imm. 1 naapertorlugu, maleruagassanik aalajangersaanissamut tunngatillugu Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput.

§ 72-imut

Imm. 1-imut

Aningaasartuutit assigiinngitsut Inatsisartut inatsisaat aammalu peqqussutit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aalajangersagaasut naapertorlugit, qanoq aningaasalersorneqassanersut, aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq. Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu inunnut innarluutilinnut tapersiinerlut atatillugu aningaasartuutit tamaasa akilernissaannut kommunit pisussaaffeqartut aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Ulloq unnuarlu neqeroorummik pilersitsinissamut ingerlatsinissamullu kina aningaasaqarnikkut akisussaasuunersoq aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Ulloq unnuarlu neqeroorutitut aningaasalersuineq akigititamik akiliuteqarnikkut ingerlanneqassasooq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, taamaalilluni oqartussaasooq inissiisooq inissanut ataasiakkaanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi atukkaminut akiliisassalluni.

Imm. 4-mut

Najugaqatigiiffinnik aamma najugaqarfinnik illersugaasunik pilersitsinermut ingerlatsinermullu kina aningaasaqarnikkut akisussaasuunersoq aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq.

Imm. 5-imut

Naalackersuisut nunani allani ingerlatsivimmi oqartussanik allanik isumaqatigiissuteqarsinnaasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, tassani iliuuseqartussaataaneq aammalu inatsit malillugu tapersiinernut aallartinneqartunut aningaasartuuteqarnermut atatillugu utertillugit akiliisarneq pillugu maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqassallutik. Isumaqatigiissutit taakkua, inuk Kalaallit Nunaanni oqartussaasut tapersiinissamik iliuuseqarnerisigut Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarpat, isumaqatigiissutigineqarsinnaapput.

§ 73-imut

Imm. 1-imut

§ 48 malillugu inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu inissinneqarsimasunut kommunalbestyrelsit akiliisarnissaat aalajangersakkami malittarisassiuunneqarpoq. Tassunga ullormut unnuamullu ataatsimut inissiiviusumut kommunit akigititaq akiliutissaat naatsorsorneqassaaq.

Imm. 2-mut

Ulloq unnuarlu neqeroorutip ineqartuminut kaasarfimmiussat atisarsiutissallu akilertassagai taamaattumillu kommunalbestyrelsip taakku akilertassanngikkai aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Akigititaq Naalackersuisunit aalajangerneqartartoq, aammalu ukiumoortumik akigititat pillugit kaajallaasitami naleqqussarneqartartoq, Naalackersuisunillu tamanut saqqummiunneqartartoq, tunngavigalugu ulloq unnuarlu neqeroorutip kaasarfimmiussat atisarsiutissallu akilertassavai.

Imm. 3-mut

Imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsip ulloq unnuarlu neqeroorummut akiliutaanit ulloq unnuarlu neqeroorutip kaasarfimmiussat atisarsiutissallu ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqartunut tunniuttassavai. Taamaammat kommunalbestyrelse ulloq unnuarlu neqeroorummut kaasarfimmiussanut atisarsiutissanullu akileeqqissanngilaq. Allatut oqaatigalugu aningaasat amerlassusaat taakku ullormut unnuamullu akigititami ilaareerput.

Imm. 4-imut

Imm. 1-imi akigititat akilernerqartussat pillugit Naalackersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaanermik piginnaatinneqassasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Matumani kommunit akiliutaanni suut ilaanersut pillugit malittarisassat ilanngullugit.

Imm. 5-imut

Imm. 2 malillugu kaasarfimmiussat aamma atisassarsiutissat pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalackersuisut pisussaatinneqarput, matumani akiliisarneq aningaasallu annertussusissaat ilanngullugit.

§ 74-imut

Inatsisartut inatsisaat malillugu akigitit aalajangerneqarsimasut qaqugukkut naleqqussarneqartarnissaat tamanullu saqqummiunneqartarnissaat aalajangersakkap aalajangersarpaa.

§ 75-imut

Imm. 1-imut

Naammagittaalliuuteqartarneq pillugu malittarisassat atuuttut ingerlateqqinneqarnissaat imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliortoqassatillugu, Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqquissuusaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassat atorneqassapput.

Imm. 2-mut

Inuup innarluutillip taassumalu sinniisaata naammagittaalliuuteqarsinnaaneq pillugu Inunnut innarluutilinnut Sullissivimmi Nunamut Tamarmut Atuuttumi siunnersorneqarnissamik ilitserorneqarnissamillu ujartuisinnaanerit imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq.

§ 76-imut

Imm. 1-imut

Naalackersuisunit piumaffigineqarnikkut kisitsisit atorlugit nassuiaasianik kommunalbestyrelsit naassiussisassasut aalajangersakkap imm. 1-ani pisussaaffilerneqarput. Taamaalillutik Naalackersuisut inuit innarluutillit amerlassusaat, matumani innarluuteqarnerup suussusai, ukioqqortussutsit agguarsimani pissutsillu allat, suliassaqarfimmi ineriartornerup malinnaavigineqarnissaanut pingaaruteqartut, pillugit ingerlaavartumik kisitsit atorlugit nassuiaasianik atuisinnaanngussapput. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat kommunalbestyrelsinuttaaq kommunimi inunnut innarluutilinnut suliassaqarfik pillugu paasissutissanut atorneqarsinnaavoq, tassuunakkullu inunnut innarluutilinnut suliassaqarfimmut kommunip ineriartortitsineranut pilersaaruserneranullu tunngavissiisinaalluni.

Imm. 2-mut

Kisitsisitigut paasissutissat annertussusissaat pillugu aammalu taakkua qanoq nutarterneqartassanersut nassiunneqartassanersullu pillugit, maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalackersuisut aalajangersakkami imm. 2-mi tunngavissalerneqarput.

§ 77-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu ingerlatsivimmi oqartussatut kommunalbestyrelsip pisussaaffiisa naammassineqarnissaanni annertuumik imaluunniit arlaleriarlugu sumiginnarneqarneranni imaluunniit peqqissaarunneqannginneranni, Naalakkersuisut kommunalbestyrelsip pinngitsaaliissummik akiliisinneqarnissaanik pisussaaffiliisinnaasut aalajangersakkami imm. 1-imi, nutaajusumi, aalajangersarneqarpoq.

Kommunalbestyrelsimut pisussaaffiliineq aamma pinngitsaaliissummik akiliisitsinerit akilersinniarneqarnerat il.il. politiit aqutigalugit pissanngilaq, kisianni pisortat ingerlatsinerannut inatsisitigut aamma inuinnaat akornanni eqqartuusseriaaseq aqutigalugit pissalluni.

Imm. 2-mut

Pinngitsaaliissummik akiliisitsinerit Nunap karsianut tutsinneqassasut aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

§ 78-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat manna ulloq 1. januar 2020 atuutilissasoq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq.

Ulloq atuutsitsilerfissaq, siunnersuutip Inatsisartuni suliarineqarsinnaanissaa aammalu atuutlernissaa sioqqullugu piffissaqartitsiviulluartumik akuerineqarsinnaanissaa eqqarsaatigalugu aalajangersarneqarpoq. Nalunaarutinik ilitsersuutinillu suliaqaqqaarnissaq uani eqqarsaatigalugu, kiisalu kommunini inunnut innarluutilinnut suliaasaqarfimmi sullissisunik pikkorissartitsinerit ingerlanneqarnissaat eqqarsaatigalugu taamaaliortoqarpoq, taamaalilluni inatsit atuutilerpat, suliaasaqarfimmi sulisut inatsit nutaaq pillugu ilisimasaqalereerniassammata.

Imm. 2-mut

Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 3. november 1994-imeersoq, kiisalu kingusinnerusukkut allannguutai, atorunnaarsinneqassasut, aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Allaffissornikkut maleruagassat imm. 2-mi taaneqartumi Inatsisartut peqqussutaanni inatsisitigut tunngaveqartumik aalajangersagaasut, taakkua maleruagassanik Inatsisartut inatsisaanni matumani imaluunniit Inatsisartut inatsisaanni allani inatsimmi tunngaveqartumik aalajangersagaasunik, taarserneqarnissamik imaluunniit atorunnaarsinneqarnissamik tungaanut, atuutiinnassasut imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq.